

Вищий навчальний заклад «Університет імені Альфреда Нобеля»

КАФЕДРА ГЛОБАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Міжнародний проєкт
Еразмус+ Модуль Жан Моне

«Висвітлення нової архітектури європейської безпеки у викладанні та
наукових дослідженнях»

№ 101126795 – EuSANU – ERASMUS-JMO-2023-HEI-TCH-RSCH

АРХІТЕКТУРА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ БЕЗПЕКИ ТА МІЖНАРОДНЕ РЕГІОНОЗНАВСТВО

Альманах Лабораторії міжнародного регіоналізму Lab-IRS

*Випуск 3. Подолання продовольчої та енергетичної криз:
торгівля та логістика*

Co-funded by
the European Union

«Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them».

«Фінансується Європейським Союзом. Проте висловлені погляди та думки належать лише автору(ам) і не обов'язково відображають погляди Європейського Союзу чи Європейського виконавчого агентства з питань освіти та культури. Ні Європейський Союз, ні грантодавець не можуть нести за них відповідальність».

Дніпро, 2023/2024 навчальний рік

Альманах Лабораторії міжнародного регіонознавства Lab-IRS «Архітектура європейської безпеки та міжнародне регіонознавство» є зібранням мікродослідницьких проєктів. Він формується для оприлюднення студентських портфоліо, виконаних у рамках вивчення курсу «Архітектура європейської безпеки: нові виклики та тенденції». Альманах має три випуски на навчальний рік, кожний з яких відповідає одному зі змістових модулів навчального курсу.

Альманах розміщується на сайті Lab-IRS та є у вільному доступі.

Матеріали розміщуються у авторській редакції.

На правах рукопису. Не є засобом масової інформації.

*Відповідальний за випуск: С.О. Федулова,
доктор економічних наук, професор*

Зміст

<i>Абу Д.А.А.</i>	Які регіони світу найбільш постраждали від глобальної продовольчої кризи через військові конфлікти?	8
<i>Бабін В.</i>	Які можливість для співпраці та партнерства існують між ЄС та іншими країнами для підтримки глобальної продовольчої безпеки?	10
<i>Багацька Д.</i>	Які регіони світу найбільше постраждали від глобальної продовольчої кризи через військові конфлікти?	12
<i>Бідняк А.</i>	Як концепція економічної взаємозалежності пов'язана з військовими конфліктами?	14
<i>Білик В.</i>	Як можливі економічні кризи в одній країні впливають на безпеку інших країн?	16
<i>Биханов Т.</i>	Як взаємодія в сфері торгівлі та інвестицій може бути використана для підтримки безпекової стабільності?	20
<i>Бобух Л.</i>	Коротко резюмуюте основні аргументи «за» та «проти» ймовірності «Європи регіонів» та «Європи націй»	22
<i>Вабілева С.</i>	Як впливають військові конфлікти на інфраструктуру енергетики та безпеку постачання в ЄС?	25
<i>Василик В.</i>	Проаналізуйте та обґрунтуйте, що ми маємо на увазі під «регіоном» і «регіоналізмом»?	31
<i>Волкова І.</i>	Як міжнародні економічні санкції впливають на безпекову стабільність країн?	34
<i>Голоскоков Б.</i>	Як міжнародні економічні санкції впливають на безпекову стабільність країн?	37
<i>Громовой І.</i>	Енергетична політика Європейського Союзу	39
<i>Губський Д.</i>	Дослідіть в чому принципова різниця між поняттями глобалізація, реглобалізація та фрагментація як засобів глобального управління	41
<i>Дмитрієв В.</i>	Які виклики та загрози стоять перед енергетичною політикою Європейського Союзу в умовах геополітичної нестабільності?	43
<i>Долгов В.</i>	Як концепція економічної взаємозалежності пов'язана з військовими конфліктами?	46

<i>Дубель С.</i>	Як Європейський Союз визначає глобальну продовольчу безпеку в контексті своєї єдиної аграрної політики?	48
<i>Захарків Ю.</i>	Які можливі реформи в правовому та регуляторному середовищі можуть сприяти вирішенню енергетичних проблем?	21
<i>Іванова А.</i>	Як впливає єдина аграрна політика ЄС на продовольчу безпеку в інших країнах та регіонах світу?	56
<i>Іванченкова Д.</i>	Як міжнародні економічні санкції впливають на безпекову стабільність країн?	60
<i>Караповська Д.</i>	Проаналізуйте та обґрунтуйте, що ми маємо на увазі під «регіоном» і «регіоналізмом»?	63
<i>Катранжі І.</i>	Які заходи безпеки та оборони розглядаються ЄС для забезпечення енергетичної стійкості в умовах світової напруги?	66
<i>Камишев Б.</i>	Як вирішити проблему голоду та недостатнього харчування в районах, що потерпають від військових конфліктів?	69
<i>Кірнос В.</i>	Яку роль відіграють і ймовірно відіграватимуть регіони в структурах управління Європейського Союзу?	71
<i>Климюк М.</i>	Проаналізуйте та обґрунтуйте, що ми маємо на увазі під «регіоном» і «регіоналізмом»?	74
<i>Ключко Є.</i>	Яким чином можна стимулювати енергоефективність та зменшення споживання енергії в Європі?	76
<i>Коноваленко О.</i>	Проаналізуйте, чи є основи зараз говорити про запровадження і реалізацію Realpolitik 2.0 в певних країнах.	79
<i>Костенко К.</i>	Яким чином можна стимулювати енергоефективність та зменшення споживання енергії в Європі?	82
<i>Коробка Л.</i>	Які виклики та загрози стоять перед енергетичною політикою Європейського Союзу в умовах геополітичної нестабільності?	84
<i>Корнач Н.</i>	Як впливають військові конфлікти на інфраструктуру енергетики та безпеку постачання в ЄС?	86
<i>Котенко А.</i>	Які існують перспективи використання ядерної енергії в контексті енергетичної кризи в Європі?	89

<i>Кременьова У.</i>	Які існують перспективи використання ядерної енергії в контексті енергетичної кризи в Європі?	92
<i>Кульбачко К.</i>	Як і чому за останні десятиліття змінювалися регіони Європи та їхні відносини з державами?	95
<i>Лісний К.</i>	Які основні стратегії та заходи ЄС вживає для забезпечення глобальної продовольчої безпеки?	99
<i>Лужецький В.</i>	Як можливі економічні кризи в одній країні впливають на безпеку інших країн?	101
<i>Луценко В.</i>	Як можна запобігти майбутнім глобальним продовольчим кризам?	102
<i>Львова Б.</i>	Як і чому за останні десятиліття змінювалися регіони Європи та їхні відносини з державами?	104
<i>Любоцька Д.</i>	Які можливості для співпраці та партнерства існують між ЄС та іншими країнами для підтримки глобальної продовольчої безпеки?	107
<i>Лянна П.</i>	Як військові дії впливають на глобальну продовольчу кризу?	110
<i>Матюшова К.</i>	Які стратегії та програми міжнародної спільноти і гуманітарних організацій спрямовані на подолання глобальної продовольчої кризи внаслідок військових конфліктів?	114
<i>Машошина Д.</i>	Які основні стратегії та заходи ЄС вживає для забезпечення глобальної продовольчої безпеки?	117
<i>Мороз Н.</i>	Які основні стратегії та заходи ЄС вживає для забезпечення глобальної продовольчої безпеки?	120
<i>Ничипорук Д.</i>	Регіони світу, що найбільше постраждали від глобальної продовольчої кризи через військовий конфлікт в Україні 2022 року	122
<i>Огульчанський Є.</i>	Які регіони світу найбільше постраждали від глобальної продовольчої кризи через військові дії?	124
<i>Осадченко А.</i>	Визначте як наукова дипломатія співвідноситься з геополітичним і гео економічним суперництвом держав	127
<i>Паламарчук А.</i>	Збільшення важливості регіонів як одиниць економічного, політичного та культурного розвитку не викликає сумніву, але яке це має загальне значення?	129
<i>Прокопенко М.</i>	Як впливають військові конфлікти на інфраструктуру енергетики та безпеку постачання в ЄС?	132
<i>Радченко І.</i>	Як військові дії впливають на глобальну продовольчу кризу?	135

<i>Сімутіна В.</i>	Як можливі економічні кризи в одній країні впливають на безпеку інших країн?	137
<i>Сидоренко В.</i>	Які можливості для співпраці та партнерства існують між ЄС та іншими країнами для підтримки глобальної продовольчої безпеки?	141
<i>Скидан Ю.</i>	Як співвідносяться Realpolitik і права людини?	143
<i>Смірнов Г.</i>	Проаналізуйте як реглобалізація може сприяти створенню більш стійкого й безпечного світу	145
<i>Степаненко Д.</i>	Як військові дії впливають на глобальну продовольчу кризу?	147
<i>Супрун Д.</i>	Яким чином можна стимулювати енергоефективність та зменшення споживання енергії в Європі?	149
<i>Тамаря Б.</i>	Як міжнародні економічні санкції впливають на безпекову стабільність країн?	153
<i>Турчина А.</i>	Як військові дії впливають на глобальну продовольчу кризу?	155
<i>Фатуєва А.</i>	Проаналізуйте як реглобалізація може сприяти створенню більш стійкого й безпечного світу	157
<i>Фіалкович Є.</i>	Як вирішити проблему голоду та недостатнього харчування в районах, що потерпають від військових конфліктів?	159
<i>Філюшина А.</i>	Як використання технологій індустрії 4.0 може впливати на розвиток та безпеку європейської енергетики?	162
<i>Фесун М.</i>	Як вирішити проблему голоду та недостатнього харчування в районах, що потерпають від військових конфліктів?	168
<i>Харченко Д.Д.</i>	Основні стратегії та заходи ЄС для забезпечення глобальної продовольчої безпеки	170
<i>Хмаренко А.</i>	Проаналізуйте та обґрунтуйте, що ми маємо на увазі під «регіоном» і «регіоналізмом»?	172
<i>Хохлов М.</i>	У чому геополітична сутність Східного партнерства?	175
<i>Цимрюк С.</i>	Коротко резюмуюте основні аргументи «за» та «проти» ймовірності «Європи регіонів» та «Європи націй»	177
<i>Шеремет М.</i>	Як впливає єдина аграрна політика ЄС на продовольчу безпеку в інших країнах та регіонах світу?	179

<i>Шкурятко А.</i>	Дослідіть в чому принципова різниця між поняттями глобалізація, реглобалізація та фрагментація як засобів глобального управління	181
<i>Штанько Є.</i>	Енергетична криза в Європі: реформування енергоринку. Як вирішити питання ефективності та конкурентоспроможності енергетичного сектору в умовах кризи?	184

Які регіони світу найбільш постраждали від глобальної продовольчої кризи через військові конфлікти?

Економічні потрясіння та війна в Україні призвели до зростання цін на продукти харчування та поглиблення глобальної продовольчої кризи. За даними ООН 258 млн людей по всьому світу відчували гостру нестачу харчування в 2022 році - це на 65 млн більше, ніж до початку воєнних дій. Сама Україна, яка вважається однією з глобальних житниць, у 2022 році увійшла до країн, де 25 відсотків населення зіткнулася з дефіцитом продовольства. Після 24 лютого по всьому світу різко зросли ціни на продукти харчування. Індекс цін на молочну продукцію виріс на 2,6%, на м'ясо - 4,8%, цукор подорожчав на 6,7%, світові ціни на пшеницю зросли на 19,7%, а на кукурудзу - на 19,1%, досягнувши рекордного рівня разом із цінами на ячмінь та сорго. Індекс цін на олію зріс на 23,2% через те, що провідним світовим експортером якої є Україна.

1. *Європа:* Сильно відчували наслідки в економічному плані країни Балтії та Центральної та Східної Європи. Польща виявилася найуразливішою країною через економічні потрясіння - залежність від російського газу для ринку електроенергії. Незважаючи на це, Польща прийняла найбільше громадян України - понад 3,5 мільйона людей. Другою країною за кількістю прийнятих громадян України буда Німеччина, крім того, що вона витратила багато фінансів на біженців, так і постраждала від росту цін. Португалія постраждала найменше завдяки тому, що її економіка переважно була пов'язана з ЄС - до 5,8% за поточними прогнозами Європейської комісії. Португалія вважається країною з найнижчим рівнем інфляції на даний момент - 4,4%.

2. *Африка та Азія:* Країни Африки сильно постраждали від наслідків російсько-української війни, яка призвела до перебоїв у постачанні зерна, зростання цін на продукти та посилила продовольчу кризу на континенті. Крім того, Африка опинилася в центрі боротьби за вплив між Росією та Китаєм з одного боку, та Заходом, який закликає засудити вторгнення, з іншого. Україна була однією з країн-годувальниць країн Африки як фінансово так і поставляючи продукти харчування. Крім того, до воєнних дій Африці допомагали країни Європи та Північної Америки, але після 2022 року їм прийшлося збільшити фінансування. Особливо важка ситуація склалася у Сомалі. Половина з 38 мільйонів людей, які опинилися у вкрай плачевному становищі, проживають у чотирьох країнах: Афганістан, Демократична Республіка Конго, Судан та Ємен. Понад 35 млн дітей віком до п'яти років страждають від виснаження або гострого недоїдання, 9,2 млн з них перебувають у критичному стані, їм загрожує смерть.

У свою чергу, великі країни-імпортери продовольства, наприклад, Єгипет та Ліван, мають труднощі з виплатою боргів та іншими витратами через різке зростання витрат.

3. *Америка*: До початку війни в Україні Америка витратила близько 2 мільярдів доларів в рік на зусилля щодо запобігання голоду у світі, надаючи допомогу 20 країнам у рамках програми Feed the Future. Після 24 лютого Об'єднані Штати Америки асигнували понад 11 мільярдів доларів на вирішення продовольчої кризи, що виникла. Йдеться тут і про фінансування програми AGRI-Ukraine (її вартість становить \$100 мільйонів), в рамках якої надається допомога приблизно 13000 фермерів в Україні (це 27 відсотків від загальної кількості українських фермерів).

Отже, постраждали від глобальної продовольчої кризи через військові конфлікти майже усі країни світу, більшою чи меншою мірою. Країни, що не мають продовольчих проблем, вимушені фінансувати країни, де такі проблеми присутні, що має вплив на їх економіку, і це все ще без урахування воєнних дій в Ізраїлі, Кореї та Нігерії.

Список використаної літератури

1. Економіка встояла. Названо країни, яких менше торкнулася війна в Україні. РБК-Україна. URL: <https://www.rbc.ua/ua/travel/ekonomika-ustoyala-nazvany-strany-kotoryh-1653906027.html>

2. NEWS.UN. URL: <https://news.un.org/ua/story/2023/05/1440617>

3. Через війну в Україні ціни на продовольство зросли до найвищого рівня в історії – ООН. Економічна правда. 2022. URL: <https://www.epravda.com.ua/ua/news/2022/04/8/685434/>

4. Російська війна проти України загострює проблему голоду у світі. Голос Америки. URL: <https://www.golosameriki.com/a/nyt-ukraine-war-global-food-crisis/6901448.html>

5. Без шансів на успіх. Як місія з Африки возила свій "мирний план" до Зеленського та Путіна. РБК-Україна. URL: <https://www.rbc.ua/ukr/news/shansiv-uspих-k-misiya-afriki-vozila-sviy-1687192132.html>

Які можливість для співпраці та партнерства існують між ЄС та іншими країнами для підтримки глобальної продовольчої безпеки?

Глобальна продовольча безпека – це складне питання, яке потребує співпраці та партнерства на міжнародному рівні. Європейський Союз (ЄС) може відігравати ключову роль у цій сфері, співпрацюючи з іншими країнами та регіонами.

Ось декілька можливих напрямків співпраці:

1. Інвестиції в сільське господарство:

ЄС може інвестувати в розвиток сільського господарства в країнах, що розвиваються, щоб допомогти їм збільшити виробництво продовольства та підвищити стійкість до змін клімату. Це може включати фінансування проектів з покращення зрошення, механізації та використання добрив. ЄС також може допомогти країнам, що розвиваються, у розвитку їхніх науково-дослідницьких та інноваційних можливостей у сільському господарстві.

2. Сприяння вільній торгівлі:

ЄС може сприяти вільній торгівлі продовольчими товарами, щоб полегшити доступ до продовольства для людей у всьому світі. Це може включати укладення торгових угод з іншими країнами та регіонами, а також зниження тарифів та інших торгових бар'єрів.

3. Боротьба з продовольчими відходами:

ЄС може співпрацювати з іншими країнами, щоб зменшити продовольчі відходи, які становлять близько однієї третини світового виробництва продовольства. Це може включати вдосконалення ланцюгів постачання продовольства, підвищення обізнаності про проблему продовольчих відходів та розробку нових технологій для їх переробки.

4. Допомога у надзвичайних ситуаціях:

ЄС може надавати допомогу країнам, які постраждали від стихійних лих або конфліктів, щоб допомогти їм забезпечити своїх людей продовольством. Це може включати постачання продовольства, медикаментів та інших необхідних товарів.

5. Підтримка стійкого розвитку:

ЄС може співпрацювати з іншими країнами, щоб сприяти сталому розвитку сільського господарства, яке може забезпечити продовольчу безпеку на довгострокову перспективу. Це може включати впровадження методів ведення сільського господарства, які щадять довкілля, та захист природних ресурсів.

ЄС може співпрацювати з різними країнами та регіонами, щоб підтримувати глобальну продовольчу безпеку. Деякі з ключових партнерів ЄС у цій сфері включають Африканський Союз, Організацію Об'єднаних Націй з продовольства та сільського господарства (ФАО) та Світовий банк.

Співпраця та партнерство є ключовими факторами для підтримки глобальної продовольчої безпеки. ЄС може відігравати важливу роль у цій сфері, надаючи ресурси, знання та досвід.

Отже, глобальна продовольча безпека – це спільне завдання, яке потребує спільних зусиль. ЄС може зробити значний внесок у цю справу, співпрацюючи з іншими країнами та регіонами.

ЄС може також співпрацювати з приватним сектором, щоб розробити нові технології та рішення для підвищення продовольчої безпеки. Важливо також враховувати вплив зміни клімату на продовольчу безпеку та розробляти адаптаційні стратегії.

Список використаної літератури

1. Освітній портал. URL: https://elearning.iir.edu.ua/pluginfile.php/26416/mod_book/chapter/958/EU%20in%20IR.pdf?time=1644398263399
2. Європейський Союз. Що це таке і що він робить. Європейська комісія. URL: <https://op.europa.eu/webpub/com/eu-what-it-is/uk/>
3. Аналітичний портал. Центр міжнародної безпеки. URL: https://analytics.intsecurity.org/european_political_community_macron/

Які регіони світу найбільше постраждали від глобальної продовольчої кризи через військові конфлікти?

Військові конфлікти, особливо війна в Україні, значно погіршили ситуацію з продовольчою безпекою у світі. Ця криза насамперед загрожує мільйонам людей голодом і недоїданням, причому найбільше страждають найбідніші та найуразливіші регіони.

1. Східна Африка: цей регіон давно бореться з хронічним голодом, і війна в Україні лише погіршила проблему. Блокада українських портів призвела до зупинки експорту життєво необхідного для країн Східної Африки зерна. Крім того, війна призвела до зростання цін на паливо та добрива, що зробило сільськогосподарську продукцію ще дорожчою [1].

2. Близький Схід: Цей регіон також сильно залежить від імпорту зерна з України та росії. Військові дії призвели до раптового зростання цін на продукти харчування, що робить їх недосяжними для багатьох мешканців. Ситуацію ще більше ускладнює посуха та існуючі конфлікти, які вже дестабілізують регіон.

3. Південна Азія: цей регіон населяє одна з найбільших у світі кількостей людей, що живуть у найбідніших умовах. Війна в Україні створила ще більші труднощі у забезпеченні доступу до продовольства для цих людей. Зростання цін на продукти харчування та дефіцит зерна можуть призвести до масштабного голоду.

4. Центральна Азія: цей регіон також залежить від імпорту зерна з України та росії. Війна призвела до збільшення цін на продукти харчування, що негативно впливає на життя місцевого населення. Крім того, війна може призвести до дестабілізації регіону, що ще більше посилить продовольчу кризу.

5. Латинська Америка: цей регіон також потерпає від наслідків війни в Україні. Зростання цін на продукти харчування та дефіцит добрив негативно впливають на сільськогосподарське виробництво. Крім того, війна може призвести до економічного спаду, що ще більше погіршить продовольчу кризу [2].

Наслідки. Глобальна продовольча криза може мати серйозні наслідки для світу. Голод та недоїдання можуть викликати масові соціальні протести, призвести до дестабілізації країн та збільшення екстремізму.

Що можна зробити. Для подолання продовольчої кризи необхідно вжити термінових заходів, а саме [3]:

- розблокувати експорт українського зерна;

- надати фінансову допомогу країнам, які найбільше постраждали від кризи;
- збільшити інвестиції в сільське господарство;
- розробити довгострокові стратегії для підвищення продовольчої безпеки.

Глобальна криза у сфері продовольства становить серйозну загрозу, що потребує негайного вирішення. Лише за допомогою об'єднаних зусиль світового співтовариства можна запобігти голоду та недоїданню мільйонів людей.

Список використаної літератури

1. Собенко Н. Війна в Україні може створити продовольчу кризу для 323 мільйонів людей – ООН. Суспільні новини. 2022. URL: <https://suspilne.media/249692-vijna-v-ukraini-moze-stvoriti-prodovolcu-krizu-dla-miljoniv-ludej-oon/#:~:text=%D0%A7%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B7%20%D0%B2%D1%96%D0%B9%D0%BD%D1%83%20%D0%B2%20%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%96%20%D0%BA%D1%96%D0%BB%D1%8C%D0%BA%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C,%D0%BB%D1%8E%D0%B4%D0%B8%D0%BD%D0%B8%20%D0%9C%D1%96%D1%88%D0%B5%D0%BB%D1%8C%20%D0%91%D0%B0%D1%87%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D1%82%2C%20%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%BE%D0%BC%D0%BB%D1%8F%D1%94%20%D0%A1%D1%83%D1%81%D0%BF%D1%96%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B5>

2. Прищепя Я. Дві третини українського зерна спрямовані у країни Азії, Африки та Близького Сходу – Кулеба. Суспільні новини. 2022. URL: <https://suspilne.media/279440-dvi-tretini-ukrainskogo-zerna-spravovani-u-kraini-azii-afriki-ta-blizkogo-shodu-kuleba/>

3. Гавриленко Н. М., Широкий Г. М., Юлдашев Р. Е., Світова продовольча криза як наслідок війни РФ проти України. Національний інститут стратегічних досліджень 2023. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2022-04/svitova_prod_kriza_09042022.pdf

Як концепція економічної взаємозалежності пов'язана з військовими конфліктами?

Економічна взаємозалежність між країнами визначається сукупністю факторів, які охоплюють торгівлю, інвестиції, енергетичну безпеку, глобальні ланцюги постачання та інші економічні відносини між країнами [1]. Ця концепція має важливий вплив на міжнародні відносини, включаючи військові конфлікти. Наочний зв'язок між економічною взаємозалежністю та військовими конфліктами виявляється через такі аспекти.

1. Економічні інтереси та військові конфлікти. Економічна взаємозалежність може викликати певні стратегічні обмеження у військових діях. Країни, що мають значні економічні інтереси одна в одній, можуть бути неохочими ризикувати військовими діями, які можуть призвести до економічних втрат та негативно вплинути на їхні відносини. Військові конфлікти – це складні ситуації, що виникають із сукупності умов (таких як політичні, економічні, історичні та психологічні умови), і зазвичай їх неможливо пояснити посиленням на одну причину [2]. Економічні мотиви стосуються всіх тих матеріальних міркувань і стимулів, які спонукають колективи вдаватися до застосування сили для досягнення своїх цілей. Економічні мотиви можуть варіюватися в широких межах залежно від типу поточного конфлікту, тобто від того, чи виходить конфлікт за межі національних кордонів (міжнародний чи внутрішній конфлікт) і чи є його супротивники державою проти недержавних акторів. Загалом, доступ до віддалених ринків і обмежені ресурси, імперіалізм, занепокоєння щодо впливу економічної взаємозалежності та зростання населення були найпоширенішими економічними причинами спалаху міжнародних воєн, тоді як «жадібність» і загострення «невдоволення» вважаються основними мотивами внутрішніх конфліктів.

2. Енергетична безпека та постачання. Енергетична взаємозалежність також може впливати на конфлікти, оскільки перерва у постачанні енергоносіїв може призвести до економічної нестабільності та загрози для національної безпеки. Багато країн мають велику залежність від імпорту енергії. Економічні та стратегічні інтереси у сфері енергетики можуть бути детермінантами для вирішення конфліктів. Різке обмеження енергопостачання або загроза його переривання може сприяти збалансованому підходу до вирішення конфліктів.

3. Глобальні ланцюги постачання та торгівля. Глобальні ланцюги постачання та взаємозалежність у торгівлі між країнами можуть ускладнювати ситуацію з військовими конфліктами. Зупинка торгівлі або пошкодження

поставок може мати каскадний ефект на ряд галузей економіки, що стимулює країни шукати мирне вирішення спорів.

4. Міжнародні організації та договори. Участь у міжнародних організаціях та укладення договорів про співпрацю і торгівлю зміцнюють економічну взаємозалежність і сприяють мирному врегулюванню конфліктів. Міжнародні організації, котрі слідкують за порядком та безпекою мають відповідні закони, статті, тощо. При цьому в них відсутні процесуальні кодекси. Процесуальний кодекс – це кодекс, який визначає порядок процесу судочинства, що відбувається, тобто врегульовує дії щодо вирішення спорів [3]. Наприклад, якщо одна країна напала на іншу. Як реагувати при таких діях, тобто допомагати країні на яку напали? Як притягнути до відповідальності країну що порушила міжнародне право? Це також одна з причин виникнення розладів, бо існує розуміння, що ті, хто порушив право, будуть знаходитись під санкціями тощо.

Отже, економічна взаємозалежність може мати значний вплив на рішення країн у військових сферах, оскільки враховуються потенційні економічні та фінансові наслідки від конфліктів та військових дій.

Список використаних джерел

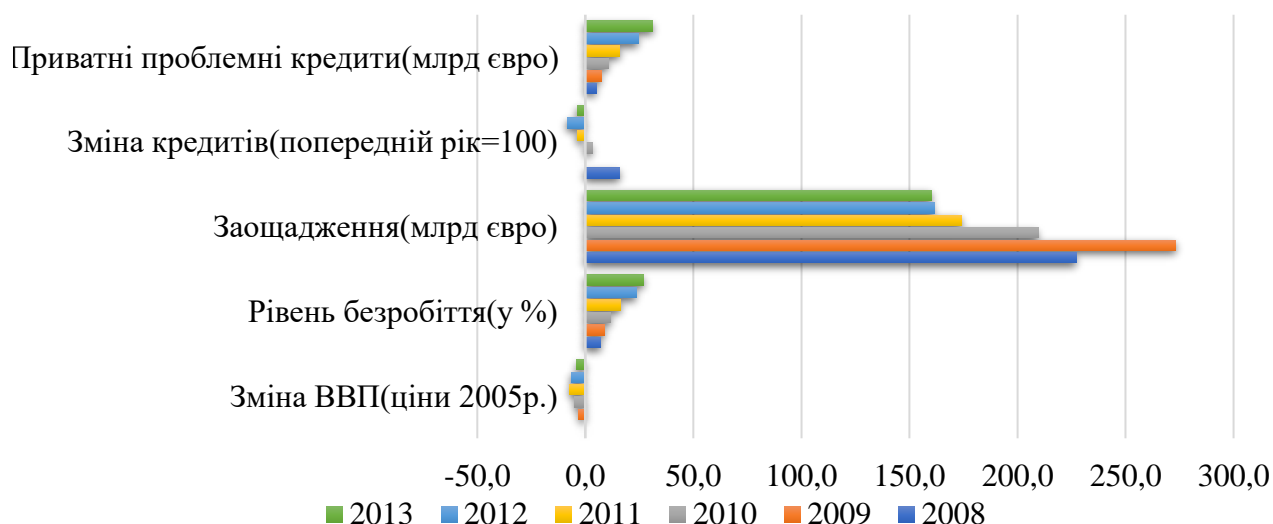
1. Carbon collective. Мова: англійська, доступ: вільний. URL: <https://www.carboncollective.co/sustainable-investing/economic-interdependence> .
2. Encyclopedia Princetoniensis. Princeton University. Мова: англійська, доступ: вільний. URL: <https://pesd.princeton.edu/node/386> .
3. Цивільний процесуальний кодекс України. Мова: українська, доступ: вільний. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>

Як можливі економічні кризи в одній країні впливають на безпеку інших країн?

Як нам всім відомо, економіка є циклічною і більшість економічних явищ, процесів, звичайно так само є циклічними та взаємопов'язаними між собою. Економічні кризи в одній країні часто спричиняють потрясіння по всьому світу, впливаючи не лише на економічну стабільність інших країн, але й на їх безпеку. У взаємопов'язаному світі наслідки фінансових потрясінь виходять за межі, впливаючи на різні аспекти безпеки, такі, як політична стабільність, соціальна згуртованість і навіть національна обороноздатність. У цій роботі досліджується складний зв'язок між економічною кризою в одній країні та проблемами безпеки в інших, проливаючи світло на взаємозалежність глобальної економіки та сфери безпеки.

Розглядаючи явище еквівалентності у глобальній економіці, можна зазначити наступне. Сучасна глобальна економіка характеризується взаємозалежністю, коли країни тісно взаємопов'язані через торгівлю, фінанси та інвестиції. Цей процес означає, що економічні кризи в одній країні можуть швидко поширюватися на інші через різні канали. Наприклад, фінансовий крах у великому економічному центрі може порушити глобальні ланцюжки поставок, що призведе до скорочення торгівлі та інвестиційних потоків у всьому світі. Подібним чином девальвація валюти або дефолт по боргу можуть спровокувати фінансову кризу, посилюючи економічну вразливість інших країн.

Прикладом може слугувати грецька боргова криза та стабільність єврозони. Грецька боргова криза, спровокована неприйнятним бюджетним дефіцитом, мала глибокий вплив на стабільність єврозони. Побоювання ринку щодо дефолту Греції поширилися, викликаючи волатильність і підриваючи довіру до євро. Суперечливі переговори про фінансову допомогу погіршили згуртованість ЄС, а занепокоєння щодо заходів жорсткої економії підігріло політичну напругу. Криза підкреслила необхідність посилення економічної інтеграції та механізмів управління кризою в євроні для збереження регіональної стабільності [1].

* складено і розраховано автором за даними [2]

Рис. 1. Основні показники економіки Греції (2008-2013 рр.)*

Розглядаючи вплив на політичну стабільність, зауважимо наступне. Економічні кризи мають серйозні наслідки для політичної стабільності як усередині країни, так і на міжнародному рівні. У країнах, які переживають фінансові потрясіння, уряди часто стикаються з тиском незадоволених громадян, що призводить до соціальних заворушень, протестів або навіть зміни режиму. Ці внутрішні потрясіння можуть мати наслідки для сусідніх країн, особливо в регіонах, де вже панує політична нестабільність. Крім того, економічні кризи можуть підживлювати популістські чи екстремістські рухи, створюючи виклики регіональній і глобальній безпеці через підірив демократичних інститутів і плекання радикальних ідеологій.

Другим прикладом є Арабська весна та регіональна політична нестабільність. Арабська весна, викликана економічними негараздами в Тунісі в 2010 році, поширилася на Близький Схід і Північну Африку. Високий рівень безробіття та бідність, посилені корупцією в уряді, викликали протести з вимогою політичних реформ. Нездатність вирішити економічні проблеми призвела до зміни режиму та громадянських заворушень у таких країнах, як Єгипет, Лівія, Сирія та Ємен. Ця нестабільність сприяла загрозам регіональній безпеці, включаючи екстремізм і кризи біженців, підкреслюючи взаємозв'язок економічних криз і політичної стабільності [3].

Економічні спади можуть суттєво погіршити соціальну згуртованість як в середині, так і між країнами, створюючи ризики для безпеки людей. Зростання безробіття, бідності та нерівності внаслідок економічних криз може підживлювати невдоволення, загострювати соціальну напругу та підвищувати ймовірність конфліктів, злочинності та екстремізму. Крім того, ерозія мереж

соціального захисту та державних послуг під час економічного спаду може посилити вразливість, особливо для маргіналізованих громад, мігрантів і біженців. Отже, економічні кризи в одній країні можуть сприяти гуманітарним кризам і масовій міграції, що матиме негативні наслідки для глобальної стабільності та безпеки.

Ще одним прикладом є економічна криза у Венесуелі та регіональна міграція в Латинській Америці. Економічна криза у Венесуелі спровокувала масову міграцію мільйонів венесуельців починаючи з 2015 р., створивши тиск на сусідні країни, такі як Колумбія, Бразилія та Еквадор. Потік мігрантів загострив конкуренцію за ресурси та робочі місця, посилюючи соціальну напругу. Уразливі мігранти, особливо жінки та діти, стикаються з ризиком експлуатації та жорстокого поводження, що підкреслює проблему людської безпеки. Криза підкреслює необхідність регіонального співробітництва та інклюзивного розвитку для вирішення соціальних і гуманітарних викликів, викликаних економічними потрясіннями [4].

Економічні кризи також можуть вплинути на стан безпеки націй з точки зору обороноздатності та стратегічних пріоритетів. Фіскальні обмеження, спричинені фінансовими спадами, можуть змусити уряди скоротити витрати на оборону, або ж перерозподілити ресурси на ініціативи, пов'язані з безпекою. Крім того, економічна вразливість може зробити країни більш сприйнятливими до зовнішнього тиску або примусу, як це видно у випадках, коли фінансово скрутні країни стають залежними від іноземної допомоги чи інвестицій, що ставить під загрозу їхній суверенітет і стратегічну автономію. Крім того, економічні кризи можуть змінити геополітичну динаміку, змінюючи альянси та структури влади, тим самим впливаючи на регіональну та глобальну архітектуру безпеки.

Також як приклад можна навести економічний спад у Японії та обмеження оборонного бюджету. Економічні спади Японії 1990-х років, спричинили навантаження на її оборонний бюджет і військовий потенціал. Фіскальні обмеження призвели до скорочення витрат на оборону, що вплинуло на закупівлі, модернізацію та готовність японських сил самооборони. Ці виклики мають наслідки для регіональної безпеки та зобов'язань Японії щодо альянсу, підкреслюючи необхідність стратегічного планування та співпраці в умовах економічної невизначеності [5].

Розглядаючи пом'якшення ризиків і підвищення стійкості, зазначимо, що вирішення проблем безпеки економічних криз вимагає скоординованих зусиль як на національному, так і на міжнародному рівнях. Посилення фінансового регулювання та нагляду для запобігання системним ризикам, сприяння диверсифікації економіки та заходам із підвищення стійкості, а також сприяння

інклюзивному та сталому розвитку – є важливими кроками задля пом'якшення впливу економічних потрясінь на безпеку. Крім того, зміцнення міжнародного співробітництва, механізмів управління кризою та таких інституцій, як Міжнародний валютний фонд і Світовий банк, має вирішальне значення для управління транскордонними ефектами та підтримки постраждалих країн під час кризи.

Підсумовуючи, можна сказати, що зв'язок між економічними кризами в одній країні та безпекою інших підкреслює взаємозалежність глобалізованого світу. Як було зазначено, відгомін фінансових потрясінь виходить за межі економічних сфер, проникаючи в політичний, соціальний і стратегічний виміри безпеки. Визнання цих взаємозалежностей і вжиття необхідних заходів для усунення вразливостей і підвищення стійкості є обов'язковими для збереження глобальної стабільності та безпеки в дедалі більш нестабільному та невизначеному світі.

Список використаної літератури

1. Vayanos_analytics of Greek crisis.pdf URL: https://eprints.lse.ac.uk/82433/2/Vayanos_analytics%20of%20Greek%20crisis.pdf
2. STUDY OF GREECE Professor of economics URL: https://www.researchgate.net/publication/301624721_BUSINESS_FUNDING_SOURCES_DURING_THE_FINANCIAL_CRISIS_SUPPLY-SIDE_AND_DEMAND-SIDE_FACTORS_CASE_STUDY_OF_GREECE_Professor_of_economics
3. Arab Spring. History, Revolution, Causes, Effects, & Facts. Britannica URL: <https://www.britannica.com/event/Arab-Spring>
4. Venezuela crisis in brief URL: <https://www.bbc.com/news/world-latin-america-48121148>
5. Japan's Shrinking Economy. Brookings URL: <https://www.brookings.edu/articles/japans-shrinking-economy/>

Як взаємодія в сфері торгівлі та інвестицій може бути використана для підтримки безпекової стабільності?

Взаємодія в сфері торгівлі та інвестицій може відігравати важливу роль у забезпеченні безпекової стабільності на різних рівнях:

1. Економічна стабільність: залучення інвестицій та розвиток торгівлі можуть сприяти економічній стабільності країни. Сильна економіка часто є фундаментом безпеки та стабільності. Збільшення торгівлі і інвестицій між країнами може сприяти розвитку економік, зменшенню безробіття та збільшенню доходів. Економічна стабільність, в свою чергу, може допомогти у зменшенні напруги та конфліктів.

2. Міжнародні відносини: торгівля та інвестиції можуть сприяти політичним відносинам між країнами, що в свою чергу може зменшити потенційні конфлікти та підвищити безпеку.

3. Зменшення конфліктів: взаємна залежність економік може зменшити інтерес країн у конфліктах та війнах, оскільки це може завдати шкоди їхнім власним економікам.

4. Розвиток інфраструктури та технологій: інвестиції в інфраструктуру та обмін технологіями можуть покращити життя людей, забезпечити доступ до нових ринків та збільшити загальний рівень життя, що сприяє соціальній стабільності.

5. Співробітництво у сфері безпеки: країни можуть співпрацювати в області безпеки, використовуючи торгівлю та інвестиції як механізм для спільного контролю над загрозами та викликами, такими як тероризм, організована злочинність та поширення зброї.

6. Доступ до ресурсів: забезпечення доступу до ресурсів через міжнародну торгівлю та інвестиції може зменшити конфлікти, пов'язані з контролем над цими ресурсами.

7. Створення залежності: глибока економічна взаємодія може створювати економічну залежність між країнами, що може зменшувати імпульси до конфліктів через відсутність бажання зашкодити економічним партнерам.

8. Обмін інформацією: комунікація та обмін інформацією між країнами в рамках торгівлі та інвестицій можуть сприяти зрозумінню інтересів та обміну ідеями, що може сприяти розумінню та зменшенню напруги.

9. Дипломатичний тиск: причому, санкції або обмеження в області торгівлі та інвестицій можуть використовуватися як інструмент дипломатичного тиску для зміни поведінки країн, що порушують правила міжнародного порядку.

10. Спільні інтереси: розвиток торгівлі та інвестицій залежить від спільних інтересів країн. Це може сприяти побудові партнерських відносин та спільним ініціативам щодо збереження миру та стабільності

11. Спільні економічні проекти: разом із спільними інвестиційними та торговельними проектами країни можуть співпрацювати в інших сферах, таких як наука, технології, освіта тощо. Це сприяє взаємному розвитку та зближенню культур, що, в свою чергу, може підтримувати міжнародну стабільність.

12. Регулювання конфліктів через економіку: економічні інтереси можуть діяти як стимул для знаходження мирного вирішення конфліктів. Країни можуть бути більш схильні до дипломатичних переговорів, якщо у них є економічний інтерес у мирному вирішенні суперечок.

13. Збільшення зацікавленості в стабільності регіонів: країни, що інвестують в інші регіони, зазвичай зацікавлені в їх стабільності та процвітанні, оскільки це впливає на їхні інвестиції. Тому вони можуть здійснювати дипломатичний тиск на сторони конфлікту для забезпечення миру та стабільності.

14. Спільна боротьба з транскордонними загрозами: співпраця в сфері торгівлі та інвестицій може розширювати можливості спільної боротьби з транскордонними загрозами, такими як тероризм, організована злочинність, пандемії тощо.

Ці пункти показують, як взаємодія в сфері торгівлі та інвестицій може бути ключовим фактором для забезпечення міжнародної безпеки та стабільності. Загалом, ефективна взаємодія в сфері торгівлі та інвестицій може сприяти безпеці та стабільності як на національному, так і на міжнародному рівнях.

Список використаної літератури

1. Міжнародне співробітництво у сфері запобігання та протидії транснаціональній злочинності [Текст] : монографія / І. М. Леган. – Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2021. – 328 с.

2. "Іноземний досвід протидії тероризму: висновки для України". Аналітична записка. 2017. НІСД. URL: <http://niss.gov.ua/doslidzhennya/nacionalna-bezpeka/inozemniy-dosvid-protidii-terorizmu-visnovki-dlya-ukraini>

3. Роль санкцій у сучасному світі: між інструментом тиску та геополітичною стратегією. FinAP. 2023. URL: <https://finap.com.ua/rol-sanktsij-u-suchasnomu-sviti-mizh-instrumentom-tysku-ta-geopolitychnoyu-strategiyeyu/>

Коротко резюмуюте основні аргументи «за» та «проти» ймовірності «Європи регіонів» та «Європи націй»

Європа, зі своїм багатством культур, історії та різноманіттям народів, завжди перебувала на перехресті шляхів щодо свого політичного та економічного майбутнього. Дві основні ймовірності, які відображають різні підходи до європейської інтеграції, - «Європа регіонів» та «Європа націй».

«Європа регіонів» - це концепція, що наголошує активну роль регіональних країн Європи в управлінні Європейським Союзом, у контрасті з централізованим підходом до формування загальноєвропейських інституцій. Європа регіонів робить акцент на децентралізації влади та наданні більших повноважень регіонам та субнаціональним утворенням [1, 2].

Аргументи «за» ймовірності «Європи регіонів»:

1. Децентралізація влади: сприятиме удосконаленню адаптації політики до унікальних потреб громадян у регіонах. Надання регіонам більших повноважень може стимулювати їхній економічний розвиток, сприяючи збереженню та розширенню культурної різноманітності Європи.

2. Міжкультурний діалог: сприяє злагодженому та відкритому суспільству, що цінує культурну різноманітність. Цей процес сприяє обміну культурними цінностями, що зміцнює взаєморозуміння та взаємоповагу, сприяючи толерантному та інклюзивному суспільству.

3. Ефективне вирішення проблем: місцеві владні структури краще обізнані про місцеві проблеми і можуть реагувати на них ефективніше. Це сприяє покращенню надання публічних послуг, оскільки вони адаптовані до конкретних потреб регіону. Це також сприяє більшому залученню громадян до процесу прийняття рішень, що дає їм більший вплив на події у своєму регіоні. можливостей впливати на те, що відбувається у їхньому регіоні.

Аргументи «проти» ймовірності «Європи регіонів»:

1. Розпад національної єдності: Збільшення автономії регіонів може підірвати національну єдність, сприяючи формуванню сепаратистських рухів та загрозі розпаду держав. Це також може ускладнити вирішення загальнонаціональних проблем через зменшення впливу національних урядів.

2. Політична нестабільність: Збільшення кількості регіональних владних структур може призвести до конфліктів та бюрократії, ускладнюючи процеси прийняття рішень та сприяючи політичній нестабільності. При цьому зростає вплив популістів та радикальних політичних сил.

3. Складність координації: Модель «Європи регіонів» ускладнює процеси координації та прийняття загальноєвропейських рішень, що може призвести до затримок у вирішенні важливих питань.

«Європа націй» робить акцент на збереженні суверенітету національних держав. Це може дати їм більше можливостей для захисту своїх інтересів та цінностей, а також покращити контроль над імміграцією та безпекою. Проте, надмірний фокус на національній суверенності може призвести до розколу Європи, ускладнити співпрацю та стимулювати зростання націоналізму [3, 4].

Аргументи «за» ймовірності «Європа націй»:

1. Збереження територіальної цілісності: сприяє єдності країн і визнає право на самовизначення кожної нації, що запобігає сепаратизму та конфліктам. Це сприяє стабільності та миру в Європі.

2. Спрощення прийняття рішень: централізована система управління сприяє швидкому та ефективному прийняттю рішень на рівні всієї Європи. Це досягається через створення спільних інституцій та механізмів прийняття рішень, що сприяє більшому динамізму та конкурентоспроможності Європейського Союзу.

3. Міцніше представництво на міжнародній арені: Об'єднання країн у рамках «Європи націй» може зміцнити їхнє представництво на міжнародній арені та зробити Європейський Союз більш впливовим. Це сприятиме захисту спільних інтересів європейських країн і зміцненню їхньої позиції у світі.

Аргументи «проти» ймовірності «Європа націй»:

1. Втрата культурної ідентичності: Централізована влада може призвести до поглиблення кризи ідентичності та втрати культурних особливостей кожної нації.

2. Обмеження автономії: Збільшення влади центрального уряду може обмежити автономію окремих регіонів та національних меншин.

3. Ризик диктатури: Централізація влади може створити умови для виникнення диктатурних режимів, що порушить принципи демократії та прав людини.

Обидва підходи мають свої переваги та недоліки, і вибір між ними залежить від конкретних умов та потреб суспільства. Майбутнє Європи залежить від здатності знайти баланс між різними конкуруючими інтересами. «Європа регіонів» та «Європа націй» - це дві важливі концепції, які можуть допомогти у цьому процесі. Найкращий шлях розвитку ЄС ймовірно лежить десь посередині, поєднуючи елементи «Європи регіонів» та «Європи націй». Це потребуватиме знаходження балансу між автономією регіонів та єдністю ЄС, а також між національними інтересами та спільними європейськими цінностями.

Список використаних джерел

1. Європа регіонів. URL: http://europa.dovidka.com.ua/ee.html#_Тос90362140
2. Комітет регіонів. URL: <https://cor.europa.eu/en>
3. Паризька декларація: «Європа, в яку можна вірити». URL: <https://zbruc.eu/node/72673>
4. Європа націй. Або нація Європи? URL: <https://www.jstor.org/stable/425194>

Як впливають військові конфлікти на інфраструктуру енергетики та безпеку постачання в ЄС?

Зараз, у вік майже безмежного, інформаційного інтернет- простору, навіть малюк знає про загрозу зміни клімату на нашій планеті та наскільки викиди метану, вуглекислого газу або інших парникових газів (ПГ) несуть загрозу людству, нагріваючи нашу планету. Не диво, що за для вирішення кліматичних та екологічних проблем Євросоюз розробив план свого розвитку – Європейський Зелений Курс (ЄЗК), який 11 грудня 2019 року був представлений у Європарламенті [7].

Тут слід зазначити, що ще на Паризьких кліматичних переговорах 2015 року [9] майже всі уряди світу взяли на себе зобов'язання наполегливо працювати над обмеженням підвищення глобальної температури до $+1,5^{\circ}\text{C}$. У 2017 році Швеція стала першою країною в світі, яка законодавчо встановила цільовий показник нульових викидів парникових газів (Net Zero) до 2045 року. У 2019 році Франція та Великобританія зробили те саме, але обрали 2050 рік. Європейський Союз і Сполучені Штати, один із найбільших забруднювачів парникових газів в історії, а також Південна Корея та Японія також взяли на себе зобов'язання звести до 2050 року нульові викиди. Загалом понад 120 країн пообіцяли досягти Net Zero приблизно до середини століття, а також понад 100 місцевих органів влади, 800 міст і 1500 зареєстрованих компаній [3]. Цікаво, що зараз Китай здійснює найбільші викиди парникових газів у світі. Наприклад, у 2020-2022 роках викиди Китаю становили приблизно 14,5 гігатонн на рік. На щастя, у вересні 2020 року Китай несподівано оголосив про плани досягти Net Zero до 2060 року. До речі, Україна також обрала цю дату [12] і працює в цьому напрямку [6].

Натомість, попри розрекламовану кліматичну боротьбу, ключова особливість «зеленої енергетики» - незалежність від постачання зовнішніх енергоносіїв. До війни в Україні Європа була досить залежною від російських енергоносіїв: наприклад, частка Росії в балансі споживання природного газу становила 40%, а нафти і нафтопродуктів – 30%. Росія знає свою перевагу в цій сфері і прагне її використати. Вона має можливість шантажувати багатьох європейських політиків, які звикли сидіти на російському енергетичному гачку, щоб вони скоротили або повністю припинили західну військову допомогу Україні. Але країни Євросоюзу не піддалися на погрози агресора, а натомість більш прискорилися у переході на місцеві джерела енергії, які суттєво знижують залежність від зовнішніх постачань енергоресурсів.

Автор, переконаний, що у «зеленої» енергетиці основною є економічна, та політична мета, тобто самозабезпечення. Бо навіть я зараз розумію, що сонячні електростанції, в циклі виробництва, експлуатації та утилізації, складно назвати екологічно чистими. Підприємства шостого технологічного укладу – уся ця тонка хімія, біогенетика, молекулярна біологія, робототехніка, інтегровані швидкісні транспортні системи – вони всі у циклах виробництва та утилізації будуть виділяти не менші об'єми шкідливих викидів, а можливо і більші. Але Захід та Європа зробили висновок з нафтової кризи, який спричинили араби у 70-х роках, та висновок з «мюнхенської промови» Путіна [5], тому перехід на власні джерела енергії, плюс жорстка диверсифікація постачання зовні створюють необхідну подушку безпеки [8].

Зрозуміло, що Грета Турнберг та «зелені революціонери» створили свою екологічну нішу у політичному просторі, структурувалися, сформували і свої бойові загони, і політичне прикриття, яке представлене у владі багатьох країн світу, але в цілому, вони свою роль зіграли та забезпечили перелом у свідомості. Тепер їх, подекуди, екстремістські методи стають надто загрозливими, щоб дозволяти діяти в колишньому режимі.

Німеччина, до речі, проходить, так би мовити, курс детоксикації, бо економіка Німеччини за Шредера та Меркель сама поставила себе в залежність від невинувато дешевих російських сировинних ресурсів. І це їй дуже подобалося. В обмін німці надавали політичні послуги Кремлю та вважали, що це цілком вигідна угода. Так само поводитися австрійці, які взагалі буквально сіли на прокорм Кремля та його держкорпорацій, не соромлячись своєї показної корумпованості. А колишній німецький канцлер Шредер, навіть, «продав» свою репутацію в обмін на керівне топ-крісло в російському бізнесі. А от зараз у Німеччині запущено вже три регазифікаційні термінали загальною потужністю 17 млрд кубометрів газу на рік та пришвидшеними темпами створюють інфраструктуру для імпорту зрідженого природного газу (ЗПГ). Це частина стратегії Німеччини звільнення від залежності від російського газу. Це, безумовно, недостатньо для повного покриття потреб, проте швидкість, з якою було вирішено поставлені завдання, вражає. І швидкість і результат, бо для того парламент Німеччини ухвалив навіть спеціальний закон, аби максимально прискорити процедуру видачі дозволів на будівництво.

У Росії, як завжди, коментарі виглядають дещо зловтішними – мовляв, все одно не потягнули повне заміщення. Але завдання стоїть ширше - Німеччині потрібно заповнити дефіцит енергії, що виник, тому і рішення комплексне, яке не вимагає повного повторення всієї колишньої структури енергобалансу. Німці вводять у дію «брудні» потужності, запускають зупинені реактори, прискорено займаються будівництвом вітрових потужностей, збільшують імпорт нафти та

нафтопродуктів. Значну роль також відіграє стратегія енергозбереження. А у результаті вже зараз створено досить стійкий баланс, який гарантує зниження рівня кризових явищ до прийнятних. А вже після цього, я впевнена, Німеччина поступово виходитиме на оптимальні значення споживання.

У цьому сенсі нову енергетичну політику Німеччини можна поділити на три основні етапи. Перший – антикризовий, у ході якого німці змогли забезпечити стійке функціонування енергосистеми та звести його із споживанням. До речі, цей етап практично завершено. Маркером завершення можна вважати повернення цін на енергію до розмірів 2021 року. Так, звичайно, є і погодний фактор, пов'язаний із теплою зимою, але основну частку все одно несе відновлення енергобалансу на досить стійкому рівні.

Другий етап – відновлення зруйнованих раніше енергопотужностей до досягнення оптимальних значень. І третій етап, мабуть, він буде найтривалішим, створення умов для «зеленого» енергопереходу. Власне, це повернення до того ж самого, що робили та планували у Німеччині і раніше, але просто тепер «зелених терористів» триматимуть набагато міцніше на короткому ланцюжку.

На нашу думку Європа, принаймні зараз, не ставить за мету взагалі відмовитися від російського газу. Безперечно, російський газ Європі потрібен, і не лише Європі. Єдина проблема, пов'язана з російським газом, і не тільки з ним, до речі, у використанні його як політичний інструмент тиску та шантажу. Як тільки така загроза буде усунена - російський газ купуватимуть. Щоправда, вже на зовсім інших умовах, бо втрата ринку Європи вже відбулася, а тому жодних ексклюзивних умов точно не буде.

Для Китаю, до речі, який у військовому відношенні абсолютно незахищений від будь-якого виду блокади, питання енергетичного самозабезпечення – це теж насамперед питання безпеки, і тільки потім екології. Тому вже зараз ми спостерігаємо найшвидшу електрифікація китайського автопарку (не тільки таксі) [10], що в подальшому може призвести до істотного зниження попиту на нафту і моторне паливо. При цьому і в "зеленій енергетиці" у китайців все приблизно так само гарно, бо вже зараз сумарна потужність сонячної генерації перевищує потужність всієї російської енергосистеми. Китайці вміють робити висновки, і тому Сила Сибіру-2 їх вже не цікавить зовсім. Логічно, що масований перехід на електроенергетику тягне за собою зміни в енергобалансі споживання. Вже зараз китайці активно ведуть дослідно-промислові роботи зі створення літальних апаратів на електротязі і не виключено, що до кінця нинішнього десятиліття виникне новий бум на перехід вже авіапарку на електрику.

У ЄС до речі підтримували стимулювання переходу на електротранспорт субсидіями, але вже у цьому році їх поступово скасовують, причому це не

оперативний захід, а плановий. Наступного року буде нове скорочення субсидій і це спричинено насправді не скрутою економіки, як пишуть російські ЗМІ, а цілком тривіальним фактором - поступовим зниженням собівартості електробатарейок, збільшенням числа циклів зарядки, розширенням інфраструктури зарядних станцій тощо. А у 2026 році починає збиратися прикордонний вуглецевий збір (той самий карбоновий податок), який замінить прямі бюджетні субсидії. Власне, нинішнє скорочення – перше, і воно якраз прив'язане до запровадження цього податку. Починаючи з цього року всі імпортери вже звітують про "вуглецевий слід". Звіти без сплати збору збиратимуться аж до початку 2026 року, а ось у 2026 році розпочнеться збір цього "податку", причому Європа на той час накопичить достатню статистичну базу, щоб прогнозувати розміри зборів для кожної зі своїх країн. Атже, євробюрократія там, де треба працювати рутинно, вміє це робити і робить це дуже якісно.

Ще досить важливо розглянути реалізацію курсу ЄС на виведення енергоємної промисловості та хімічного виробництва за межі Європи, що повністю вписується в ідею «озеленення» європейської енергетики та енергетичного самозабезпечення за для безпеки в цілому. Адже, менше промисловості - менше для неї потрібно енергії, і навіть наявних відновлюваних потужностей буде достатньо для підтримки необхідного запасу стійкості енергетики ЄС. Індія поступово стає збиральною фабрикою для високотехнологічної продукції [11]. Саме сюди починають поступово переміщатися виробництва з Європи та навіть США, оскільки "зелена енергетика" робить виробництво в регіонах з високою вартістю енергії не вигідним.

До речі, раніше ключовим критерієм для перенесення промисловості була вартість праці, тобто виробництва йшли туди, де заробітна плата була суттєво нижчою. Однак сьогодні, коли низькокваліфікована праця замінюється роботами, цей критерій перестає бути актуальним. Тому на перше місце виходить вартість енергії. «Зелена» енергетика недешева, але має незаперечну перевагу: вона заснована на енергоносіях, які вже тут, на місці. Їх не потрібно імпортувати, а отже – і залежати, у тому числі й політично, від постачальників. Звідси і тренд, що виник, на перекидання енергоємних і ресурсомістких галузей у регіони, де «зелена енергетика» - досить далеке майбутнє. А Європа буде користуватися своїм статусом одного з трьох ключових ринків світу, а тому завжди знайде спосіб компенсувати дисбаланси, що виникли для неї. Чому обрано саме Індію? Ну, по-перше це все ж таки вартість робочої сили, а по-друге досить високий освітній рівень місцевих кадрів. Поки, на сьогодні, ми бачимо, що освічені індійці їдуть до США та Європи, але якщо виникнуть умови, вони, без сумніву, залишатимуться вдома. І вони можуть скласти клас "синіх комірців", тих що в

Китаї західним корпораціям довелося робити буквально з чистого листа і сильно загальмувало на першому етапі процес переміщення виробництв. В Індії цю проблему фактично вирішено вже зараз.

Взагалі, в умовах, коли поточний світовий порядок явно йде під знесення, причому з усіх боків, макрорегіональні об'єднання на кшталт Євросоюзу можуть стати базою нового світового порядку, причому саме ЄС має явні переваги перед іншими об'єднаннями, оскільки він пройшов дуже довгий шлях і структурувався в досить функціональне об'єднання, що мають працюючі механізми вирішення протиріч - як внутрішніх, так і зовнішніх.

Список використаної літератури

1. Бжужка Я., Пика Й., 2008. Енергетична політика Європейського Союзу як стимулятор інноваційної економіки. URL: https://vlp.com.ua/files/61_1.pdf
2. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Б.О.Походенко. Огляд та порівняльний аналіз концепцій енергетичної безпеки Європейського союзу й України. Випуск №17.2023. URL: <file:///C:/Users/beb/Downloads/22041-Article%20Text-41123-1-10-20230817.pdf>
3. Енергоефективність та відновлювані джерела енергії Під заг. ред. А.К. Шидловського. – К.:«Українські енциклопедичні знання», 2007. – 559 с.
4. Мюнхенська промова В.Путіна. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9C%D1%8E%D0%BD%D1%85%D0%B5%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0_%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D0%B0_%D0%92%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D0%BC%D0%B8%D1%80%D0%B0_%D0%9F%D1%83%D1%82%D1%96%D0%BD%D0%B0
5. Оновлений національний визначений внесок України до Паризької Угоди (НВВ2). URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/uryad-shvaliv-cili-klimatichnoyi-politiki-ukrayini-do-2030-roku>
6. Communication from the commission. The European Green Deal. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:52019DC0640&from=ET>
7. Hikmet L., Asan N., Yezgul I. The Relationship Between Energy Security and Renewable Energy Technologies in European Countries. In Energy Security Challenges and Environmental Sustainability in the Energy Sector. IGI Global. 2021. pp. 77-97.
8. Process and meetings The Paris Agreement. URL: <https://unfccc.int/process-and-meetings/the-paris-agreement>
9. Source: Bloomberg NEF, government agencies, trade associations. Nearly 40% of China's Ride-Hailing Vehicles Are Now Electric. URL:

<https://www.bloomberg.com/news/newsletters/2023-07-25/uber-and-lyft-s-pricey-electric-vehicle-problem>

10. The economic times 21 Nov 2023 . Tesla at India's gateway soon! That's what news reports suggest. URL: <https://economictimes.indiatimes.com/industry/renewables/tesla-at-indias-gateway-soon-thats-what-news-reports-suggest/videoshow/105383328.cms?from=mdr>

11. United Nations Climate Change. Nationally Determined Contributions Registry. URL: <https://unfccc.int/NDCREG>

12. Zhang L., Wang J., Li M. Energy Security and Environmental Preservation: The Importance of Sustainable Energy Sources. Renewable and Sustainable Energy Reviews. 2022. № 151, 111783.

Проаналізуйте та обґрунтуйте, що ми маємо на увазі під «регіоном» і «регіоналізмом»?

Спочатку дамо пояснення, що мається на увазі під назвою «регіон». Поняття «регіон» використовується в різних галузях знань для розрізнення територіальних частин за специфічними ознаками. Категорія «регіон» була вивчена відносно недавно в економіці, і тільки в кінці 20-го століття концепція регіональної економіки почала встановлюватися. Дослідники використовують цю концепцію для розмежування певних областей, щоб ефективно та ефективно вирішувати проблеми між країнами та регіонами.

Цей термін можна трактувати як певну територію з притаманними їй природно-географічними характеристиками і, виходячи з них, специфічною спрямованістю розвитку продуктивних сил. Основний акцент економічного аналізу зосереджується на встановленні притаманних регіону характеристик, що обумовлюють його можливості та певні переваги.

Простими словами, Регіон – певна територіальна одиниця (район, область, зона), що вирізняється з-поміж інших таких же одиниць специфічними рисами графічними, геологічними, етнографічними, економічними та ін.

Поняття «регіон» використовується в різних галузях знань для розрізнення територіальних частин за специфічними ознаками. Категорія «регіон» була вивчена відносно недавно в економіці, і тільки в кінці 20-го століття концепція регіональної економіки почала встановлюватися. Дослідники використовують цю концепцію для розмежування певних областей, щоб ефективно та ефективно вирішувати проблеми між країнами та регіонами.

У сучасному світі існує дві взаємопов'язані тенденції глобалізації та регіоналізації в соціально-економічній динаміці. Як на національному, так і на регіональному рівнях ці складні процеси необхідно враховувати при визначенні стратегій розвитку. Тільки тоді, коли буде враховано сукупність регіональних інтересів, ефективність та результативність регіональної політики, механізми їх практичної реалізації, буде забезпечено національну рівновагу, її цілісність, розвиток. Наукове розуміння ролі регіонів як прямого середовища для розширеного відтворення призводить до визнання необхідності розвитку їх потенціалу з урахуванням їх взаємозв'язків і особливостей з іншими регіонами і країнами.

Управління економічним розвитком на регіональному рівні в сучасних умовах посилить теоретичні дослідження за категорією «регіон» і одночасно призведе до практичного аналізу, передбаченого нормативним законодавством.

Вивчення процесів, що відбуваються на цьому рівні, має на меті з'ясувати як причини регіональних диспропорцій, так і перспективи регіонального розвитку. Характер регіональних досліджень пов'язаний з необхідністю застосування підходів, народжених в різних школах думки, що дозволяє поглибити фундаментальні дослідження, розширити прикладні дослідження, вирішити актуальні теоретичні та практичні проблеми регіонального розвитку.

Це пояснюється ще й тим, що, на відміну від західної економіки, де методологічні підходи послідовно змінювались на різних етапах розвитку, українським дослідникам необхідно за короткий проміжок часу відчувати довгострокову еволюцію регіональної політики в розвинених країнах. Інтерес багатьох вітчизняних дослідників зосереджений на теоретичних питаннях, які демонструють регіональні стратегії розвитку, спрямовані на підвищення конкурентоспроможності регіонів і одночасно усунення дисбалансів регіонального розвитку. Сучасний вектор економічного розвитку робить регіон важливою економічною одиницею. Поява нових регіонів з великою конкурентоспроможністю стане відповіддю на виклики кризи [1].

А зараз дамо пояснення, що вважається регіоналізмом, проаналізувавши та наведемо приклади.

Регіоналізм – це тип стратегії, спрямований на створення регіону як суб'єкта прийняття управлінських рішень, на перерозподіл повноважень між центром і регіоном з урахуванням і усвідомленням національних, економічних та інших особливостей, властивих регіону, регіоналізм спрямований на забезпечення інтересів регіону.

По-перше, регіоналізм – це природний, органічний принцип територіальної організації соціальних, політичних, економічних і культурних аспектів життєдіяльності людських спільнот, факт існування в країні районів зі значними природними, господарськими, соціальними і етнокультурними відмінностями.

По-друге, регіоналізм можна розглядати як загальний термін для різних концепцій і стратегій, спрямованих на раціональне використання просторових відмінностей, що існують всередині держави, підвищення ролі регіону в територіальному поділі праці або доповнення несприятливих умов її життєдіяльності. У цьому сенсі регіоналізм трактується як підхід до розгляду та вирішення економічних, соціальних, політичних та інших проблем з точки зору інтересів і потреб конкретного регіону [2].

Існує декілька видів регіоналізму, заснована на вимогах, які висувають регіони до центральної влади, наприклад:

Такі як: культурний, політичний та економічний.

Введені види регіоналізму тісно пов'язані один з одним і можуть змінюватися.

Отже, регіон – це широке поняття, що описує територіальну одиницю, тоді як регіоналізм – це конкретні мовні або культурні відмінності, які характеризують цей регіон.

Список використаної літератури

1. Тульчинська С.О. Підходи до визначення поняття «регіон» в сучасних умовах. Електронний журнал «Ефективна економіка». URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1201>

2. Основи регіонального управління в Україні : підручник // авт.-упоряд. : В. М. Вакуленко, М. К. Орлатий, В. С. Куйбіда та ін.; за заг. ред. В.М. Вакуленка, М.К. Орлатого. К. : НАДУ, 2012. 576 с. URL: <https://ktpu.kpi.ua/wp-content/uploads/2014/02/Osnovi-regionalnogo-upravlinnya-v-Ukrayini-2012.pdf>

Як міжнародні економічні санкції впливають на безпекову стабільність країн?

Міжнародні економічні санкції стали важливим інструментом в зовнішній політиці країн, використовуються для тиску на інші країни з метою зміни їхньої поведінки в різних сферах, включаючи політику, економіку, та права людини. Вплив міжнародних економічних санкцій на безпекову стабільність країн є складним та багатогранним і залежить від багатьох факторів, таких як тип та обсяг санкцій, економічний стан країни, її політична стабільність, та реакція на самі санкції. «Санкції, як інструмент політичного впливу, вперше застосував Наполеон Бонапарт, коли заборонив усім французьким союзникам або країнам, які на той час залежали від Франції, торгувати з Великою Британією. Проте більш поширеними санкції стали в часи Ліги Націй. Руйнівні наслідки Першої світової війни призвели до створення міжнародної організації, метою якої було вирішення суперечок, шляхом переговорів і єдності між націями. В основі цього нового підходу лежала концепція санкцій, яка в наступні роки стала потужним інструментом стримування агресорів» [1].

Одним з основних способів впливу економічних санкцій на безпекову стабільність країн є економічний тиск. Введення санкцій може призвести до зниження економічної активності, обмеження доступу до фінансових ресурсів та інвестицій, та спричинити зростання безробіття. Негативні економічні наслідки можуть призвести до зниження життєвого рівня населення, соціальної напруги, та загрози соціальній стабільності країни. «Уведення окремими державами та міжнародними організаціями режиму санкцій стало одним із ключових інструментів впливу на поведінку агресора на міжнародній арені. Санкції розглядаються як запобіжні та обмежувальні заходи, які дозволяють реагувати на політичні виклики та події, що суперечать цілям і цінностям держав, котрі їх застосовують. Зазвичай санкції запроваджують поетапно: спочатку – це візові обмеження стосовно визначеного переліку осіб та блокування їхніх активів, згодом – накладання секторальних економічних санкцій (на окремі сектори чи компанії). Посилення санкцій відбувається внаслідок істотного збільшення загрози національній безпеці та/або ескалації ситуації» [2].

Економічні санкції можуть викликати політичну напругу та внутрішні конфлікти. Наприклад, введення санкцій може спричинити зростання антизахідного настрою серед населення, підтримку радикальних політичних сил,

та загрози стабільності уряду. Це може призвести до політичних криз, дестабілізації політичного середовища, та загрози демократичному уряду.

Але якщо подивитися з іншого боку, то можна сказати, що санкції можуть мати позитивний вплив на безпекову стабільність. Наприклад, санкції можуть бути ефективним засобом тиску на країни, які порушують міжнародні закони та норми, та стимулювати їхню поведінку у відповідності з міжнародними стандартами та правилами. Санкції можуть також змінити стратегії країн у сфері безпеки, сприяючи зниженню конфліктів та підвищенню міжнародної безпеки.

Яскравим прикладом можна взяти накладання санкцій на російську федерацію через їхню агресію до України. Це санкції які були введені країнами Європейського Союзу (ЄС), Сполученими Штатами Америки (США) та іншими країнами. Це накладання санкцій на фінансовий сектор (обмеження на доступ російських банків до міжнародних фінансових ринків), секторальні санкції (обмеження на експорт технологій та товарів у сектори енергетики, оборони та інших стратегічних галузях російської економіки), обмеження ввезення товарів (обмеження на ввезення окремих товарів, таких як озброєння, енергетичне обладнання та інші товари). Із-за накладання санкцій росія відповіла ввведенням власних санкцій, наприклад, забороною імпорту окремих продуктів з країн, що ввели санкції.

Ці санкції спричинили значний економічний тиск на російську економіку та політичну систему. Вони також сприяли зміні поведінки Росії в певних аспектах, хоча не досягли повного відновлення територіальної цілісності України. Такі санкції підтверджують важливість економічного тиску як інструменту міжнародної політики в реагуванні на агресію та порушення міжнародних норм і правил.

Отже можна зробити висновок, що для того щоб змінити вплив економічних санкцій на безпекову стабільність країн, важливо враховувати баланс між політичними, економічними, та соціальними аспектами санкцій, а також враховувати відповідність міжнародним стандартам та правилам. Також важливим є співпраця з іншими країнами та міжнародними організаціями, та дотримання демократичних принципів, що буде сприяти покращенню ефективності санкцій та позитивному впливу на безпекову стабільність країн.

Список використаної літератури

1. Міжнародні санкції як інструмент стримування російської агресії проти України. Національний інститут стратегічних досліджень. URL: <https://niss.gov.ua/publikatsiyi/analitichni-dopovidi/mizhнародni-sanktsiyi-yak-instrument-strymuvannya-rosiyskoyi>

2. Роль санкцій у сучасному світі: між інструментом тиску та геополітичною стратегією. 2023. FinAP. URL: <https://finap.com.ua/rol-sanktsij-u-suchasnomu-sviti-mizh-instrumentom-tysku-ta-geopolitychnoyu-strategiyeyu/>

Як міжнародні економічні санкції впливають на безпекову стабільність країн?

Економічні санкції, як важливий елемент зовнішньої політики, мають значний вплив на безпекову стабільність країн та регіонів. Ці заходи можуть бути вжиті для примуса країн-адресатів змінити свою політику, реакції на певні дії або поведінку, а також для покарання за порушення міжнародних норм і правил. Проте, важливо враховувати, що економічні санкції можуть мати непередбачувані наслідки та впливати на різні аспекти життя країн та їх населення. Розглянемо більш детально як саме впливають санкції на економіку країн, які порушили міжнародні норми та правила.

Перш за все, економічні санкції можуть суттєво знизити економічну активність у країнах, що потрапили під санкції. Скорочення експорту та обмеження доступу до інвестицій і фінансових ресурсів може вплинути на економічний розвиток, збільшити безробіття та знизити рівень життя. Це може призвести до соціальних конфліктів, внутрішньополітичної напруженості та загострення соціальних проблем.

Крім того, економічні санкції можуть мати значний вплив на політичну ситуацію в країні-об'єкті санкцій. Вони можуть змінити політику уряду, чинити тиск на внутрішні реформи та призвести до змін у структурі влади. Водночас вони також можуть посилити позиції лідерів і призвести до посилення авторитаризму та репресій.

Далі розглянемо, який саме удар можуть здійснити санкції. По-перше, політичний тиск – економічні санкції можуть створювати політичний тиск на уряд країни, яка їм підлягає, щоб вони змінили свою поведінку, наприклад, у зв'язку з міжнародною безпекою або правами людини. По-друге, економічне враження – санкції можуть призвести до економічного збою в країні, ослаблення валютної стабільності, зменшення інвестицій та імпортно-експортних операцій, що може посилити економічну нерівність та спричинити соціальні напруги. По-третє, зовнішньополітичні відносини – санкції можуть призвести до загострення відносин між країною, на яку накладаються санкції, та країнами, які їх вводять, це може вплинути на геополітичні відносини та спричинити регіональні конфлікти, також сюди можна віднести соціальні наслідки, тому що зменшення економічної активності через санкції може призвести до збільшення безробіття, зниження рівня життя і загострення соціальних проблем, що, в свою чергу, може підвищити ризик соціальних протестів та нестабільності, і наостанок, посилення внутрішньополітичних напруг. Економічні санкції можуть також підштовхнути

владу до введення репресивних заходів для збереження своєї влади або зміни відносин усередині країни, що може призвести до подальшого загострення конфліктів [1].

Втім, зараз санкції вже не такі ефективні. Це пов'язано з тим, що країни зараз економічно залежні одна від одної, санкції можуть ударити не лише по країні-адресату, а й по країнах, які накладають санкції. Такі країни можуть втратити доступ до ринків, обміну та інвестицій, що може негативно позначитися на їх власних економіках. Також існує таке поняття – обхід санкцій, країни-адресати можуть знайти способи обійти санкції шляхом укладання торговельних угод з іншими країнами, використання альтернативних фінансових каналів або розвитку внутрішніх джерел економічного зростання [2]. Не треба й забувати про геополітичні обставини, геополітичні зміни, втручання сторонніх країн або військові дії можуть ускладнити виконання санкцій та підірвати їх ефективність. Усі ці чинники можуть спричинити зменшення ефективності санкцій та ускладнити досягнення їхніх цілей.

Отже, жодна країна не хоче втрачати гроші, тому змушена співпрацювати з країнами, які порушують міжнародні правила, щоб дешево отримати ресурси [3]. Можливо, в майбутньому ситуація зміниться і країни стануть менш залежними від імпортованих ресурсів, і тоді санкції будуть більш ефективними.

Список використаної літератури

1.Санкційний контрнаступ України. Міністерство економіки України. URL: <http://surl.li/spwdh>

2.Вплив санкцій. У ЄС назвали обсяги падіння імпорту з РФ- Німецька державна радіостанція та телеканал. URL: <http://surl.li/spwdu>

3.Економічні санкції втрачають свій вплив як політична зброя США - Financial Times. URL: <http://surl.li/spwfe>

Енергетична політика Європейського Союзу

1. Які виклики та загрози стоять перед енергетичною політикою Європейського Союзу в умовах геополітичної нестабільності?

Європейський Союз (ЄС) у сучасних умовах геополітичної нестабільності стикається з різноманітними викликами та загрозами в енергетичній політиці. Одним із найбільших викликів є залежність від імпорту енергоресурсів. Підвищення геополітичної напруженості, особливо у контексті відносин з Росією, може призвести до обмежень у постачанні природного газу, нафти та інших ресурсів. Крім того, кліматичні зміни також становлять серйозну загрозу для ЄС, що може змусити переглянути стратегії енергетичної безпеки та шукати нові, більш сталі джерела енергії.

Додатково, кіберзагрози стають все більшою проблемою для енергетичної інфраструктури ЄС. Атаки на цифрові системи можуть мати серйозні наслідки для стабільності постачання енергії та загрожувати національній безпеці. Зростання конкуренції на світовому ринку енергоресурсів також може призвести до підвищення цін та збільшення геополітичних конфліктів, що впливають на ЄС як на одного з найбільших споживачів енергії.

У відповідь на ці виклики та загрози, Європейський Союз активно працює над розвитком стратегій енергетичної безпеки, зокрема, шляхом диверсифікації джерел та шляхів постачання енергії. Великий акцент робиться на розвитку відновлюваних джерел енергії та стимулюванні енергоефективності. Підтримка інновацій та розвиток новітніх технологій також є важливими компонентами стратегії, спрямованої на забезпечення стабільного, економічно ефективного та екологічно чистого енергопостачання для ЄС.

Додатково, розвиток внутрішнього ринку енергії та сприяння конкуренції в енергетичному секторі є ключовими напрямками політики ЄС. Заохочення конкуренції сприяє зниженню цін для споживачів та стимулює інвестиції у нові технології та інфраструктуру. Також, ЄС активно працює над підвищенням енергетичної самодостатності шляхом розвитку внутрішніх джерел енергії, в тому числі відновлюваних джерел, та розширенням мережі транспорту енергії, що сприяє зменшенню залежності від імпорту.

Необхідно також враховувати роль енергетичної дипломатії ЄС у забезпеченні стабільності та розвитку в енергетичній сфері. ЄС активно співпрацює з іншими країнами та міжнародними організаціями з метою спільного вирішення проблем енергетичної безпеки, диверсифікації постачань та розвитку нових технологій. Це включає в себе участь у міжнародних

енергетичних форумах, укладання договорів та угод з ключовими партнерами, а також надання технічної та фінансової підтримки країнам-партнерам у впровадженні сучасних енергетичних рішень.

Загалом, енергетична політика Європейського Союзу умовах геополітичної нестабільності є комплексним підходом, спрямованим на забезпечення стабільного, безпечного та сталого енергопостачання для всіх країн-членів, з урахуванням геополітичних реалій та викликів сучасного світу.

Список використаної літератури

1. Волес В., Волес Г. Творення політики в Європейському Союзі. – К., 2004.
2. Глобальна соціальна політика: Міжнародні організації й майбутнє соціального добробуту / Б. Дікон, М. Халс, П. Стабс; Пер. з англ. – К.: Основи, 1999.
3. Глосарій із трудового права та соціально-трудоких відносин (з посиланням на досвід Європейського Союзу). – К.: ВД “Стилос”, 2006.
4. Громадська Н.А. Передумови виникнення, проблеми та перспективи розвитку соціального діалогу в Україні // Наукові праці: Науково-методичний журнал. – Т. 47. – Вип. 34. – Політичні науки. – Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2006

Дослідіть в чому принципова різниця між поняттями глобалізація, реглобалізація та фрагментація як засобів глобального управління

Глобалізація – це процес, що охоплює інтеграцію економічних, політичних, технологічних та культурних аспектів між різними країнами по всьому світу. Вона з'явилася як результат постійного збільшення трансконтинентальних зв'язків і співпраці, що сприяло міжнародній торгівлі та інвестиціям. Глобалізація дозволяє компаніям виробляти і продавати свої товари в різних частинах світу, залучати іноземні інвестиції та переносити виробництво у регіони з більш вигідними умовами.

Однак не всі ефекти глобалізації позитивні. Наприклад, глобалізація може призвести до зниження виробничих вакансій у розвинених країнах, оскільки виробництва переміщуються у місця з дешевшою робочою силою. Крім того, глобалізація може сприяти екологічним проблемам через збільшення використання природних ресурсів і викидів в атмосферу на глобальному рівні, а також створювати культурні конфлікти через зіткнення різних цінностей і норм.

Реглобалізація виступає як критична відповідь на глобалізацію, прагнучи виправити її дисбаланси та створити більш справедливі умови для всіх учасників міжнародної економіки. Цей процес підкреслює необхідність підтримки місцевих ринків і промисловості, захисту культурної унікальності та розвитку регіональних економік. Реглобалізація може включати такі заходи, як встановлення мит і квот на імпорт товарів, підтримка малих та середніх підприємств, розвиток локальних технологій та підвищення екологічних стандартів.

Фрагментація, в свою чергу є процесом розпаду глобальної інтеграції, що веде до формування більш закритих та самодостатніх економічних блоків або політичних альянсів. Цей процес часто викликаний націоналістичними, протекціоністськими або популістськими рухами, що намагаються захистити внутрішній ринок від зовнішньої конкуренції. Фрагментація може призвести до зниження міжнародної торгівлі, інвестицій та співпраці, що, у свою чергу, може спровокувати економічні або політичні кризи.

Глобалізація, реглобалізація та фрагментація відрізняються за своїми підходами до міжнародної інтеграції і взаємодії. Глобалізація прагне до відкритості та об'єднання, реглобалізація до корекції та балансування, а фрагментація веде до розділення та ізоляції. Розуміння цих відмінностей є критично важливим для формування ефективних стратегій в управлінні

міжнародними процесами, що забезпечують стійкість, справедливість та міжнародну безпеку.

Поглиблене розуміння глобалізації, реглобалізації та фрагментації дозволяє краще ідентифікувати та аналізувати ключові тренди у світовій політиці та економіці. Ці концепції визначають основні напрямки розвитку глобальних відносин та стратегій, які впливають на міжнародну стабільність і співпрацю. Врахування їх важливо для розробки політик, спрямованих на досягнення гармонії та взаєморозуміння між країнами у складних умовах.

Список використаної літератури

1. Вікіпедія. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%93%D0%BB%D0%BE%D0%B1%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F>
2. Войтович Р. Вплив глобалізації на розвиток сучасного світу. Відкрити очі. 2013. URL: <http://www.vidkryti-ochi.org.ua/2013/06/blog-post.html>
3. Вплив глобалізації на культуру України. History | Твоя бібліотека. URL: <https://uahistory.co/pidruchniki/maslyak-geography-11-class-2019-profile-level/87.php>
4. Світова торгівля ступає на шлях "реглобалізації": Bloomberg пояснив, про що йдеться. УНІАН. 2023. URL: <https://www.unian.ua/economics/other/svitova-torgivlya-stupaye-na-shlyah-reglobalizaciji-bloomberg-royasniv-pro-shcho-ydetsya-12247740.html>
5. Культурна глобалізація та принципи сучасної культурної політики. Букліб. URL: <https://buklib.net/books/35857/#:~:text=%D0%93%D0%BB%D0%BE%D0%B1%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F%20%D0%BD%D0%B0%D0%B9%D1%87%D0%B0%D1%81%D1%82%D1%96%D1%88%D0%B5%20%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D1%8F%D0%B7%D1%83%D1%94%D1%82%D1%8C%D1%81%D1%8F%20%D0%B7,%D1%87%D0%B8%D0%BD%D0%BE%D0%BC%20%D0%B2%D1%82%D1%96%D0%BB%D1%8E%D1%94%D1%82%D1%8C%D1%81%D1%8F%20%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%BD%D1%86%D0%B8%D0%BF%20%D0%BF%D0%BB%D1%8E%D1%80%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B7%D0%BC%D1%83%20%D0%BA%D1%83%D0%B%D1%8C%D1%82%D1%83%D1%80.>

Які виклики та загрози стоять перед енергетичною політикою Європейського Союзу в умовах геополітичної нестабільності?

На сучасному етапі технологічного розвитку суспільства, будь-яка діяльність є залежною та пов'язаною з енергетичною складовою, адже енергія є рушієм людської діяльності. Через те, що енергія за своєю природою виступає обмеженим ресурсом, виникає низка проблем, пов'язаних з її видобутком, необхідністю забезпечення енергетичної ефективності, а також створенням нових, економічно обґрунтованих способів її генерації. Саме тому, стабільне та економічно ефективно енергопостачання стає життєво необхідним для економічної діяльності. Таким чином, перед країнами світу стоїть актуальне питання з забезпечення безпеки та стабільності надходження енергетичних ресурсів.

Європейський Союз стоїть перед низкою викликів та загроз у сфері енергетичної політики, особливо в контексті геополітичної нестабільності. Сьогоднішній світ, в якому різноманітні конфлікти та напруженість між країнами можуть легко впливати на постачання енергоресурсів, вимагає від ЄС стратегічного та розумного підходу до забезпечення енергетичної незалежності та стійкості.

Однією з найбільших загроз є залежність Європи від постачань енергоресурсів з Росії. Газові та нафтові контракти, що підписані між деякими країнами ЄС та РФ, створюють не лише економічну, а й політичну залежність, що може бути використана для впливу на рішення у важливих питаннях.

Водночас Росія знехтувала міжнародними правилами, розв'язавши неспровоковану і невинуватну агресивну війну проти України. Вона перевернула енергетичні та продовольчі ринки, спровокувавши підвищення цін та енергетичну нестабільність, що вплинуло не лише на її найближчих сусідів, але й на весь світ. Це вимагає відповіді, яка б враховувала як короткострокові потреби, так і довгострокові наслідки для ЄС та його партнерів.

Саме тому, головним викликом для ЄС є значна залежність та недостатня розробка власних енергоресурсів. Адже Європейський Союз є найбільшим їх імпортером у світі. За даними Європейської комісії, в 2020 році 55% нафти, 75% природного газу та 44% вугілля, які споживалися в ЄС, були імпортовані. При цьому Росія є найбільшим постачальником природного газу для Європейського Союзу, забезпечуючи близько 40% всіх постачань газу до ЄС [2].

Тривала співпраця держав-членів ЄС з Російською Федерацією щодо постачання енергоносіїв на ринок об'єднаної Європи сформувала стійку

залежність. Однак, зважаючи на агресивну політику росії, станом на 2022 рік, 85% європейців вважають, що ЄС повинен якомога швидше зменшити свою залежність від російського газу та нафти, щоб підтримати Україну та забезпечити свою безпеку [1].

Відповідно, з початком російсько-української війни, частка російських енергоресурсів на енергетичному ринку ЄС різко скоротилася між першим та другим кварталом 2022 року. Маючи тенденцію до зниження, загальна частка Росії в енергетичному імпорті ЄС скоротилася між першим і третім кварталом 2022 р. з 25,5 % до 15,1% [3]. Проте, існує проблемне питання щодо збільшення вартості, нестачі енергетичних потужностей та скорочення виробництва.

Зважаючи на це, забезпечення енергетичної незалежності є важливим завданням для ЄС. Це означає диверсифікацію джерел постачання, розвиток внутрішніх енергетичних ресурсів та збільшення енергоефективності. Для того щоб протистояти цим викликам та загрозам, Європейський Союз повинен приймати комплексний підхід, що охоплює в собі кілька ключових напрямків дій.

По-перше, розширення диверсифікації шляхів постачання енергоресурсів та створення нових джерел стратегічно необхідних елементів енерго-інфраструктури. Спільні ініціативи з розвитку альтернативних джерел енергії та стимулювання внутрішнього виробництва енергоресурсів можуть зменшити залежність від зовнішніх постачальників. Головними напрямками у цій сфері є поновлення активізації у сфері атомної енергетики, розширення частки атомної енергетики та перегляд ставлення до неї в країнах ЄС.

По-друге, важливо інвестувати в розвиток та модернізацію об'єднаної енергетичної інфраструктури, щоб забезпечити стійкість до зовнішніх загроз.

По-третє, необхідно продовжувати розвивати стратегії зменшення використання вуглеводнів та сприяти переходу до відновлюваних джерел енергії, що допоможе зменшити екологічний та геополітичний тиск.

Європейський Союз повинен бути готовий діяти в цьому мінливому середовищі. Однак, усі ці заходи потребують відповідного фінансування, політичної волі та співпраці між країнами Європейського Союзу. Тільки шляхом спільних зусиль та стратегічного планування можливо забезпечити стабільну та незалежну енергетичну політику в умовах геополітичної нестабільності.

Підсумовуючи вищесказане, за умов геополітичної нестабільності, енергетична політика Європейського Союзу стикається з рядом серйозних викликів та загроз, зокрема з боку Росії. Проте, шляхом активної розробки альтернативних джерел енергії, залучення до енергетичної дипломатії та співпраці з іншими країнами, а також розвитку атомної та відновлюваної енергетики, ЄС може зменшити свою залежність та забезпечити стабільність у сфері енергетики. Тільки шляхом спільних зусиль та стратегічних рішень

Європейський Союз зможе протистояти викликам у цій сфері та забезпечити свою енергетичну безпеку та стабільність.

Список використаної літератури

1. REPowerEU: A plan to rapidly reduce dependence on Russian fossil fuels and fast forward the green transition. URL: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_3131
2. EU external energy engagement in a changing world. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=JOIN%3A2022%3A23%3AFIN&qid=1653033264976>
3. Яковюк І. В., Цвеліх М. П. Енергетична безпека Європейського Союзу в умовах російської агресії проти України. URL: <https://www.academia.edu/99392870/>

Як концепція економічної взаємозалежності пов'язана з військовими конфліктами?

У наслідок глобалізації – посилення взаємозв'язку національних економік країн світу, держави встановлюють все більш і більш тісні зв'язки між собою. Виникаюча економічна взаємозалежність стає причиною створення світового ринку товарів та послуг, становленні глобального інформаційного простору, покращення міжнародних відносин, вихід бізнесу на міжнаціональний рівень тощо [1].

Таким чином, держави прагнуть до зміцнення подібних зв'язків, адже це приносить користь економікам світу, але що відбувається, коли починається військовий конфлікт, який шкодить цим глобальним зв'язкам? Яку роль відіграє при цьому економічна взаємозалежність?

Історія знає багато прикладів, де економічна взаємозалежність відіграла велику роль у військових конфліктах, але натомість розглядалася по-різному. Таким чином, у 1909 році, коли світ почав вставати на поріг глобалізації, ліберальна школа міжнародних відносин розвивала ідею, що великий військовий конфлікт неможливий в умовах сучасності, адже економіки націй стають дедалі більш пов'язаними, а отже залежними один від одного і початок війни в цьому випадку виглядає нерационально. Натомість хибність цієї думки доводить початок Першої світової війни [2].

Натомість економічна взаємозалежність може розглядатися, як один із основних чинників, які можуть запобігти військовому конфлікту. Таким прикладом є відносини між США та КНР. Обидві країни мають могутній вплив на світ і іноді їх навіть називають «провідними фабриками світу», але незважаючи на це, обидві держави тісно пов'язані один з одним економічно. США прекрасно це розуміє, але натомість впроваджує численні санкції проти КНР, які прямо або непрямо стосуються ВПК Китаю, а іноді навіть на товари і виробництво побутової та іншої техніки. Такі жорсткі дії відносно КНР США впроваджує у наслідок того, що розглядає Китай як одну із потенційних загроз власній безпеці. Отже, Сполучені Штати використовують економічну залежність на свою користь, щоб обмежити розвиток Китаю [3].

Найбільш сучасним і актуальним прикладом може бути війна між Росією та Україною. Незважаючи на те, що Росія і Захід не мають прямого військового конфлікту між собою, економічна взаємозалежність між ними має і тут власну роль. Так, ще із анексією Криму Росією у 2014 році, країни Заходу почали вводити санкції проти РФ, а із початком повномасштабної війни у 2022 році –

санкції тільки посилилися. Незважаючи на те, що проти РФ використали економічну взаємозалежність у вигляді санкцій, Росія змогла використати її на власну перевагу, посиливши економічні зв'язки із країнами Азії, зокрема Індією та Китаєм, через що економіка РФ змогла встояти через подібний тиск. Це є однією із причин, чому країни Заходу почали дистанціюватися від потенційного союзника Росії - Китаю [4].

Наслідки економічного взаємозв'язку можуть відчувати і сторони, які абсолютно не задіяні у сучасних військових конфліктах. Прикладом цього є Африка, яка має проблему нестачі зерна через Російсько-українську війну, що спричиняється санкціями на експорт із Росії та складність транспортування зерна із України через військові дії [5].

Отже, економічна взаємозалежність існує давно та відіграє неабияку роль у військових конфліктах. У більш сучасних прикладах тісний зв'язок між економіками світу намагаються розвивати, адже він покращує економіки усіх країн, задіяних у ньому. Натомість у випадку військового конфлікту, його можуть використовувати або як метод запобігання війнам, або як метод тиску на ті держави, які є агресорами, або потенційно розглядаються такими.

Список використаних джерел

1. Глобалізація сучасного світового господарства: сутність та основні ознаки процесу. URL: <https://osvita.ua/vnz/reports/international-relations/19136/>
2. THE CHIMERA OF ECONOMIC INTERDEPENDENCE. URL: <https://smallwarsjournal.com/jrnl/art/chimera-economic-interdependence>
3. Economic Interdependence and Conflict – The Case of the US and China. URL: <https://www.e-ir.info/2017/01/17/economic-interdependence-and-conflict-the-case-of-the-us-and-china/>
4. Економічні санкції: як ефективно використовувати цей інструмент. URL: <https://interfax.com.ua/news/blog/964534.html>
5. Як розірвання "зернової угоди" вдарить по Африці? URL: <https://www.dw.com/uk/ak-rozirvanna-zernovoi-ugodi-vdarit-po-africi/a-66295831>

Як Європейський Союз визначає глобальну продовольчу безпеку в контексті своєї єдиної аграрної політики?

Глобальна продовольча безпека є ключовим пріоритетом для Європейського Союзу (ЄС), особливо в контексті його Єдиної аграрної політики (ЄАП). ЄАП спрямована на підтримку сільського господарства, забезпечення стабільності ринків та гарантування безпечного та доступного харчування для громадян. Визначення глобальної продовольчої безпеки ЄС охоплює не лише забезпечення достатньої кількості їжі, але й підтримку стійких продовольчих систем, які сприяють здоровому харчуванню та збереженню природних ресурсів. ЄС розуміє глобальну продовольчу безпеку як стан, при якому всі люди в будь-який час мають фізичний, соціальний та економічний доступ до достатньої, безпечної та поживної їжі, що задовольняє їхні потреби та уподобання для активного та здорового життя. ЄАП відіграє важливу роль у цьому, оскільки вона впливає на аграрну продукцію, ціни на продукти харчування, а також на торгівлю сільськогосподарськими товарами.

Дослідження показують, що ЄС відіграє значну роль у глобальній продовольчій безпеці, особливо через свою аграрну політику та відповідь на кризи, такі як війна в Україні, яка вплинула на доступність та стабільність продовольчих ресурсів [1].

Аграрна політика ЄС, зокрема Спільна аграрна політика (САП), має прямий вплив на глобальну продовольчу безпеку через регулювання виробництва, цін, торгівлі та інвестицій у сільськогосподарський сектор. Це включає підтримку сталого розвитку, зменшення впливу на клімат та забезпечення продовольчої безпеки в умовах криз [2].

Основні аспекти САП включають підтримку фермерів, забезпечення конкурентоспроможності, сталого використання ресурсів, захист біорізноманіття та забезпечення високих стандартів якості продукції. Ці аспекти відображають зобов'язання ЄС щодо сталого розвитку та відповідального використання природних ресурсів

Аналіз аграрної політики ЄС

1. Огляд ключових елементів європейської аграрної політики:

➤ Спільна аграрна політика (САП) ЄС має на меті підтримку фермерів та забезпечення продовольчої безпеки.

➤ Основні принципи САП включають підтримку доходів фермерів, забезпечення ринкової стабільності та збереження природних ресурсів [3].

2. Аналіз основних інструментів регулювання в сфері сільського господарства та продовольства в ЄС:

➤ ЄС використовує різноманітні інструменти, такі як прямі платежі фермерам, ринкові заходи та розвиток сільських територій.

➤ Регулювання також включає заходи з охорони довкілля та стандартизації продукції[4].

3. Оцінка ролі субсидій, тарифів та імпорتنих обмежень у формуванні глобальної продовольчої безпеки:

➤ Субсидії та тарифи впливають на ціни та доступність продовольства, а імпорتنі обмеження можуть впливати на глобальні ринки.

➤ Війна в Україні показала, як обмеження експорту можуть спричинити глобальні продовольчі кризи.

Вплив ЄС на глобальну продовольчу безпеку

Європейський Союз відіграє ключову роль у світовій торгівлі продовольством, встановлюючи стандарти та регуляції, які впливають на глобальний ринок. Війна Росії проти України вплинула на глобальну продовольчу безпеку, зокрема через блокаду українського експорту, що призвело до збільшення цін на енергоносії та основні товари.

ЄС підтримує розвиток сільського господарства через Спільну сільськогосподарську політику (ССП), яка спрямована на підвищення продуктивності, стабілізацію ринків та забезпечення доступності продовольства за розумними цінами. З 2023 року запроваджується нова модель реалізації ССП.

Союз активно співпрацює з міжнародними організаціями, такими як ООН, для вирішення питань продовольчої безпеки. Відповідь ЄС на війну в Україні, включаючи угоду про розблокування експорту з чорноморських портів, демонструє його роль у забезпеченні стабільності глобального постачання продовольства.

Дослідження підтверджує, що Європейський Союз (ЄС) має значний вплив на глобальну продовольчу безпеку через свою аграрну політику, торговельні угоди та міжнародну співпрацю. ЄС використовує комплексний підхід до забезпечення стабільності продовольчих ресурсів, підтримки фермерів та захисту споживачів.

Список використаної літератури

1. Війна Росії проти України: вплив на глобальну продовольчу безпеку та відповідь ЄС. URL: [0178_EPRS-Briefing-733667-Russia-war-impact-global-food-security.pdf](https://ec.europa.eu/eprs/briefing/0178_EPRS-Briefing-733667-Russia-war-impact-global-food-security.pdf) (europa.eu)

2. Спільна аграрна політика ЄС і завдання України в контексті євроінтеграції. URL:

http://www.aau.org.ua/media/publications/1894/files/CAP_2023_02_10_12_36_02_818740.pdf

3. Спільна аграрна політика ЄС: генезис, основні цільові орієнтири для України. URL: <https://jeou.donnu.edu.ua/article/view/4813>

4. Основні механізми та інструменти державного регулювання сільського господарства в розвинених країнах. URL: <https://portal.iapm.edu.ua/portal/media/articles/9be7dc3a-4410-4b5c-91d0-6b1a96e6c3e6.pdf>

Які можливі реформи в правовому та регуляторному середовищі можуть сприяти вирішенню енергетичних проблем?

В сучасному світі енергетичні проблеми стають все більш актуальними та нагальними для всіх країн. Зростання попиту на енергію, зменшення природних ресурсів, зміни клімату та нестабільність на світових ринках енергоресурсів ставлять перед суспільством серйозні виклики. Вирішення цих проблем потребує комплексного підходу, який включає в себе не лише технологічні інновації, а й ефективні правові та регуляторні рішення.

Правове та регуляторне середовище визначає умови функціонування енергетичного сектору, встановлює правила гри для учасників ринку та впливає на стимулювання інвестицій у розвиток енергетики. Однак, існуючі системи часто не відповідають сучасним викликам, їхня неефективність та неспроможність адаптуватися до змін обмежує можливості досягнення сталого та ефективного енергетичного розвитку.

Аналіз поточного стану

Оцінка енергетичної ситуації в Україні виявляє, що країна зіткнулася з серйозними викликами через руйнування енергетичної інфраструктури внаслідок військових дій [1]. Втім, нещодавно було досягнуто стабілізації енергосистеми, і відключення електроенергії були припинені [2].

Правове та регуляторне середовище в енергетичному секторі України базується на ряді законів, які регулюють діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг [3]. Однак, існують виклики, пов'язані з інтеграцією української енергетичної системи з європейськими стандартами [4].

Прогалини та недоліки в енергетичній політиці України включають відсутність чіткої стратегії щодо зовнішньої політики в енергетичному секторі, що призводить до реактивного підходу до зовнішніх викликів [5]. Також існує потреба в модернізації енергетичної інфраструктури та залученні інвестицій для розвитку відновлюваних джерел енергії [6].

Потенційні реформи в правовому середовищі

Зміни в законодавстві щодо використання альтернативних джерел енергії:

- Україна активно працює над забезпеченням підтримки виробників електроенергії з альтернативних джерел [7].
- Внесено зміни до законів, що стосуються альтернативних джерел енергії, з метою підвищення ефективності та привабливості інвестицій [8].

Підтримка інновацій та нових технологій у сфері енергетики:

- Започатковано програми для підтримки українських компаній у впровадженні інноваційних рішень у сфері енергоефективності [9].
- Уряд розробляє Стратегію інноваційного розвитку до 2030 року, яка включає підтримку інновацій [10].

Поліпшення механізмів регулювання цін на енергоресурси:

- Встановлено граничні ціни на газ для населення та компенсації за збільшення тарифів на електроенергію [11].
- Держава регулює ціни на електроенергію, включивши її до переліку соціально значущих товарів [12].

Законодавче впровадження стандартів енергоефективності та зменшення викидів:

- Впроваджено національні стандарти, що відповідають європейським вимогам до екодизайну та енергетичного маркування [13].
- Розроблено Національний план скорочення викидів для досягнення європейських нормативів [14].

Підтримка розвитку енергетичного ринку та конкуренції:

- Прийнято закони, що сприяють інтеграції України до європейського енергетичного ринку та забезпечують прозорість гуртового ринку [15].
- Україна планує інтеграцію своєї енергетичної системи з європейською для розвитку конкурентоспроможності [16].

Реформи в регуляторному середовищі

1. Підвищення ефективності регуляторного контролю. З метою належного виконання вимог Закону України “Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності” активізувати та поглибити методичне забезпечення діяльності регуляторних органів [17].

2. Створення механізмів для сприяння інвестицій у сфері енергетики. Огляд інвестиційної політики в енергетичному секторі України, здійснений ОЕСР, містить аналіз та рекомендації, які допоможуть виробникам політики посилити сприятливі умови для інвестицій в енергетичний сектор [18].

3. Розширення доступу до енергетичних ресурсів для населення та бізнесу. Україна має потенціал до 2050 року наростити потужності вітрової генерації – до 140 ГВт, сонячної – до 94 ГВт, накопичувачів енергії – до 38 ГВт. [19].

4. Зменшення бюрократичних бар’єрів для розвитку нових енергетичних проєктів. Міненерго підтримує усунення регуляторних бар’єрів для розвитку галузі біоенергетики [20].

Можливі перешкоди та шляхи їх подолання

Вплив інтересів індустрії на процес реформування: Індустріальні інтереси можуть впливати на процес реформ через лобіювання та вплив на політичні рішення. Шляхи подолання включають забезпечення прозорості в процесі прийняття рішень, зміцнення законодавства про конфлікт інтересів, та стимулювання інноваційного розвитку [21].

Фінансові обмеження та бюджетні конфлікти: Фінансові обмеження можуть виникати через недостатність бюджетних коштів або неправильне їх розподілення. Для подолання цих проблем необхідно покращити бюджетне планування, забезпечити ефективне використання коштів, та залучити додаткове фінансування, в тому числі через міжнародну підтримку [22].

Комунікаційні виклики у здійсненні реформ: Комунікаційні виклики у здійсненні реформ: Неєфективна комунікація між владою та громадянами може ускладнювати процес реформ. Важливо встановити відкритий діалог, забезпечити доступ до інформації про реформи, та залучити громадськість до обговорення змін [23].

Висновки. Енергетична проблема в Україні охоплює широкий спектр викликів, від залежності від імпортованих енергоресурсів до необхідності модернізації інфраструктури та переходу до відновлюваних джерел енергії.

Рекомендується впровадження законодавчих змін для підтримки альтернативної енергетики, стимулювання інновацій, поліпшення регуляторного середовища, та забезпечення прозорості та конкуренції на енергетичному ринку.

Спільна дія та співпраця між урядом, приватним сектором, та громадянським суспільством є ключовими для досягнення сталого та безпечного енергетичного майбутнього.

Список використаної літератури

1. Як вдалося повернути світло після руйнування Росією енергетики України і чи це надовго - BBC News Україна URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/features-64820897>
2. Енергетична ситуація в регіонах на 26 лютого. Кабінет Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/enerhetychna-sytuatsiia-v-rehionakh-na-26-liutoho>
3. У сфері теплопостачання. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг. URL: <https://www.nerc.gov.ua/derzhavnij-kontrol/normativni-akti-dotrimannya-yakih-perevirayetsya/u-sferi-teplopostachannya>
4. Нормативно-правові підвалини регулювання енергетичної сфери України в умовах європейської інтеграції – Український журнал прикладної

економіки та техніки. URL: <http://ujae.org.ua/normatyvno-pravovi-pidvalyny-regulyuvannya-energetychnoyi-sfery-ukrayiny-v-umovah-yeuropejskoyi-integratsiyi/>

5. Зовнішня енергетична політика України – ретроспективи та перспективи - Prism UA. URL: <https://prismua.org/external-energy-policy-of-ukraine-retrospective-and-perspectives/>

6. Енергетична стратегія України до 2035 р.: оцінка та перспектива якісних змін - Юридична Газета. URL: <https://yur-gazeta.com/dumka-eksperta/energetichna-strategiya-ukrayini-do-2035-r-ocinka-ta-perspektiva-yakisnih-zmin.html>

7. Альтернативна енергетика в Україні: актуальний стан. DLF attorneys-at-law. URL: <https://dlf.ua/ua/alternativna-energetika-v-ukrayini-aktualnij-stand/>

8. Новини - Прийнято Закон "Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення умов підтримки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії" - Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua/news/Novyny/196246.html>

9. Допомогти українським компаніям стати інноваційними та конкурентними – одне із завдань нової програми «Інноватори енергоефективності України» | Кабінет Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/dopomohty-ukrainskym-kompaniiam-staty-innovatsiinymy-ta-konkurentnymy-odne-iz-zavdan-novoi-prohramy-innovatory-enerhoefektyvnosti-ukrainy>

10. Уряд напрацьовує Стратегію інноваційного розвитку України до 2030 року. Прем'єр-міністр, Кабінет Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/uriad-napratsovuie-stratehiu-innovatsiinoho-rozvytku-ukrainy-do-2030-roku-premier-ministr>

11. Ціна на електроенергію. Кабмін дозволив державне регулювання | РБК Україна. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/uriad-napratsovuie-stratehiu-innovatsiinoho-rozvytku-ukrainy-do-2030-roku-premier-ministr>

12. Ціни на електроенергію буде регулювати держава. URL: <https://parlament.ua/news/kabmin-zaprovadiv-derzhavne-regulyuvannya-czin-na-elektroenergiyu/>

13. Переліки стандартів. Держенергоефективності України. URL: <https://saee.gov.ua/uk/content/standards>

14. В Україні скорочують загальний обсяг викидів - Новини - European integration portal. URL: <https://eu-ua.kmu.gov.ua/news/v-ukrayini-skorochuyut-zagalnyj-obsyag-vykydiv/>

15. Новий етап: закони та гуртовий енергетичний ринок України 2024 - BDO. URL: <https://www.bdo.ua/uk-ua/insights-2/information-materials/2024/legislative-changes-in-the-energy-sector-of-ukraine>

16. У 2023 році енергетична система України буде інтегрована з європейською - Держзовнішінформ ДП. URL: <https://dzi.gov.ua/press->

centre/news/u-2023-rotsi-energetychna-systema-ukrayiny-bude-integrovana-z-
yevropejskoju/

17. Щодо актуальних проблем регуляторної політики України та напрямів їх вирішення у 2018 році. Аналітична записка. Національний інститут стратегічних досліджень. URL: <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/ekonomika/schodo-aktualnikh-problem-regulyatornoi-politiki-ukraini-ta-napryamiv-ikh>

18. Огляд інвестиційної політики в енергетичному секторі України. URL: <https://www.oecd.org/eurasia/competitiveness-programme/eastern-partners/Executive%20Summary%20.pdf>

19. Стратегія майбутнього: Україна - це енергетичний хаб, який допоможе Європі позбутися залежності від росії. Кабінет Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/stratetiia-maibutnoho-ukraina-tse-enerhetychnyi-khab-iakyi-dopomozhe-ievropi-pozbutysia-zalezhnosti-vid-rosii>

20. Міненерго підтримує усунення регуляторних бар'єрів для розвитку галузі біоенергетики. Кабінет Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/minenerho-pidtrymuie-usunennia-rehuliatornykh-barieriv-dlia-rozvytku-haluzi-bioenerhetyky>

21. Content. URL: <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/ae95295f-2f77-429a-aa7b-dd559dd3ac2a/content>

22. Фінансова система успішно протистоїть викликам війни – Звіт про фінансову стабільність. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/finansova-sistema-uspishno-protistoyit-viklikam-viyni---zvit-pro-finansovu-stabilnist>

23. Громадянське суспільство України: сучасні практики та виклики розвитку. Національний інститут стратегічних досліджень. URL: <https://niss.gov.ua/publikacii/analitichni-dopovidi/gromadyanske-suspilstvo-ukraini-suchasni-praktiki-ta-vikliki>

Як впливає єдина аграрна політика ЄС на продовольчу безпеку в інших країнах та регіонах світу?

Єдина аграрна політика Європейського Союзу (ЄАП) має значний вплив на продовольчу безпеку не тільки в країнах-членах ЄС, але й у всьому світі. Ця політика була створена для забезпечення гідного рівня життя для фермерів ЄС та гарантування якості продовольства за доступними цінами. Через механізми субсидій та стабілізації цін на продукти харчування, ЄАП підтримує ефективність сільськогосподарського виробництва в ЄС. Проте, є думки, що ЄАП може мати негативний вплив на продовольчу безпеку в країнах, що розвиваються, через свою стратегію субсидування та захисту ринків, що може призводити до нерівності у світовій торгівлі продовольством. Це може ускладнювати доступ до ринків для фермерів з країн, що розвиваються, та впливати на їхню здатність конкурувати на глобальному рівні. Важливість ЄАП також полягає в її впливі на глобальні стандарти безпеки та якості продуктів харчування. ЄС встановлює високі вимоги до якості продукції, що може спонукати виробників з інших країн підвищувати стандарти безпеки та якості своєї продукції, аби отримати доступ до ринку ЄС [1].

Аналіз механізмів впливу єдиної аграрної політики ЄС на міжнародну торгівлю сільськогосподарською продукцією

1. Роль ЄС у світовому аграрному секторі: ЄС відіграє провідну роль у глобальному виробництві та торгівлі продовольством, зокрема є другим експортером молочних продуктів і свинини та третім експортером птиці і зерна.

2. Механізми підтримки: ЄАП включає систему виплат, яка регулює підтримку фермерів на основі дотримання стандартів у сферах екології, продовольчої безпеки та охорони здоров'я тварин і рослин.

3. Соціально-структурна опора: ЄАП сприяє комплексному розвитку сільських територій, підвищенню конкурентоспроможності аграрного сектора та поліпшенню навколишнього середовища.

4. Протекціоністські заходи: ЄАП захищає аграрний бізнес ЄС від зовнішньої конкуренції та дешевого імпорту, що впливає на глобальну продовольчу безпеку та ціни на продукти харчування.

Ці механізми формують умови, за яких відбувається міжнародна торгівля сільськогосподарською продукцією, впливаючи на ціни, доступність продуктів та стабільність ринків.

Розгляд ефекту сприяння стандартам якості та безпеки їжі, встановленим ЄС, на інші країни

Європейський Союз (ЄС) відомий своїми строгими стандартами якості та безпеки харчових продуктів, які впливають на аграрну політику та продовольчі системи по всьому світу. Ці стандарти вимагають від виробників дотримання високих норм у сферах виробництва, обробки та пакування продуктів, що сприяє підвищенню рівня безпеки та якості харчових продуктів на глобальному рівні.

Основні принципи безпеки та якості харчових продуктів у ЄС включають контроль за залишками пестицидів, ветеринарними препаратами, додаванням харчових добавок та іншими факторами, які можуть впливати на безпеку продуктів. Ці принципи викладені через призму європейського продовольчого права та систем регулювання безпечності харчових продуктів у таких країнах, як Данія, Швеція, Польща та Німеччина.

Впровадження цих стандартів в інших країнах може сприяти гармонізації міжнародних норм та практик, полегшуючи міжнародну торгівлю та забезпечуючи більшу прозорість і довіру серед споживачів. Країни, які прагнуть вступити до ЄС або мати тісні торговельні відносини з ним, часто адаптують своє законодавство та стандарти до європейських, що може підвищити якість та безпеку їжі на місцевому рівні [2].

Також, в контексті України, запропоновано використати певні елементи європейських систем регулювання безпечності харчових продуктів для покращення вітчизняних стандартів. Це може стати важливим кроком у забезпеченні відповідності українських продуктів до міжнародних вимог та підвищенні їх конкурентоспроможності на світовому ринку.

Наслідків субсидій для сільськогосподарських виробників ЄС на міжнародні аграрні ринки та їх вплив на місцевих виробників у країнах, що розвиваються

Субсидії, які надаються сільськогосподарським виробникам у Європейському Союзі (ЄС), мають значний вплив на міжнародні аграрні ринки. Вони можуть спотворювати торгівлю та створювати нерівні умови для виробників країн, які розвиваються.

Наслідки для міжнародних аграрних ринків:

➤ Субсидії, які надаються сільськогосподарським виробникам у Європейському Союзі (ЄС), мають значний вплив на міжнародні аграрні ринки. Вони можуть спотворювати торгівлю та створювати нерівні умови для виробників з країнами, які розвиваються [3].

➤ Субсидії ЄС також можуть обмежувати здатність країн, що розвиваються до диверсифікації та розвитку власного аграрного сектору [4].

Вплив на місцевих виробників у країнах, які розвиваються:

➤ Місцеві виробники можуть зіткнутися з конкуренцією з боку субсидованих продуктів з ЄС, що може підірвати їхню конкурентоспроможність та прибутковість.

➤ Субсидії ЄС також можуть обмежувати здатність країн до диверсифікації та розвитку власного аграрного сектору.

Загалом, субсидії ЄС мають потенціал впливати на глобальну продовольчу безпеку та стабільність аграрних ринків, особливо у контексті країн, які розвиваються. Це питання вимагає уваги та балансування інтересів на міжнародному рівні, щоб забезпечити справедливі та рівні умови для всіх виробників.

Порівняння політики регулювання цін та виробництва продукції в ЄС з іншими країнами та їх наслідки для світової продовольчої безпеки

Політика регулювання цін та виробництва продукції в Європейському Союзі (ЄС) має довгу історію, яка почалася зі створення Єдиної Аграрної Політики (ЄАП) у 1957 році¹. Ця політика була спрямована на гармонізацію цінової підтримки та створення єдиного ринку між країнами-членами. Основні принципи ЄАП включають цілісність ринку, перевагу продукції спільноти та фінансову солідарність.

У порівнянні з іншими країнами, такими як США та Україна, політика ЄС в аграрному секторі характеризується більшою централізацією та регулюванням. Наприклад, у США більший акцент робиться на ф'ючерсні ринки як інструмент управління ціновим ризиком [5].

Наслідки для світової продовольчої безпеки:

➤ Регулювання цін у ЄС може впливати на світові ціни на продукти харчування, особливо в контексті глобальних криз, таких як війна в Україні [6].

➤ Цінова політика ЄС може також впливати на експортні можливості країн, що розвиваються, та їхню продовольчу безпеку [7].

➤ Водночас, ЄС намагається забезпечити стабільність та прогнозованість для своїх виробників, що може мати позитивний вплив на продовольчу безпеку в регіоні [8].

Загалом, політика ЄС у сфері регулювання цін та виробництва має складні та часто суперечливі наслідки для світової продовольчої безпеки, вимагаючи уважного балансування між національними інтересами та глобальними потребами.

Єдина аграрна політика ЄС має складний вплив на продовольчу безпеку за межами Європи. З одного боку, вона забезпечує стабільність та підтримку для фермерів у ЄС, але з іншого - може негативно впливати на ринки країн, що розвиваються, знижуючи конкурентоспроможність їхньої продукції та обмежуючи економічний розвиток.

Щоб забезпечити продовольчу безпеку та справедливість, необхідно удосконалити міжнародні механізми співробітництва. Це включає розробку політик, які враховують інтереси всіх сторін, зокрема маленьких фермерів та країн, що розвиваються, та сприяють сталому розвитку.

Для зменшення негативного впливу ЄАП на інші країни, ЄС може переглянути свої субсидійні програми, зменшити протекціоністські бар'єри та сприяти більшій прозорості та рівності у міжнародній торгівлі. Також важливо зосередитися на розвитку міжнародних партнерств, які підтримують інновації та передачу технологій для підвищення продуктивності та стійкості аграрного сектору в усьому світі.

Список використаної літератури

1. The Common Agricultural Policy: an overview. European CAP Network. URL: https://eu-cap-network.ec.europa.eu/common-agricultural-policy-overview_en
2. CORE. The Open University. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/187222063.pdf>
3. Як найбільше багатство України може перешкодити її вступу до ЄС. BBC News Україна. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/articles/crg1zr7pddlo>
4. Аграрні субсидії ЄС для України. GreenPost. URL: <https://greenpost.ua/news/ukrayina-ne-vidmovlyatymetsya-vid-agrarnyh-subsydij-yes-i64186>
5. Росляков А. Формування та регулювання цін на сільськогосподарську продукцію на ринку ЄС, США та України. Ефективна економіка, №9. 2013. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2356>
6. Russia's war on Ukraine: Impact on global food security and EU response. EEAS. URL: https://ukraine.europarl.europa.eu/cmsdata/260468/0178_EPRS-Briefing-733667-Russia-war-impact-global-food-security.pdf
7. Глобальна продовольча безпека та відповідальність Росії за наслідки агресивної війни проти України: висновки міністрів закордонних справ G7. EEAS. URL <http://surl.li/rummd>
8. Шойко В. Державне регулювання продовольчої безпеки в контексті інтеграції України до ЄС та забезпечення її сталого розвитку. Ефективна економіка, №12. 2017. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6203>

Як міжнародні економічні санкції впливають на безпекову стабільність країн?

Санкції — це потужний інструмент зовнішньої політики, який використовується для підтримання міжнародного порядку проти країн, що загрожують миру та безпеці. Санкції стали одними з головних засобів проти Російської Федерації з початку повномасштабного вторгнення в Україну, навіть якщо їх ефективність залишається під великим питанням.

Важливо зазначити, що в сучасному світі санкції використовуються не лише на цілі країни, а також окремо на певні сектори економіки або на конкретних осіб — політичних лідерів, олігархів, бізнесменів, тощо [1].

Санкції, як явище, і політичний інструмент впливу, з'явилися ще за часів Наполеона Бонапарта, коли той заборонив усім французьким союзникам, або країнам, які залежать від Франції, торгувати з Великою Британією. Це були перші кроки зародження, які за часів Ліги Націй набули свого сучасного масштабу, і стали потужним інструментом в стримуванні агресорів.

Саме поняття "міжнародні санкції" має суто міжнародно-правовий характер і може застосовуватися лише до примусових заходів, що вживаються міжнародними організаціями (переважно Радою Безпеки ООН). При цьому під санкціями ООН розуміють систему невійськових, переважно економічних, примусових заходів, рішення про застосування яких приймаються Радою Безпеки ООН відповідно до статті 41 Статуту ООН щодо держав, які порушують міжнародний мир і безпеку (частини їхньої території або конкретних осіб). Метою санкцій ООН є припинення таких злочинів та забезпечення виконання державою-порушницею своїх зобов'язань, що випливають з її юридичної відповідальності. Протягом останнього десятиліття постійно розширюється перелік мотивів для застосування санкцій окремими державами та міжнародними організаціями [2].

Наразі до країн, на які офіційно накладені санкції від Управління контролю за іноземними активами США відносяться: Афганістан, Балканські країни, Беларусь, М'янма, Центральноафриканська Республіка, Конго, Ефіопія, Іран, Ірак, Ліван, Малі, Нікарагуа, Північна Корея, Росія, Сомалі, Судан, Східний Судан, Сирія, тимчасово окуповані Росією території України, Венесуела, Ємен та Зімбабве [3].

В залежності від міжнародних інституцій список може змінюватись. Так, наприклад, списки санкціонованих країн від EAR (Export Administration Regulations) та ITAR (International Traffic in Arms Regulations) доволі сильно

різняться. Те саме стосується країн, на яких накладено ембарго, чи списків “заборонених” країн.

Починаючи з 24 лютого 2022 список країн з найбільшою кількістю санкцій очолює Росія — станом на 7 липня 2022 це було 11 254 світових обмеження, і найбільше всього санкцій, проти юр. та фіз. осіб, ввела Швейцарія. На другому місці зараз знаходиться Іран, зі своїми 3 616 санкціями, які спрямовані на обмеження ядерної програми та підтримки тероризму, що ставили під питання безпеку не тільки на Близькому Сході, а всьому континенті [4].

Найважливіші впроваджені санкцій проти Росії стосуються економічного розвитку, військового та енергетичного сектору — тобто всі найбільш розвинені сфери, якими Росія маніпулювала роками, погрожуючи світовій безпеці. До заборон, які значно вплинули на енергетичний сектор Російської Федерації, відносяться: заборона імпорту з Росії сирової нафти, доставленої морським шляхом, і продуктів нафтопереробки; заборона імпорту всіх різновидів російського вугілля (Заборона імпорту російського вугілля зачіпає четверту частину всього російського світового експорту вугілля, що становить для Росії втрату доходів у обсязі 8 мільярдів євро на рік); заборона імпорту скрапленого нафтового газу; заборона нових інвестицій ЄС в російську гірничодобувну галузь, за винятком певної сировини; заборона експорту специфічних технологій нафтопереробки, що ускладнює і здорожує для Росії модернізацію нафтопереробних заводів; далекосяжна заборона нових інвестицій в російський енергетичний сектор, за обмеженими винятками для цивільної ядерної енергетики і транспортування певних енергопродуктів назад до ЄС; заборона російським громадянам або юридичним особам резервувати потужності зі зберігання газу в державах-членах ЄС; припинення можливості імпорту російської нафти трубопроводом до Німеччини й Польщі [5].

Але чи справді діють це обмеження? Так, вони вдарили по енергетичному сектору Росії і спричинили мільярдні збитки, але лише за півроку повномасштабної війни, з 24 лютого до 24 серпня, доходи від експорту Росією енергоресурсів становлять \$158 млрд. Для порівняння — військовий бюджет РФ на 2021 рік — близько \$66 млрд.

Від початку повномасштабного вторгнення в Україну Росія заробила на експорті нафти, природного газу та вугілля близько 550 мільярдів євро. Про це свідчать дані Center for Research on Energy and Clean Air (CREA). Найбільшим покупцем за увесь проміжок часу з 24 лютого 2022 року по 13 листопада 2023 року був саме Європейський союз. Сукупно країни ЄС сплатили Росії 180 мільярдів євро за усі види викопного палива, яке вони придбали за цей час. З них понад 102 мільярди євро – це сира нафта, 74 мільярди – природний газ, решта – вугілля [6].

Після такої статистики не важко підставити під сумління ефективність введених санкцій, якщо організація, яка їх ввела, продовжує бути найбільшим покупцем і спонсором війни.

Підсумовуючи, я хочу зазначити, що санкції безперечно є потужним та важливим інструментом в урегулюванні конфліктів та утриманні агресорів, що загрожують міжнародній безпеці. Але, на жаль, механізм запровадження та контролю за санкціями, а також їх ефективність, потребують негайних змін, для забезпечення мирного існування між всіма державами.

Список використаних джерел

1. Роль санкцій у сучасному світі: між інструментом тиску та геополітичною стратегією. URL: <https://finap.com.ua/rol-sanktsij-u-suchasnomu-sviti-mizh-instrumentom-tysku-ta-geopolitychnoyu-strategiyeyu/>
2. Економічний розвиток країн в умовах санкцій (на прикладі економік росії та Китайської Народної Республіки). URL: <https://www.relint.vnu.edu.ua/index.php/relint/article/view/287/268>
3. Embargoed and Sanctioned Countries. URL: <https://www.tradecompliance.pitt.edu/embargoed-and-sanctioned-countries>
4. росія обійшла Іран і Північну Корею і стала світовим анти лідером за кількістю санкцій – bloomberg. URL: <https://zn.ua/ukr/WORLD/rosija-obijshla-iran-i-pivnichnu-koreju-i-stala-svitovim-antiliderom-za-kilkistju-sanktsij-bloomberg.html>
5. Санкції в енергетичній галузі. URL: https://eu-solidarity-ukraine.ec.europa.eu/eu-sanctions-against-russia-following-invasion-ukraine/sanctions-energy_uk
6. За час війни РФ заробила на газі й нафті 550 мільярдів євро: хто головні спонсори війни. URL: <https://www.unian.ua/economics/energetics/za-chas-viyni-rf-zarobila-na-gazi-y-nafti-550-milyardiv-yevro-hto-golovni-sponsori-viyni-12457347.html>

Проаналізуйте та обґрунтуйте, що ми маємо на увазі під «регіоном» і «регіоналізмом»?

Термін “регіон” відноситься до визначеної географічної області, яка часто характеризується спільними історичними, культурними або економічними особливостями. Регіон може бути частиною країни, як штат або провінція, або перетинати національні кордони, утворюючи транснаціональні регіони, такі як Скандинавія або Латинська Америка.

Регіоналізм – це політична ідеологія, яка прагне збільшити політичну владу, вплив і самовизначення населення одного або декількох субнаціональних регіонів. Вона зосереджена на «розвитку політичної або соціальної системи, заснованої на одному або декількох» регіонах та/або національні, нормативні чи економічні інтереси конкретного регіону, групи регіонів чи іншого субнаціонального суб'єкта, набуття сили або прагнення зміцнити «свідомість і лояльність до окремого регіону з однорідним населенням» [1].

Регіоналізм може мати різні моделі, зокрема, такі як децентралізація, автономізація та федералізація. Ці моделі регіоналізації відображають різні способи, за допомогою яких регіони можуть отримати більше самоврядування та контролю над своїми справами. Регіоналізм також може бути пов'язаний із зусиллями збереження культурної самобутності регіону та захисту етнічних, мовних, релігійних прав. Він може включати співробітництво держав у межах регіональних об'єднань та спрямовуватися на коригування центр-периферійних відносин та оптимізацію міждержавних відносин [2].

Регіоналізм має важливе значення для суспільства з кількох причин:

Політична стабільність: сприяння політичній стабільності, зміцнюючи відносини між різними регіонами в межах країни та між країнами в регіоні.

Економічне зростання: через регіональну інтеграцію та співпрацю можуть бути досягнуті економічні переваги, такі як збільшення торгівлі, ефективніше розподіл ресурсів та стимулювання конкуренції.

Соціальний розвиток: підтримка соціального розвитку, забезпечуючи краще виконання місцевих політик та планів, що веде до покращення якості життя місцевого населення.

Культурне збереження: зберігання місцевої культури та традицій, надаючи регіонам можливість розвивати та відстоювати свою унікальну ідентичність.

Міжнародна співпраця: основа для міжнародної співпраці, зміцнюючи глобальні зв'язки та сприяючи мирному співіснуванню.

Історично регіоналізм виник як відповідь на централізацію та уніфікацію національних держав, часто підтримуваний традиційними соціальними класами та релігійними групами, які протистояли соціальним змінам, нав'язаним модернізацією.

Історія регіоналізму багата на приклади, які відображають різноманітність його проявів у різних частинах світу. Ось деякі з них:

- Європейське співтовариство (згодом Європейський Союз), засноване у 1957 році, є одним з найвідоміших прикладів успішного регіоналізму, який почався як економічна інтеграція та перетворився на політичну.
- Шотландська національна партія є прикладом регіональної партії, яка виступає за незалежність Шотландії від Великої Британії.
- Асамблея європейських регіонів працює на підтримку регіональної інтеграції та співробітництва в Європі, що перетинає державні кордони [3].

Сучасний регіоналізм, який розпочався після закінчення холодної війни, характеризується зростанням глобальної економічної інтеграції. Цей економічний оптимізм призвів до створення регіональних організацій, які були більш відкритими до участі у багатосторонній торгівлі, ніж ті, що формувалися в епоху “старого регіоналізму”. Після холодної війни новий політичний та економічний світовий порядок більше не домінувався конкуренцією між двома супердержавами - США та Радянським Союзом, а існуванням багатьох держав.

Теорія, що лежить в основі регіоналізму, стверджує, що з ростом економічної інтеграції регіону, він неминуче стане більш повністю політично інтегрованим. Європейський Союз (ЄС), заснований у 1992 році, є прикладом багатонаціональної політично та економічно інтегрованої сутності, яка еволюціонувала після 40 років економічної інтеграції в Європі.

Регіоналізм також впливає на глобалізацію та транснаціоналізм, часто поглиблюючи, змінюючи або перевертаючи їхні ефекти. Зокрема, після невдачі Доха раунду переговорів СОТ у 2001 році, регіональні торговельні угоди розквітли.

У цілому, регіоналізм відіграє ключову роль у формуванні політичних, економічних та соціальних систем, які відображають унікальні особливості різних географічних областей, сприяючи їхньому розвитку та автономії.

Список використаної літератури

1. Регіоналізм. URL: https://www.wikiwand.com/en/Regionalism_%28politics%29
2. Теоретичні аспекти регіоналізму і регіоналізації. URL: https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/14863/3/spp2_9_2018.pdf

3. Регіоналізм: визначення та приклади. URL:
<https://www.greelane.com/uk/%D0%B3%D1%83%D0%BC%D0%B0%D0%BD%D1%96%D1%82%D0%B0%D1%80%D0%BD%D1%96-%D0%BD%D0%B0%D1%83%D0%BA%D0%B8/%D0%BF%D0%B8%D1%82%D0%B0%D0%BD%D1%8C/regionalism-definition-and-examples-5206335>

Які заходи безпеки та оборони розглядаються ЄС для забезпечення енергетичної стійкості в умовах світової напруги?

В епоху, що характеризується економічною нестабільністю, геополітичною напруженістю та неминучою загрозою зміни клімату, Європейський Союз (ЄС) лідирує у вирішенні складних питань, пов'язаних з енергетичною безпекою. Оскільки залежність ЄС від імпорту енергоносіїв зростає, а світова економіка стає все більш нестабільною, захист енергетичної стійкості стає критично важливим. У відповідь на цю потребу ЄС зробив стратегічний поворот, вивчивши низку варіантів безпеки та оборони з метою зміцнення своєї енергетичної інфраструктури проти зовнішніх загроз.

Актуальність теми про енергетичну стійкість підкреслює, наскільки тісно взаємопов'язані цілі безпеки, оборони та сталого розвитку. По суті, енергетична стійкість означає здатність країни чи блоку терпіти, адаптуватися та відновлюватися після відключень електроенергії, спричинених кібератаками, стихійними лихами чи геополітичними конфліктами. Визнаючи нерозривний зв'язок між енергетичною безпекою та більш широкими стратегічними цілями, Європейський Союз запровадив комплексну стратегію, яка включає як військову, так і цивільну тактику захисту енергетичної інфраструктури.

Після вторгнення Росії в Україну та подальшої енергетичної кризи ЄС зробив низку кроків для розвитку своєї енергетичної інфраструктури. Серед них – диверсифікація шляхів імпорту, розвиток енергетичних мереж, удосконалення транскордонних з'єднань [1].

Одним із надважливих елементів стратегії ЄС щодо підвищення енергетичної стійкості є диверсифікація джерел енергії та маршрутів постачання. ЄС працює над диверсифікацією шляхів імпорту, розвитком енергетичних мереж та покращенням транскордонного сполучення.

Наступним надважливим елементом у безпеці енергетичного стану ЄС є Регламент про транс'європейські енергетичні мережі (TEN-E), він є ключовим інструментом у рамках Європейського Союзу, спрямованим на підвищення енергетичної безпеки, сприяння сталому розвитку та сприяння економічній інтеграції між державами-членами. Прийнята для задоволення нагальної потреби в надійній енергетичній інфраструктурі, здатній задовольнити зростаючі потреби європейського енергетичного ландшафту, TEN-E надає комплексний набір керівних принципів і механізмів для розвитку і регулювання транскордонних енергетичних мереж. За своєю суттю TEN-E призначений для полегшення безперебійного потоку енергетичних ресурсів, включаючи електроенергію,

природний газ і нафту, через національні кордони в межах ЄС. Встановлюючи основу для виявлення, призначення та реалізації проєктів, що становлять спільний інтерес, TEN-E має на меті визначити пріоритетність стратегічних інфраструктурних проєктів, які сприяють інтеграції національних енергетичних ринків, посиленню енергетичної диверсифікації та зміцненню стійкості енергетичних систем ЄС. [3]

У сфері безпеки і оборони зміна умов навколишнього середовища створює потребу для міжнародних організацій, включаючи ЄС, розширювати свої інструменти запобігання конфліктам, включаючи інструменти, пов'язані з обороною, і переглядати існуючу політику у світлі нових реалій. У цьому контексті ЄС перебуває в процесі переосмислення зв'язку між зміною клімату та обороною і має на меті збільшити використання відновлюваних джерел енергії, підвищити енергоефективність, зменшити вуглецевий слід сил оборони та уникнути загострення кліматичних конфліктів і криз. Європейський зелений курс разом із «Концепцією інтегрованого підходу до зміни клімату та безпеки», Дорожньою картою зі зміни клімату та оборони та такими ініціативами, як «Стратегічний компас», встановлюють амбітні цілі для зовнішніх та кліматичних дій ЄС на багато років вперед. [2]

Інтеграція та взаємозв'язки енергетичних систем є також основними стовпами стратегії Європейського Союзу, спрямованої на підвищення енергетичної безпеки, сприяння сталому розвитку та зміцнення стійкості енергетичних систем у державах-членах. У міру того, як ЄС переходить до низьковуглецевого, більш взаємопов'язаного енергетичного ландшафту, сприяння інтеграції та взаємозв'язкам стало центральною метою у прагненні до безпечного та сталого енергетичного майбутнього.

Зусилля ЄС у просуванні інтеграції енергетичних систем та взаємозв'язків охоплюють багатогранний підхід, який охоплює політичні ініціативи, нормативно-правову базу, фінансові інструменти та технологічні інновації. За своєю суттю енергетична системна інтеграція передбачає оптимізацію та координацію різноманітних джерел енергії, інфраструктури та моделей споживання для максимізації ефективності, скорочення викидів та підвищення гнучкості системи.

У тандемі з цивільними зусиллями ЄС також прагне використати потенціал своєї Спільної політики безпеки та оборони (CSDP) для зміцнення енергетичної стійкості. За допомогою таких ініціатив, як Європейський оборонний фонд та Постійне структуроване співробітництво (PESCO), ЄС прагне посилити свій військовий потенціал у сферах, що стосуються енергетичної безпеки, включаючи морське спостереження, реагування на кризи та захист критично важливої інфраструктури. [4] Більше того, ЄС бере активну участь у стратегічному діалозі

та партнерстві з НАТО та іншими міжнародними гравцями для координації спільних зусиль, спрямованих на забезпечення безпеки ланцюгів постачання енергоносіїв та інфраструктури. У міру того, як ЄС долає складнощі все більш взаємопов'язаного та непередбачуваного світу, прагнення до енергетичної стійкості залишається першочерговим імперативом.

Застосовуючи комплексний підхід, який охоплює цивільний і військовий виміри, ЄС готовий посилити свою здатність протистояти і адаптуватися до нових енергетичних викликів. Завдяки стратегічним інвестиціям, технологічним інноваціям та багатосторонньому співробітництву ЄС прокладає курс на більш безпечне, стійке та стійке енергетичне майбутнє.

Отже як висновок необхідно підкреслити що у відповідь на економічну нестабільність, геополітичну напруженість та загрозу зміни клімату, Європейський Союз (ЄС) приділяє особливу увагу забезпеченню енергетичної стійкості. Його стратегія включає різноманітні заходи безпеки та оборони, спрямовані на зміцнення енергетичної інфраструктури та захист від зовнішніх загроз. Диверсифікація джерел енергії та маршрутів постачання, розвиток транскордонної інфраструктури, такої як TEN-E, і підвищення енергоефективності є ключовими стратегічними напрямками. Крім того, ЄС активно впроваджує військові та цивільні ініціативи для підвищення енергетичної стійкості та співпрацює з міжнародними партнерами. Ці зусилля підтверджують готовність ЄС забезпечити безпеку, стабільність та стійкість своїх енергетичних систем у змінних геополітичних та кліматичних умовах, сприяючи тим самим своєму економічному зростанню та розвитку.

Список використаних джерел

1. EU energy infrastructure: Boosting energy security. EPRS | European Parliamentary Research Service. URL: [europa.eu](https://www.europa.eu)
2. Climate change considerations for EU security and defence policy. EPRS | European Parliamentary Research Service. URL: [europa.eu](https://www.europa.eu)
3. Trans-European Networks for Energy. European Commission. URL: https://energy.ec.europa.eu/topics/infrastructure/trans-european-networks-energy_en
4. Permanent Structured Cooperation (PESCO). URL: <https://www.pesco.europa.eu/>
5. EU cooperation on security and defence. European Council. URL: <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/defence-security/>

Як вирішити проблему голоду та недостатнього харчування в районах, що потерпають від військових конфліктів?

Голод та недоїдання є одними з найсерйозніших проблем, з якими стикаються люди в районах, що потерпають від військових конфліктів. Ці проблеми спричинені комплексом факторів, включаючи:

- Руйнування інфраструктури: Військові дії часто призводять до руйнування ферм, доріг, складів та інших важливих елементів ланцюжка постачання продовольства. Це ускладнює доставку їжі до людей, які її потребують.

- Переміщення людей: Війна змушує людей покидати свої домівки та шукати притулку в інших місцях. Це може призвести до того, що вони опиняться в районах з обмеженим доступом до їжі та води.

- Економічні збої: Війна може призвести до економічного спаду, що ускладнює для людей купівлю їжі.

- Насильство та небезпека: Люди в зонах конфлікту часто не можуть безпечно дістатися до місць, де можна отримати їжу.

Рішення проблеми голоду та недоїдання в районах, що потерпають від військових конфліктів, є складним завданням, яке потребує комплексного підходу. Ось деякі з потенційних рішень:

- Гуманітарна допомога: Міжнародні організації та неурядові організації можуть надавати гуманітарну допомогу у вигляді продуктів харчування, води та медичної допомоги людям, які постраждали від конфлікту.

- Відновлення інфраструктури: Важливо відновити інфраструктуру, необхідну для ланцюжка постачання продовольства, включаючи ферми, дороги, склади та ринки.

- Підтримка місцевого виробництва продовольства: Допомога фермерам у відновленні виробництва та підтримка місцевих ринків може допомогти збільшити доступність їжі.

- Захист цивільного населення: Важливо вживати заходів для захисту цивільного населення від насильства та забезпечення їх безпечного доступу до їжі та води.

- Дипломатія та мирне врегулювання: Конечне, найкращим способом вирішити проблему голоду та недоїдання в зонах конфлікту є мирне врегулювання.

Важливо зазначити, що жодна з цих стратегій не є універсальною, і те, що працює в одній ситуації, може не працювати в іншій. Рішення проблеми голоду та недоїдання в районах, що потерпають від військових конфліктів, потребуватиме індивідуального підходу до кожної конкретної ситуації.

Окрім вищезазначених, важливо також:

- Підвищувати обізнаність: Важливо підвищувати обізнаність про проблему голоду та недоїдання в зонах конфлікту, щоб мобілізувати підтримку та ресурси для вирішення цієї проблеми.
- Залучати місцеві громади: Місцеві громади повинні бути залучені до розробки та реалізації рішень з подолання голоду.
- Підтримувати довгостроковий розвиток: Важливо не лише вирішувати негайні потреби людей, які постраждали від конфлікту, але й інвестувати в довгостроковий розвиток, щоб допомогти їм стати стійкішими до майбутніх криз.

Вирішення проблеми голоду та недоїдання в районах, що потерпають від військових конфліктів, є складним завданням, але воно є цілком досяжним. Завдяки спільним зусиллям міжнародної спільноти, урядів, гуманітарних організацій та місцевих громад ми можемо допомогти людям, які постраждали від конфлікту, отримати доступ до їжі, якої вони потребують, та побудувати краще майбутнє.

Список використаних джерел

1. Всесвітня продовольча програма: <https://www.wfp.org/> : веб-сайт Всесвітньої продовольчої програми ООН, яка є провідним агентством боротьби з голодом та сприяння продовольчій безпеці.
2. Офіс координації гуманітарних питань (ОСНА): <https://www.unocha.org/>: веб-сайт ОСНА, який забезпечує глобальне лідерство та координацію гуманітарної діяльності, спрямованої на порятунок життів та полегшення людських страждань у разі стихійних лих, конфліктів та інших криз.
3. Рада із зернових культур <https://www.ifad.org/>

Яку роль відіграють і ймовірно відіграватимуть регіони в структурах управління Європейського Союзу?

Анотація. У цьому есе досліджується роль регіонів у структурах управління Європейським Союзом (ЄС). Розглядаються механізми, які забезпечують участь регіонів у прийнятті рішень в ЄС, зокрема роль Комітету регіонів, представництво в Європарламенті та Єврокомісарів. Досліджується важливість участі регіонів у формуванні політики ЄС для забезпечення сталого розвитку та соціального прогресу.

Ключові слова: Регіони, управління, Європейський Союз, представництво, участь, політика, механізми, демократія.

Вступ. Управління Європейським Союзом (ЄС) є складною та динамічною системою, яка враховує інтереси різних структур та рівнів влади. Одним із ключових аспектів цієї системи є роль регіонів у формуванні та реалізації політики ЄС. Регіони, як складові частини країн-членів ЄС, відіграють значну роль у розвитку та впровадженні різноманітних програм та ініціатив. У цьому есе розглянемо роль регіонів у структурах управління ЄС, розглянемо механізми їх участі у прийнятті рішень та проаналізуємо важливість їхньої участі у формуванні політики Європейського Союзу.

Виклад основного матеріалу. Регіони відіграють значну роль у структурах управління Європейським Союзом (ЄС), що відображається через кілька важливих механізмів і органів, призначених для забезпечення їхньої участі та представництва в рішеннях ЄС.

Комітет регіонів є одним із ключових органів ЄС, який представляє інтереси регіонів та місцевих органів влади[1]. Створений у 1994 році, цей консультативний орган складається з представників регіонів та міст з усієї Європи. Комітет регіонів надає консультації щодо різноманітних аспектів регіональної політики та соціально-економічного розвитку. Він має право висловлювати свої думки та рекомендації стосовно законодавчих і програмних ініціатив ЄС, що мають вплив на регіони. Участь регіонів у Європейському Парламенті є ще одним важливим аспектом їхньої ролі в управлінні ЄС. Депутати до Європарламенту обираються громадянами кожної країни-члена, і вони можуть представляти інтереси конкретних регіонів[2]. Це забезпечує пряму участь регіонів у законодавчому процесі ЄС та дає можливість висловлювати їхні погляди та думки на відповідних рішеннях. Роль регіональних представників у Європейській Комісії також важлива. Єврокомісари, що є членами Європейської Комісії, можуть бути делеговані з різних країн-членів ЄС та представляти їхні

інтереси. Кожен єврокомісар має певний портфель відповідальності, і вони розробляють політику та ініціативи, які мають вплив на регіональний розвиток та благополуччя.

Вплив регіонів на прийняття рішень в Європейському Союзі (ЄС) виявляється через різноманітні механізми регіональної політики та співпраці між регіонами. Регіональна політика та фонди ЄС є одним з ключових інструментів, які забезпечують вплив регіонів на прийняття рішень в ЄС. Ці фонди спрямовані на підтримку регіонального розвитку, зменшення економічних та соціальних відмінностей між регіонами та сприяння сталому зростанню[3]. Регіони можуть скористатися цими фондами для реалізації проектів інфраструктури, розвитку підприємництва, освіти, охорони здоров'я та інших сфер, що сприяють їхньому соціальному та економічному розвитку. Через участь у програмах та проектах, які фінансуються фондами ЄС, регіони можуть впливати на призначення коштів та розробку політики, спрямованої на вирішення їхніх конкретних проблем.

Ініціативи та програми співпраці між регіонами є ще одним засобом, за допомогою якого регіони впливають на рішення в ЄС. Співпраця між регіонами дозволяє обмінюватися досвідом, найкращими практиками та інноваціями, спільно вирішувати спільні проблеми та розробляти спільні стратегії розвитку[4]. Ці ініціативи можуть бути ініційовані як самими регіонами, так і Європейською Комісією, і вони дозволяють регіонам активно впливати на формування політики ЄС в області регіонального розвитку, економіки, транспорту, енергетики та інших сфер.

Висновки. Майбутня роль регіонів у Європейському Союзі (ЄС) буде визначатися розвитком децентралізованих механізмів управління та їхньою участю у реалізації стратегій сталого розвитку.

Розвиток децентралізованих механізмів управління є важливим аспектом майбутньої ролі регіонів у ЄС. Децентралізація управління передбачає перенесення повноважень та відповідальності з центрального рівня на місцевий та регіональний рівні. Це дозволить регіонам бути більш автономними у вирішенні своїх проблем та прийнятті рішень, які відповідають їхнім унікальним потребам та характеристикам. Розвиток децентралізованих механізмів управління також сприятиме підвищенню ефективності та гнучкості системи управління ЄС, що відповідає сучасним вимогам глобалізації та розвитку інформаційних технологій.

Регіони також матимуть важливу роль у реалізації стратегій сталого розвитку в майбутньому. Сталість розвитку стає все більш актуальною проблемою у світі, і ЄС активно розвиває стратегії та програми, спрямовані на досягнення цієї мети[5]. Регіони, завдяки своїм унікальним географічним, екологічним та економічним характеристикам, можуть вносити значний вклад у

реалізацію цих стратегій. Вони можуть розробляти та впроваджувати інноваційні підходи до енергоефективності, відновлюваної енергетики, екологічного землекористування та інших аспектів сталого розвитку.

У цілому, моя думка полягає в тому, що майбутня роль регіонів у Європейському Союзі буде спрямована на зміцнення їхнього впливу та участі у прийнятті рішень, а також на сприяння сталому та збалансованому розвитку на місцевому та регіональному рівнях.

Список використаних джерел

1. Глуха В. В. Принципи «європейського регіоналізму» в організації системи державного управління України. *НУЦЗУ, м. Харків*. URL: <http://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/525/1/16.PDF> (дата звернення: 29.04.2024).
2. Європейські стандарти місцевого самоврядування та регіональна політика ЄС. *Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна*. URL: <https://law.karazin.ua/resources/doks/jm11-eu-201920.pdf> (дата звернення: 29.04.2024).
3. Небава М. І. Ткачук Л. М. Управління регіональним розвитком. *Електронний навчальний посібник*. URL: https://web.posibnyku.vntu.edu.ua/fmib/25nebava_upravlinnya_regionalnym_rozvytkom/3_4.html (дата звернення: 29.04.2024).
4. Регіональна політика європейського союзу. *КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ВАДИМА ГЕТЬМАНА*. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/78513626.pdf> (дата звернення: 29.04.2024).
5. Регіональна політика та структурні фонди єс. *Головна - Факультет міжнародних відносин*. URL: <https://intrel.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/09/Регіональна-політика-і-структурні-фонди-ЄС.pdf> (дата звернення: 29.04.2024).

Проаналізуйте та обґрунтуйте, що ми маємо на увазі під «регіоном» і «регіоналізмом»?

Поняття регіону та регіоналізму становлять ключові аспекти сучасного глобалізованого світу, де регіональні взаємодії та ідентичності відіграють важливу роль у формуванні економічних, політичних та культурних структур. Перед тим як проаналізувати ці терміни, важливо визначити їхні змістові характеристики та контекстуальне значення.

Поняття «регіон» можна трактувати як певну територію з притаманними їй природно-географічними характеристиками і, виходячи з них, специфічною спрямованістю розвитку продуктивних сил [1]. Специфічні природно-географічні умови кожного регіону можуть впливати на спрямованість розвитку його продуктивних сил. Наприклад, регіони з багатими природними ресурсами, такими як нафта, газ, мінерали або плодородні ґрунти, можуть спеціалізуватися на виробництві відповідних товарів. Тим часом, регіони з відсутністю цих ресурсів можуть шукати інші шляхи розвитку, наприклад, розвиток високотехнологічних галузей або послугового сектору.

Крім того, концепція регіону також включає в себе економічні, соціальні та політичні взаємозв'язки між різними територіями в межах цього обмеженого простору. З економічної точки зору під регіоном розуміють частину території, де існує система зв'язку між господарськими суб'єктами, підсистему всього соціально-економічного комплексу країни, складний територіально-економічний комплекс зі своєю структурою зв'язку із зовнішнім і внутрішнім середовищем [2]. Економічний розвиток регіону часто визначається співробітництвом між підприємствами та установами, а також заходами влади щодо створення сприятливих умов для бізнесу, інновацій та розвитку людського капіталу. Ефективне управління регіональними ресурсами та сприяння співпраці між учасниками економічного процесу може сприяти створенню конкурентоспроможного та стійкого економічного середовища.

Регіоналізм відіграє важливу роль у сучасній глобальній економіці, забезпечуючи більш ефективне використання ресурсів та стимулюючи економічний зріст. Економічний регіоналізм описує створення політичних та економічних угод між країнами, географічно близькими один до одного. Ці угоди спрямовані на посилення економічного співробітництва, зростання та розвитку в межах географічного регіону [3]. Такі інтеграційні ініціативи дозволяють країнам знижувати торговельні бар'єри, спільно розвивати інфраструктуру та економічні проекти, що сприяє зростанню конкурентоспроможності регіону в цілому. Прикладами економічного

регіоналізму можуть бути такі організації, як Європейський союз, НАФТА, АСЕАН та Меркосур. Ці регіональні блоки об'єднують країни з метою спільного економічного розвитку та зміцнення політичного співробітництва. Разом з тим, економічний регіоналізм може стати інструментом для вирішення спільних проблем, таких як збалансоване регіональне розвиток, боротьба зі зміною клімату та вирішення економічних криз.

При цьому регіоналізм може мати як позитивні, так і негативні аспекти. З одного боку, регіоналізм може мати позитивний вплив, сприяючи розвитку різноманітності та підтримці культурної спадщини. Коли регіони відчують себе визнаними та автономними, вони мають можливість розвивати та зберігати свою унікальну культурну ідентичність. Це може включати підтримку мов, традицій, обрядів, мистецтва та інших аспектів культурного життя, які відображають специфіку кожного регіону. Такий регіоналізм сприяє культурній різноманітності та сприяє збереженню культурної спадщини для майбутніх поколінь. З іншого боку, регіоналізм може викликати конфлікти між різними регіонами та суперечності з центральною владою. Це може бути пов'язано з економічними питаннями, розподілом ресурсів, політичними правами чи іншими аспектами.

Отже, у сучасному світі терміни «регіон» і «регіоналізм» відіграють важливу роль у формуванні економічних, політичних та культурних структур. Поняття «регіон» описує території з унікальними природно-географічними характеристиками, які визначають спрямованість розвитку та взаємозв'язки між ними. Регіоналізм, у свою чергу, сприяє ефективному використанню ресурсів та стимулює економічний зріст через політичні та економічні угоди між країнами, що спрямовані на зміцнення економічного співробітництва. Незважаючи на позитивні аспекти, регіоналізм може також породжувати конфлікти між регіонами та центральною владою. Таким чином, розуміння та управління регіонами та регіоналізмом важливі для підтримки культурної різноманітності та стабільності у сучасному світі.

Список використаної літератури

1. ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «РЕГІОН» В СУЧАСНИХ УМОВАХ. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1201>
2. ПОЛІВАРІАНТНІСТЬ ПОНЯТТЯ «РЕГІОН». URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/14_2_2017ua/4.pdf
3. Economic Regionalism. URL: <https://www.studysmarter.co.uk/explanations/politics/world-politics/economic-regionalism/>

Яким чином можна стимулювати енергоефективність та зменшення споживання енергії в Європі?

У зв'язку зі зростаючими екологічними проблемами та зменшенням запасів природних ресурсів, питання енергоефективності та зменшення споживання енергії стає дедалі важливішим. Європейський Союз вже давно веде активну політику в цьому напрямі, проте саме вторгнення РФ в Україну в 2022 році, яке спричинило загострення енергетичної кризи в Європі, стимулювало країни ЄС ще більше замислитись над якнайшвидшим переходом на чисту енергію.

Європейський Союз має доволі амбітні цілі щодо енергоефективності та зменшення споживання енергії. 25 липня 2023 року ЄС офіційно завершив законодавчий процес, який стосувався посилення Директиви з енергоефективності. В свою чергу, оновлене законодавство набуло чинності в країнах ЄС 10 жовтня 2023 року. Наведена Директива запроваджує принцип «енергоефективність перш за все» та включає в себе таку обов'язкову ціль, як скорочення кінцевого споживання енергії в країнах ЄС на 11,7% до 2030 року, відносно базового сценарію 2020 року [1].

Для досягнення цієї цілі європейські країни вживають різноманітні заходи, зокрема підвищення енергоефективності будівель, нова система маркування продуктів, мобілізація фінансування для інвестицій в енергоефективність та вдосконалення систем опалення та охолодження [2].

Отже, можна зрозуміти, що Європейський Союз приймає доволі рішучі заходи для покращення енергоефективності та зменшення споживання енергії в країнах Європи. Але, все ж таки, яким чином можна стимулювати країни притримуватись нових стандартів щодо енергії, та як це робить ЄС?

Одним із ключових способів стимулювання, звісно, є прийняття відповідного законодавства. Як було згадано раніше, Європейський Союз прийняв ряд директив, що стимулюють зменшення енергоспоживання, однією з яких є й Директива з енергоефективності. Подібні документи встановлюють стандарти та вимоги до енергоефективності, чим спонукають підприємства та громадян використовувати більш енергоефективні технології та продукти. Крім того, прийняття законодавства створює стабільну та передбачувану правову основу для розвитку ринку енергоефективних технологій.

Також важливо згадати, що країни ЄС зобов'язані розробляти національні плани дій з енергоефективності, в яких вказуються конкретні заходи та цілі щодо зменшення споживання енергії. Створення таких планів змушує країни ЄС

активно працювати над зменшенням енергоспоживання та впровадженням нових енергоефективних рішень.

Ще одним стимулюючим заходом є надання фінансової підтримки. Європейський Союз запровадив ряд програм, що спрямовані на підтримку проєктів з енергоефективності. Наприклад, однією з таких програм є Horizon 2020, яка з 2014 по 2020 рік надавала фінансування дослідженням та інноваціям у сфері енергоефективності, наразі цю програму замінила Horizon Europe, вона буде діяти до 2027 року [3]. Така підтримка мотивує підприємства та дослідницькі установи розробляти та впроваджувати нові енергоефективні продукти та послуги. Це також стимулює споживачів до використання енергоефективних рішень, оскільки зростає їх доступність та конкурентоспроможність на ринку. Крім того, фінансова підтримка сприяє зниженню вартості енергоефективних технологій, що також робить їх більш привабливими, як для підприємств, так і для споживачів.

Також стимулюючим заходом щодо зменшення споживання енергії можна назвати інформаційні кампанії, які спрямовані на підвищення обізнаності громадян та підприємств щодо важливості енергоефективності та заохочення до зменшення енергоспоживання. Такі кампанії включають у себе розповсюдження інформаційних матеріалів, проведення семінарів та тренінгів, а також масові заходи.

Попри вже існуючі міри стимулювання, можна запропонувати також декілька додаткових шляхів, які можуть сприяти енергоефективності та зменшенню споживання енергії в Європі. Наприклад, встановлення більш жорстких стандартів енергоефективності для побутових приладів та автомобілів, що спонукало б виробників до створення продуктів, які будуть споживати менше енергії. Крім того, можна розглянути введення додаткових фінансових заохочень для підприємств та громадян, що зменшують своє енергоспоживання, наприклад, різноманітні пільги.

Підходячи до підсумку, стимулювання енергоефективності та зменшення споживання енергії в Європі – це складний, але дуже важливий процес, який потребує комплексного підходу та спільних зусиль усіх зацікавлених сторін. Звісно, ЄС вже вживає ряд заходів для досягнення енергоефективності в країнах Європи, проте необхідно й надалі шукати нові шляхи та інструменти задля якнайшвидшого результату.

Список використаних джерел

1. Energy efficiency targets. URL: https://energy.ec.europa.eu/topics/energy-efficiency/energy-efficiency-targets-directive-and-rules/energy-efficiency-targets_en

2. Energy efficiency. URL: https://energy.ec.europa.eu/topics/energy-efficiency_en

3. Horizon Europe. URL: https://research-and-innovation.ec.europa.eu/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-europe_en

Проаналізуйте, чи є основи зараз говорити про запровадження і реалізацію Realpolitik 2.0 в певних країнах

Поняття Realpolitic 2.0 являє собою політичний курс, який ґрунтується на раціональному та прагматичному підході, відмови від офіційної ідеології та відстоювання своїх національних інтересів у зовнішній та внутрішній політиці.

Офіційно Realpolitic виник за правління канцлера Німецької Імперії Отто фон Бісмарка. Дану політику Бісмарк проводив для об'єднання німецьких земель в одну державу, зміцнення позиції Німецької Імперії на світовій арені, боротьбі з радикальним інакодумством.

Також прихильником ідеї Realpolitic був італійський політичний діяч Нікколо Макіавеллі, який створив власну ідею "Макієвелізм". Ця ідея включає відхід від моралі в політиці, якщо це суперечить національним інтересам.

Гарним прикладом проведення політики Realpolitic на державному рівні є період роботи Генрі Кіссенджера, радника президента США з національної безпеки (у 1969—1975 роках) та Державного секретаря США (у 1973—1977 роках). Будучи прихильником «реальної політики», Кіссенджер грав домінуючу роль у зовнішній політиці США у 1969—1977 роках. Він був ініціатором і виконавцем політики розрядки у відносинах США та Радянського Союзу, організував початок відносин США з КНР, а також уклав Паризьку мирну угоду, яка мала завершити війну у В'єтнамі. Але в той же час Кіссенджер пов'язаний з такими спірними діями, як американські бомбардування Камбоджі, участь США у військовому перевороті в Чилі (у якому було вбито законообраного президента Сальвадора Альєнде і приходу до влади військової диктатури на чолі з Августо Піночетом), підтримка США «Брудної війни» в Аргентині (підтримка "Ескадронів смерті", які займалися вбивствами політично ненадійних людей) і підтримка Сполученими Штатами Пакистану у війні за незалежність Бангладеш, в ході якої Пакистан зробив жорстокі етнічні чистки.

Realpolitik 2.0 є новим еволюційним етапом класичного поняття Realpolitik, в якому відбувається трансформація та перехід під сучасні норми міжнародного суспільства. Ключовою різницею між класичним Realpolitik і оновленим є те, що в класичному варіанті держави в основному за допомогою силових інструментів просувають свої інтереси, у той час, як в оновленому варіанті держави підлаштовуються під міжнародну систему відносин і просувають свої інтереси іншими методами, наприклад, це може бути активний економічний тиск.

Причини появи Realpolitik 2.0:

- Посилення глобалізації. У наш час глобалізація з'єднує всі країни, тому держави починають більше залежати друг від друга.
- Розвиток нових технологій. З появленням інтернету, комп'ютера та телефону суспільство почало змінюватися. Люди стали проводити багато часу в інтернеті, який відкриває багато нових способів отримати інформацію.
- Зростаючий вплив ТНК. Транснаціональні корпорації активно просувають свої інтереси по всьому світу, чим посилюють глобалізацію та залежність країн один до одного.

Розуміючи це, відбувається трансформація в дипломатичному аспекті, точніше використання всіх необхідних методів тиску на інші країни.

Прикладом можуть бути наступні факти:

- Погроза бойовими діями. Це може бути як пряма погроза адресована своєму опоненту так і непряма, наприклад: створення штучних конфліктів між країнами, демонстрація нових видів озброєння тощо.
- Використання сучасних технологій. Це можуть бути: кібератаки, використання роботів для роботи в соціальних мережах, розповсюдження неправдивої інформації. Інформаційно-психологічна війна (ІПВ) – це цілеспрямоване широкомасштабне оперування здоровим глуздом суб'єктів, вплив на свідомість інформаційно-психологічними засобами, який викликає трансформацію психіки, зміну системи цінностей, установок, поглядів, думок, відносин, мотивів, стереотипів особистості з метою вплинути на її діяльність і поведінку [1].
- Економічна залежність. За допомогою міжнародних кредитів розвинені держави можуть робити економічно залежними слаборозвиненими країнами для досягнення своїх цілей.

Тому багато країн у наш час почали використовувати Realpolitik 2.0 як свій державний курс. Можна навести приклад Китай, який активно просуває свої національні інтереси всіма методами. Основна мета Китаю – це зайняти першість у світовій арені та обійти США. Китай виробляє масово товари народного споживання для експорту до інших країн з метою захоплення місцевого ринку. Також активно нарощує бойову міць і часто проводить військово-морські демонстрації флоту навпроти територіальних вод Тайваню. Говорячи про Тайвань, КНР вважає це своєю територією і часто шантажує вторгненням до цієї країни на світовій арені. При цьому Китай зберігає партнерські відносини з багатьма країнами Європейського союзу та США, хоча при цьому активно співпрацює з такими країнами як КНДР та Російська Федерація. Також активно розробляє нові військові підрозділи, які мають займатися інформаційно-психологічними операціями. Китай розширює міжнародні інфраструктурні проекти, таких як ініціатива "Один пояс, один шлях", а також активну участь у

роботі міжнародних економічних організацій, наприклад, Світової організації торгівлі (СОТ).

Також можна навести як приклад Російську Федерацію. РФ зараз активно просуває свої інтереси як військовим шляхом (повномасштабне вторгнення в Україну 2022 року, анексія Криму 2014 року, вторгнення військ до Грузії 2008 року тощо), так і енергетичним та економічним. Головне завдання Росії це підкорити всі колишні республіки СРСР, дестабілізувати ситуацію в Європейському Союзі та в самому НАТО. Для того, щоб впливати на найближчі країни, Росія створила концепцію "Руського світу", яку активно підтримують проросійські партії та організації, фінансує місцевий криміналітет і займається внутрішньою дестабілізацією країн. Для того, щоб дестабілізувати ситуацію в Європейському Союзі, Росія займається енергетичним шантажем, підтримку місцевих проросійських політиків і просуває антизахідні та антиукраїнські настрої.

Підбиваючи підсумки можна казати що Realpolitic у наші дні активно використовується економічно розвиненими країнами. Realpolitic став популярним інструментом для політиків, які хочуть просувати національні інтереси агресивним шляхом, але при цьому не стаючи ізгоєм у міжнародному середовищі. Основна мета це збільшувати свій вплив на світовій арені використовуючи економічні, інформаційно-психологічні і силові методи. Як бачимо з прикладу окремих країн, дана концепція успішно набирає популярності. Але не варто забувати що вона також часто нехтує мораллю, міжнародним правом та суверенітетом окремих країн.

Список використаної літератури

1. Курило В. С., Савченко С. В., Караман О. Л. Соціалізація особистості в умовах гібридної війни на сході України: монографія. ДДАЕУ 2018. URL: <https://uahistory.co/>

Яким чином можна стимулювати енергоефективність та зменшення споживання енергії в Європі?

Європа стикається з двома проблемами, це енергетичною безпекою та зміною клімату.

Зменшення залежності від імпорту викопного палива та скорочення викидів парникових газів є ключовими завданнями для забезпечення сталого майбутнього.

Енергоефективність відіграє важливу роль у досягненні цих цілей.

Вона може допомогти зменшити споживання енергії, що призведе до меншої залежності від імпорту викопного палива та викидів парникових газів.

Існує значний потенціал для покращення енергоефективності в Європі.

За оцінками Європейського Союзу, енергоефективні заходи можуть призвести до скорочення споживання енергії на 30% до 2030 року.

Це може бути досягнуто за рахунок покращення енергоефективності будівель, приладів, транспортних засобів та промислових процесів.

Енергоефективність має багато переваг, окрім економії енергії та скорочення викидів парникових газів.

Вона також може зменшити витрати на енергоносії для домогосподарств та підприємств, також створити робочі місця в секторі енергоефективності. Ще можна покращити енергетичну безпеку та знизити рівень забруднення повітря. І поліпшити комфорт та здоров'я людей.

Існує багато заходів, які можна вжити для стимулювання енергоефективності в Європі. Уряди мають встановити чіткі цілі щодо енергоефективності та запровадити норми, які допоможуть їм досягти цих цілей. Необхідно інвестувати в дослідження та розробку нових енергоефективних технологій.

Уряди можуть надавати стимул та субсидії для заохочення людей та підприємств до інвестування в енергоефективні технології. Важливо підвищувати обізнаність про переваги енергоефективності та про те, як люди та підприємства можуть заощадити енергію. Уряди, підприємства та громадянське суспільство повинні співпрацювати для стимулювання енергоефективності.

Енергоефективність є ключовим інструментом для забезпечення енергетичної безпеки та вирішення проблеми зміни клімату в Європі.

Воно має багато переваг для економіки, довкілля та здоров'я людей.

Існує багато заходів, які можна вжити для стимулювання енергоефективності, і важливо, щоб уряди, підприємства та громадянське суспільство співпрацювали для їх реалізації.

Список використаної літератури

1. The world's electric car fleet continues to grow strongly, with 2024 sales set to reach 17 million. Global EV Outlook 2024. URL: <https://www.iea.org/>
2. European Commission. URL: https://commission.europa.eu/index_en/
3. World Resources Institute. URL: <https://www.wri.org/energy>](<https://www.wri.org/energy/>

Які виклики та загрози стоять перед енергетичною політикою Європейського Союзу в умовах геополітичної нестабільності?

У лютому 2022 р. російське вторгнення в Україну змінило енергетичну політику в ЄС. Військовий конфлікт та наступні перебої на енергетичному ринку спровокували швидку реакцію Європейського Союзу. [1]

Енергетична політика завжди була геополітичним питанням, і це стало ще більш очевидним через війну Росії проти України.

Протягом багатьох років ЄС обговорювали необхідність зменшити залежність від імпорту енергоносіїв з Росії, яка використовує їх як політичну зброю. ЄС має велику геополітичну кризу через війну України з Росією та водночас серйозну загрозу екології через зміну клімату. [2]

Із цього ЄС прискорила перехід на "зелену" енергетику. Війна спричинила різке скорочення поставок російського газу в Європу змусили багато країн світу шукати альтернативні джерела енергії. **REPowerEU** є викликом для Європейського Союзу. [3]

План REPowerEU – це такий план, що *припиняє залежність* від російського викопного палива та великими темпами переходить до «зеленої» економіки. [1]

Цей план складається з таких пунктів:

1. Економія енергії;

Енергозбереження має найшвидший і найдешевший спосіб подолати поточну енергетичну кризу та зменшити рахунки.

2. Диверсифікація поставок і підтримка наших міжнародних партнерів;
Створена енергетична платформа ЄС за підтримки регіональних цільових груп та закупівлі газу.

3. Прискорення розгортання відновлюваних джерел енергії;

Використання відновлюваних джерел енергії в електроенергетиці, промисловості, будівництві та на транспорті прискорить для ЄС незалежність, дасть поштовх до зеленого переходу та з часом знизить ціни.

4. Зменшення споживання викопного палива в промисловості та на транспорті;

Європейський Союз залежить від імпорту енергоресурсів, зокрема природного газу, нафти та вугілля. Багато з цих постачальників знаходяться у регіонах, де існують політична нестабільність та конфлікти, що може призвести до перерв у постачанні.

5. Розумне інвестування;

Досягнення цілей REPowerEU вимагає додаткових інвестицій. Були вже зроблені певні зноси в незалежність від Російського палива та на безпеку.

6. Фон.

ЄС використовує енергетичну дипломатію та санкції як інструменти для захисту своїх інтересів у геополітичних конфліктах.

Європейська зелена угода – це довгостроковий план зростання ЄС, спрямований на те, щоб до 2050 року Європа стала кліматично нейтральною. [4]

Отже, війна Росії з Україною швидко підштовхнула ЄС на виклики, які стали внаслідок цього військового конфлікту та наступних перебоїв на енергетичному ринку. Російська агресія підкреслила необхідність зменшення залежності від імпорту енергоресурсів з Росії, що використовується як засіб політичного тиску для Європейського Союзу.

У зв'язку з цим, ЄС прискорив перехід на "зелену" енергетику та запровадив план REPowerEU, спрямований на зменшення залежності від російського вугілля та газу. План REPowerEU є важливим кроком для забезпечення енергетичної безпеки та боротьби навіть зі зміною клімату в Європейському Союзі.

Список використаної літератури

1. Задоя А.О., Федулова С.О., Ключник Р.М. Архітектура європейської безпеки: нові виклики та загрози: навчальний посібник [Електронний ресурс]. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2024. 297 с.

2. Енергетична політика – у фокусі зовнішньої політики ЄС - URL: https://www.eeas.europa.eu/delegations/ukraine/%D0%B5%D0%BD%D0%B5%D1%80%D0%B3%D0%B5%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B0%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0%E2%80%93%D1%83%D1%84%D0%BE%D0%BA%D1%83%D1%81%D1%96%D0%B7%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D1%96%D1%88%D0%BD%D1%8C%D0%BE%D1%97%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B8%D1%94%D1%81_uk?s=232

3. У ЄС відновлювані джерела енергії вперше випередили газ - URL: <https://www.dw.com/uk/u-es-vidnovluvani-dzerela-energii-vperse-viperedili-gaz/a-64565674>

4. REPowerEU: план швидкого зменшення залежності від російського викопного палива та швидкого переходу до «зеленого»* - URL: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_3131

Як впливають військові конфлікти на інфраструктуру енергетики та безпеку постачання в ЄС?

Військові конфлікти мають значний вплив на інфраструктуру енергетики та безпеку постачання в Європейському союзі (ЄС). Перш за все, такі конфлікти можуть призвести до руйнування енергетичної інфраструктури в зоні конфлікту, що створює проблеми з постачанням електроенергії та інших енергетичних ресурсів як на території конфлікту, так і в сусідніх регіонах [1].

Далі, військові дії можуть призвести до перерв у транспортуванні енергетичних ресурсів через території, які використовуються для транзиту. Це може вплинути на стабільність постачання енергії в ЄС через зменшення обсягів інтернаціональних транспортних маршрутів.

Крім того, військові конфлікти часто призводять до зростання геополітичних напруг, що може вплинути на дипломатичні відносини між країнами, що постачають енергію в ЄС. Це може призвести до політичних маневрів, таких як обмеження експорту енергоресурсів або збільшення цін на них.

Такі конфлікти також підкреслюють необхідність для країн ЄС у розширенні своїх джерел енергопостачання та розвитку внутрішніх енергетичних ресурсів інфраструктури. Це може включати розвиток відновлюваних джерел енергії, підвищення енергоефективності та розширення мережі трансмісії та дистрибуції.

Важливо враховувати, що енергетична безпека ЄС тісно пов'язана з безпекою в районах, з яких країни Союзу імпортують енергію. Таким чином, військові конфлікти в цих регіонах можуть прямо впливати на стабільність постачання енергії в Європу. Наприклад, конфлікт у зоні Перської затоки може призвести до перерв у постачанні нафти та газу з країн Перського залив до Європи через стратегічно важливі транзитні шляхи.

Зростаюча кількість кібератак на енергетичну інфраструктуру також створює загрозу для енергетичної безпеки ЄС у випадку військових конфліктів. Ці атаки можуть призвести до відключення електроенергії або зниження ефективності енергетичних систем, що може серйозно наразити на небезпеку функціонування суспільства та економіки [1].

Попередній досвід показує, що військові конфлікти мають довгостроковий вплив на енергетичну інфраструктуру та безпеку постачання. Тому важливо для ЄС розробляти стратегії забезпечення стійкості енергетичної системи в умовах геополітичних турбулентностей. Це може включати диверсифікацію джерел

постачання енергії, розвиток мережі транспортування енергії та збільшення інвестицій у резервні механізми та альтернативні джерела енергії.

Напруга в рамках міжнародних відносин також може призвести до змін у стратегіях енергетичної політики. Країни ЄС можуть шукати можливості для зменшення своєї залежності від енергоресурсів з потенційно нестабільних регіонів. Це може включати розвиток внутрішніх джерел енергії, таких як відновлювана енергія та енергоефективність, а також посилення мережі транзиту та диверсифікацію джерел імпорту.

Крім того, важливим аспектом є реакція міжнародних організацій, таких як Міжнародне агентство з енергетики (МАЕ), на військові конфлікти, що може полягати у наданні рекомендацій та підтримки країнам у забезпеченні стабільності їхніх енергетичних систем.

Також важливою є роль дипломатичних зусиль у вирішенні конфліктів, які можуть виникати через конкуренцію за енергетичні ресурси. Співпраця та діалог між країнами може допомогти у запобіганні ескалації конфліктів та забезпеченні стабільності постачання енергії.

Крім прямих наслідків на енергетичну інфраструктуру, військові конфлікти також можуть мати далекосяжні економічні та соціальні наслідки для країн ЄС. Наприклад, зниження стабільності постачання енергії може призвести до зростання цін на енергоресурси для споживачів, що може негативно позначитися на життєздатності підприємств та населення. Крім того, нестабільність у сфері енергопостачання може зменшити конкурентоспроможність європейських компаній на світових ринках та затримати розвиток місцевої економіки.

Ще однією цікавою темою для дослідження є роль енергетичних компаній у контексті військових конфліктів. Деякі енергетичні компанії можуть опинитися в складних ситуаціях, де вони змушені вибирати між безпекою своїх інфраструктурних об'єктів та виконанням контрактних зобов'язань перед різними державами чи непідконтрольними групами. Така ситуація вимагає від них балансування між політичними та економічними інтересами [2].

Крім того, варто звернути увагу на питання енергетичної безпеки в контексті гібридної війни, де кібератаки та інші нетрадиційні методи використовуються для завдання шкоди енергетичній інфраструктурі та суспільству в цілому. Це викликає необхідність розвитку нових стратегій захисту та реагування на подібні загрози.

У світлі вищевикладеного можна зробити висновок, що військові конфлікти мають серйозний вплив на енергетичну інфраструктуру та безпеку постачання в Європейському союзі. Вони створюють загрози для стабільності постачання енергоресурсів, змушуючи країни ЄС шукати шляхи диверсифікації джерел постачання та розвитку внутрішніх енергетичних ресурсів. Такі

конфлікти також підкреслюють необхідність розвитку механізмів захисту енергетичної інфраструктури від кібератак та інших форм гібридної війни. Для забезпечення стійкості енергетичного сектору у регіоні важливо розробляти комплексні стратегії відповіді на виклики, пов'язані з військовими конфліктами, що включають співпрацю міжнародних організацій, дипломатичні зусилля та розвиток альтернативних джерел енергії. Тільки через ці заходи можна забезпечити енергетичну безпеку та стійкість постачання в умовах геополітичних напруг.

Список використаної літератури

1. Вплив російсько-української війни на енергетичну безпеку ЄС:
https://www.researchgate.net/publication/375574910_Vpliv_rosijsko-ukrainskoi_vijni_na_energeticnu_bezpeku_ES
2. Енергетика воєнних часів: виклики, перспективи та досягнення:
<https://yur-gazeta.com/golovna/energetika-voennih-chasiv-vikliki-perspektivi-ta-dosyagnennya.html>

Які існують перспективи використання ядерної енергії в контексті енергетичної кризи в Європі?

Світ стикається з безпрецедентною енергетичною кризою, що характеризується стрімким зростанням цін на енергоносії, дефіцитом газу та загрозою нестабільності постачання. Ця криза особливо гостро відчувається в Європі, де вона має значний вплив на економіку, призводячи до зростання інфляції, скорочення виробництва та соціальних заворушень.

Одним із потенційних рішень енергетичної кризи в Європі може бути використання ядерної енергії. Ядерні електростанції здатні генерувати велику кількість електроенергії без використання викопного палива, що може допомогти Європі зменшити свою залежність від імпорту енергоносіїв з Росії та інших країн. Однак використання ядерної енергії пов'язано з певними ризиками, включаючи ризик аварій та поводження з ядерними відходами. Ці ризики призвели до суперечок щодо доцільності та перспектив використання ядерної енергії.

Враховуючи все це, необхідно ретельно проаналізувати потенційні перспективи використання ядерної енергії як одного з можливих шляхів її вирішення енергетичної кризи в Європі.

ЄС імпортує половину електроенергії, необхідної для задоволення своїх потреб, залишаючись найбільшим імпортером у світі. При цьому різниця цін в енергетичному секторі ЄС та США досить велика: ціни на газ в ЄС утричі вищі, а на електроенергію вдвічі вищі, ніж у США [2].

Політично-економічні події останніх років загострили ситуацію для енергетичного сектору Європи. І тому треба якнайшвидше прийняти невідкладні рішення, в тому числі перспективи створення внутрішнього ринку електроенергії.

Питання ядерної енергетики є досить складним і проблемним, оскільки деякі країни ЄС категорично проти її використання та її розвитку. Та є й ті країни, наприклад як Чехія, де підтримка ядерної енергетики зросла приблизно до 65%, а на думку 93% людей в державі бачать її як самодостатній ресурс у сфері електроенергії.

Але є деякі труднощі у використанні і розвитку цієї промисловості:

– Обмежений ресурс упану в ЄС. Тому основними постачальниками є росія, Австралія, Нігер, Канада та Казахстан. Ще до цього існує потреба в закупівлі ядерного палива в Росії. З огляду на намагання зменшити залежність

від Росії, актуальним є питання диверсифікації постачання ядерного палива на атомні станції країн ЄС.

– Безпека. Безпечне зберігання та захоронення відпрацьованого ядерного палива залишається невирішеною проблемою. Ядерні об'єкти можуть стати мішенями для терористичних атак. Як наслідок, додається ще й недовіра з цього питання з боку людей, яких турбує їх безпека.

Які є перспективи використання ядерної енергії? У рамках розвитку цього питання, Нова Пояснювальна ядерна програма (PINС) містить огляд інвестицій [1].

➤ Інвестиції у виробництво ядерного палива. До цього відноситься забезпечення ефективного функціонування внутрішнього ринку ядерного палива та забезпечення гарантій поставок.

➤ Інвестиції у будівництво нових ядерних реакторів. Заміна старих реакторів на нові. А це потребує значних витрат, тому необхідно шукати шляхи зниження витрат та підтримку цього проекту з інших сторін.

➤ Інвестиції у підвищення безпеки. Перевірка відповідності щодо норми старих атомних станцій на які є певна надія, щодо їх подальшого використання, тому ще постає питання підвищення їх безпеки на найвищому рівні.

Отже, слід зазначити, що саме ядерна енергетика поєднує в собі переваги надійності постачання, цінової конкурентоспроможності та практично нульові викиди парникових газів [3].

Енергетична криза в Європі є поштовхом до перегляду ставлення до ядерної енергії, яка раніше вважалася застарілою та ризикованою.

Ядерна енергія може стати важливим інструментом у подоланні кризи, бо значно зменше залежність Європи, в першу чергу від росії, а також від інших країн; зменшує викиди парникових газів, що допомагає у боротьбі зі зміною клімату; є стабільністю для Європи.

Вдосконалення ядерних технологій, підвищення рівня безпеки та прозорості в атомній галузі, а також ефективна комунікація з людьми можуть допомогти подолати ці труднощі та сприяти перспективі впровадженню ядерної енергетики.

Список використаної літератури

1. Energy 2020. A strategy for Competitive, Sustainable and Secure Energy. Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee of the Regions, European Commission, Brussels, 10 November 2010 COM(2010) 63 Final. URL: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0639:FIN:En:PDF> (Accessed: 17 April 2024).

2. European Energy Security Strategy. Communication from the Commission to the European Parliament and the Council, European commission, Brussels, 28 May 2014 COM(2014) 330 final. URL: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=COM:2014:0330:FIN>(Accessed: 17 April 2024).

3. Криза ядерної галузі поглиблюється: світ входить в еру виведення з експлуатації атомних електростанцій (no date) Криза ядерної галузі поглиблюється: Світ входить в еру виведення з експлуатації атомних електростанцій | Атомна енергетика в Україні і Світі. URL: <https://atom.org.ua/kryza-yadernoyi-galuzi-pogliblyuyetsya-s.html/amp> (Accessed: 17 April 2024).

Які існують перспективи використання ядерної енергії в контексті енергетичної кризи в Європі?

Тривалий час енергетична політика в ЄС вважалася питанням національної юрисдикції: ЄС не мав ефективної енергетичної стратегії, спільної для всіх країн. Попит на електроенергію зростає і продовжуватиме зростати: ЄС імпортує половину своїх потреб в електроенергії і залишається найбільшим імпортером у світі. Політичні події останніх років загострили проблеми, що стоять перед енергетичним сектором ЄС. Потрібні термінові рішення, і Енергетичний союз міг би зіграти в цьому певну роль. Енергетичний союз міг би стати "парасолькою для європейської реформи в енергетичному секторі". "Внутрішня" ядерна енергетика ЄС також стикається з проблемами. Деякі країни ЄС виступають категорично проти розвитку ядерної енергетики; енергетичні ринки в країнах ЄС часто орієнтовані на популістську підтримку відновлюваних джерел енергії; до 2030 року частина потужностей ядерної енергетики ЄС буде втрачена через закриття атомних електростанцій по закінченню терміну їх експлуатації та політичне втручання. Іншим важливим питанням для країн ЄС було і буде забезпечення безпеки своїх громадян: Директива Комісії з ядерної безпеки 2009 року підкреслила основний принцип національної відповідальності за ядерну безпеку [1].

У документі зазначається, що електроенергія, вироблена на атомних електростанціях, відіграє важливу роль у забезпеченні енергетичної безпеки Європи. Однак ядерна промисловість ЄС повністю залежить від зовнішніх поставок урану. Росія, головний конкурент ЄС у виробництві ядерного палива, пропонує на міжнародному ринку інтегрований пакет для інвестицій в ядерний сектор. Тому в документі звертається увага на важливість інвестування в нові атомні електростанції, які будуть побудовані в ЄС з використанням технологій, що усувають залежність нових атомних електростанцій від поставок російського ядерного палива.

Наразі в 14 країнах ЄС працює 128 ядерних реакторів загальною потужністю 120 ГВт. Середній термін експлуатації цих реакторів становить приблизно 30 років. Проекти з будівництва нових реакторів заплановані в 10 країнах ЄС, чотири з яких вже реалізуються у Фінляндії, Франції та Словаччині. Інші проекти знаходяться на стадії ліцензування (Великобританія, Угорщина, Фінляндія) або підготовки (Болгарія, Литва, Польща, Румунія, Чехія). Великобританія планує закрити всі вугільні електростанції і будувати переважно газові та нові атомні електростанції до 2025 року [2].

Значні інвестиції останнім часом були зроблені в переробку і збагачення ядерного палива. Фінансова підтримка цих напрямків буде продовжуватися. Відповідно до Європейської стратегії енергетичної безпеки, Комісія вживатиме заходів для забезпечення ефективно функціонуючого національного ринку ядерного палива та гарантій поставок; Агентство з постачання Євратому враховуватиме ринкову ситуацію в контрактах на постачання у своїх рішеннях та приділятиме особливу увагу проектам будівництва нових реакторів. До 2050 року майже 90% потужностей атомної енергетики ЄС потребуватимуть заміни. Це потребуватиме інвестицій у розмірі приблизно 350-450 мільярдів євро у будівництво нових атомних електростанцій, які вироблятимуть електроенергію до кінця 21 століття (термін експлуатації нової атомної електростанції – щонайменше 60 років).

Майбутні проекти будівництва атомних електростанцій повинні шукати можливості для скорочення витрат і політичної підтримки. У цьому контексті важливою є співпраця між регуляторними органами ЄС у процесі ліцензування нових реакторів, а також заохочення вимог до стандартизації проектування реакторів.

Серед тих, хто відстоює необхідність продовження пошуку безпечних та економічних шляхів розвитку ядерної енергетики, є дві основні тенденції. Прихильники першого вважають, що слід докласти всіх зусиль, щоб розвіяти недовіру громадськості до безпеки ядерних технологій. Це вимагає розробки нових реакторів, безпечніших за існуючі легководні реактори. У центрі уваги знаходяться два типи реакторів: "технічно дуже безпечні" реактори і "модульні" реактори HTGR. Прототипи модульних реакторів були розроблені в Німеччині, США і Японії. На відміну від легководних реакторів, модульні реактори спроектовані так, щоб бути пасивно безпечними без прямої дії операторів або електричних і механічних систем захисту. Технічно дуже безпечні реактори також використовують пасивні системи захисту. Такі реактори, запропоновані у Швеції, ймовірно, так і не вийшли за межі стадії проектування, але мають сильну підтримку в США серед тих, хто вбачає в них переваги над модульними реакторами. Однак майбутнє обох варіантів непевне через невизначеність витрат, складність розробки і суперечливе майбутнє самої ядерної енергетики [3].

Список використаної літератури

1. Європейське співтовариство з атомної енергії 2009 рік. URL: https://zakon.cc/law/document/read/994_069
2. Ядерна енергетика у контексті енергетичної політики Євросоюзу. URL: <https://nuclear-journal.com/index.php/journal/article/download/84/84>

3. Ядерна енергетика.

URL:

https://uk.m.wikipedia.org/wiki/%D0%AF%D0%B4%D0%B5%D1%80%D0%BD%D0%B0_%D0%B5%D0%BD%D0%B5%D1%80%D0%B3%D0%B5%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0#:~:text=%D0%A1%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%BE%D0%BC%20%D0%BD%D0%B0%202021%20%D1%80%D1%96%D0%BA%20%D0%B1%D1%96%D0%BB%D1%8C%D1%88%D0%B5,15%25%20%D0%B2%D0%B8%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D1%86%D1%82%D0%B2%D0%B0%20%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%82%D1%80%D0%B8%D0%BA%D0%B8%20%D0%B2%20%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D1%96

Як і чому за останні десятиліття змінювалися регіони Європи та їхні відносини з державами?

Останні десятиліття в Європі характеризуються значними змінами та подіями, які сформували сучасний континент:

1. Політичні зміни: падіння Берлінської стіни та розпад Радянського Союзу призвели до об'єднання Німеччини та розширення Європейського Союзу на схід.

2. Економічні кризи: фінансова криза 2008 року сильно вдарила по економіках Європи, спричинивши рецесію та заходи жорсткої економії, особливо в країнах Південної Європи.

3. Міграційні кризи: збільшення потоків мігрантів та біженців, особливо з 2015 року, викликало політичні та соціальні напруження в ЄС.

4. Безпека та оборона: зростання глобальних загроз, таких як тероризм та кібератаки, змусило Європу переосмислити свої підходи до безпеки та оборони [1, 2].

Зростання глобалізації також мало значний вплив на Європу:

1. Економічна інтеграція: Європейський Союз став прикладом економічної інтеграції зі створенням єдиного ринку та валюти (євро).

2. Регіональні відносини: глобалізація сприяла збільшенню торгівлі та інвестицій, але також викликала занепокоєння щодо втрати робочих місць та економічної незалежності [3].

3. Соціально-культурні зміни: вільний рух людей сприяло культурному обміну, але також породило дебати про національну ідентичність та інтеграцію іммігрантів.

Ці тенденції відображають складність сучасної Європи, яка продовжує адаптуватися до швидких змін у глобальному контексті.

Зміни в регіонах Європи

Політичні зміни:

- Розпад СРСР (1991 р.) став кінцем комуністичного блоку та початком нової ери для багатьох націй, які здобули незалежність.

- Розширення Європейського Союзу відбулося в кілька хвиль, зокрема значне розширення на схід у 2004 році, що зміцнило інтеграційні процеси в Європі.

- Криза в Україні (2014 р.) викликала міжнародні напруження та змінила геополітичний ландшафт Європи, зокрема через анексію Криму Росією, конфлікт на сході України [4].

Економічні трансформації:

- Зростання важливості сектору послуг відображає перехід до постіндустріальної економіки, де послуги стають основою економічного розвитку.

- Криза єврозони (2009-2013 рр.) підкреслила проблеми економічної інтеграції та необхідність реформ у фінансовій системі ЄС.

- Інновації та технологічний розвиток сприяли зростанню продуктивності та зміні промислового ландшафту Європи [5].

Соціокультурні зміни:

- Міграційні потоки, особливо під час міграційної кризи 2015 року, вплинули на демографічну структуру та соціальну політику в Європі.

- Ріст міжкультурного діалогу відбувається на тлі глобалізації та збільшення культурного розмаїття в ЄС.

- Зміни в демографічній структурі включають старіння населення та зменшення природного приросту, що ставить перед Європою нові виклики [6].

Фактори змін

Геополітичні стратегії:

- Вплив Росії: Росія намагається відновити свій вплив на міжнародній арені, особливо після подій в Україні, що змінило геополітичний ландшафт.

- Роль США: США продовжують грати ключову роль у світовій політиці, прагнучи зберегти свої позиції та впливати на міжнародні відносини.

- Роль Китаю: Китай демонструє зростання свого економічного та військового потенціалу, прагнучи зайняти більш значущу роль у світовій політиці [7, 8, 9].

Економічні та соціокультурні тенденції:

- Розвиток глобальних центрів: Глобалізація сприяє створенню глобальних економічних центрів, які стають ключовими вузлами у світовій економіці [10].

- Рухи громадянського суспільства: Зростає активність громадянського суспільства, що впливає на політичні процеси та соціальні зміни [11].

Вплив технологій та інновацій:

- Інформаційні технології: Швидкий розвиток ІТ сектору змінює спосіб життя, роботу та взаємодію людей [12].

- Цифрові технології: Цифровізація проникає у всі сфери життя, від енергетики до освіти, змінюючи традиційні підходи [13].

- Зелена енергетика: Перехід до відновлюваних джерел енергії та зелених технологій стає важливою частиною стратегій багатьох країн [14].

Україна та країни Центрально-Східної Європи активно розвивають двосторонні та багатосторонні відносини, особливо після розпаду СРСР. Європейська інтеграція України значно просунулася з підписанням Угоди про асоціацію з ЄС у 2014 році, що відкрило шлях до політичної асоціації та економічної інтеграції. На кінець 2021 року, торгівля між Україною та ЄС досягла найвищого рівня, з питомою вагою торгівлі товарами та послугами у майже 41% від загального обсягу торгівлі України.

Глобальні виклики для ЄС включають міграційну кризу, зростання популярності крайньо-правих політичних сил, та необхідність забезпечення безпеки на східному кордоні ЄС.

Економічні прогнози на 2030 рік вказують на те, що населення землі досягне свого піку і почне спадати, глобальна торгівля досягне свого піку, а Китай може стати провідною економічною силою, змінюючи глобальний баланс.

Технологічні інновації, особливо у сфері штучного інтелекту, продовжуватимуть впливати на суспільство та економіку, відкриваючи нові можливості та виклики.

Ці тенденції та виклики вимагатимуть від Європи адаптації та розвитку нових стратегій для вирішення майбутніх проблем.

Список використаних джерел

1. Європа в глобальному просторі безпеки на початку нового десятиліття. URL: <https://bintel.org.ua/analytics/geopolitics/evropa-v-globalnomu-prostoribezpeki-na-pochatku-novogo-desyatilittya-chastina-1/>
2. IT-ринок Східної Європи — особливості, конкуренція, ситуація з роботою. URL: <https://dou.ua/lenta/articles/it-in-eastern-europe/>
3. Десять керівних принципів ОЕСР з ефективною децентралізації, що сприяють регіональному розвитку. URL: <http://surl.li/sthsn>
4. "Проросійська вісь" у Європі: які сили у ЄС виступають проти України. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/articles/cw0dx5je4j9o>
5. Економічна активність в Європі та Центральній Азії покращується, але темпи зростання ще не досягли допандемічного рівня. URL: <https://www.worldbank.org/uk/news/press-release/2023/10/05/economic-activity-in-europe-and-central-asia-improves-but-growth-lags-pre-pandemic-levels>
6. Головаха Є., Горбачик А. Тенденції соціальних змін в Україні та Європі: за результатами "Європейського соціального дослідження" 2005–2007; 2009–2011. К.: Інститут соціології НАН України, 2012. 119 с. URL: https://i-soc.com.ua/assets/files/library/european_social_survey_57911_ua.pdf

7. СТРАТЕГІЧНІ ЗОВНІШНЬОПОЛІТИЧНІ ЦІЛІ РФ ЩОДО США, ЄС, КИТАЮ ТА ДЕРЖАВ-ПАРТНЕРІВ УКРАЇНИ (ПОЛЬЩА, КРАЇНИ БАЛТІЇ). URL: <https://analytics.intsecurity.org/russia-foreign-policy-goals/>

8. Стратегія нацбезпеки США: Росія «відіграє підривну роль», але Китай «є єдиним конкурентом». URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/news-ssa-strategija-bezpeky-rosija-kytaj/31132935.html>

9. Військово-стратегічна співпраця США, Китаю, Росії в оцінках сучасних геополітиків. URL: <https://studies.in.ua/shpora-geopolitika/2419-52-vyskovo-strategchna-svprasya-ssa.html>

10. Глобальні тенденції і перспективи: світова економіка та Україна. / Наук. ред. В.Юрчишин. Київ: Заповіт, 2018. 202 с. URL: https://razumkov.org.ua/uploads/article/2018_global_trendns.pdf

11. Глобальні тренди, які формуватимуть освітні тенденції у 2022 році. Дослідження ОЕСР. URL: <https://nus.org.ua/articles/globalni-trendy-yaki-formuvatymut-osvitni-tendentsiyi-u-2022-r-doslidzhennya-oesr/>

12. У СВІТЛІ ЦИФРИ Як технології змінюють нашу енергетику? URL: <https://ain.ua/special/how-technologies-change-our-energetics/>

13. Нові горизонти: як українська енергетика використовує цифрові технології. URL: https://innovation.24tv.ua/novi-gorizonti-yak-ukrayinska-energetika-vikoristovuye-novini-sogodni_n1497535

14. «Зелені» технології та енергетичний перехід: сутність та особливості. URL: <http://www.golos.com.ua/article/330165>

Які основні стратегії та заходи ЄС вживає для забезпечення глобальної продовольчої безпеки?

Глобальна продовольча безпека є однією з найбільш актуальних проблем сучасності, оскільки людство стикається з різноманітними викликами, такими як зміна клімату, рост населення, економічні та політичні турбулентності. Європейський Союз (ЄС), як світовий лідер у сфері гуманітарних питань, приділяє велику увагу забезпеченню продовольчої безпеки як у своїй власній території, так і в усьому світі. Ця робота розгляне основні стратегії та заходи ЄС в цьому напрямі.

1.1 Стратегії ЄС для забезпечення глобальної продовольчої безпеки:

Інтегрована політика розвитку

ЄС розглядає забезпечення продовольчої безпеки як один із пріоритетів своєї політики розвитку. Інтегрована політика розвитку ЄС орієнтована на боротьбу з корінними причинами голоду і недоїдання в країнах розвитку. Ця стратегія включає сприяння сталому сільському господарству, розвиток сільських громад, підтримку місцевого забезпечення харчами та інвестиції в агропромисловий сектор.

Зміцнення ролі міжнародних організацій

ЄС активно співпрацює з міжнародними організаціями, такими як Харчова та сільськогосподарська організація Об'єднаних Націй (ФАО) та Всесвітня програма продовольчої допомоги (WFP), для забезпечення глобальної продовольчої безпеки. Вони спільно розробляють проекти та програми, спрямовані на поліпшення доступу до харчів, підтримку сільського господарства та розвиток інфраструктури.

Підтримка ініціатив з урядами країн-партнерів

ЄС надає значну фінансову та технічну підтримку країнам-партнерам у розвитку їх сільського господарства та системи продовольчої безпеки. Це включає надання технічної допомоги, фінансування проектів у сфері сільського господарства та харчової безпеки, а також навчання фахівців.

Ці стратегії демонструють ангажованість ЄС у розв'язанні глобальних проблем, пов'язаних з голодом і недоїданням, і є важливим кроком у напрямку забезпечення сталого розвитку та зменшення нерівності в доступі до харчів у всьому світі.

1.2 Заходи ЄС для забезпечення глобальної продовольчої безпеки:

Харчова допомога

ЄС активно взаємодіє з міжнародними партнерами, щоб надавати харчову допомогу тим, хто найбільше потребує. Це може бути у вигляді фінансової допомоги, продуктів харчування або технічної підтримки.

Програми розвитку сільського господарства

ЄС розробляє та реалізує програми розвитку сільського господарства в країнах-партнерах, спрямовані на підвищення врожайності, покращення доступу до ринків та підтримку малих сільськогосподарських виробників.

Торговельна політика

ЄС пропагує вільну та справедливую торгівлю, яка сприяє розвитку сільського господарства та харчової безпеки. Він встановлює торгові угоди з країнами-партнерами, сприяючи обміну сільськогосподарською продукцією та забезпеченню доступу до ринків.

Ці заходи демонструють комплексний підхід ЄС до забезпечення продовольчої безпеки, який включає надання допомоги в нагальних ситуаціях, сприяння розвитку сільського господарства та стимулювання міжнародної торгівлі. ЄС продовжує брати активну участь у глобальних зусиллях забезпечення доступу до достатньої кількості харчів для всіх людей у всьому світі.

1.3 Оцінка ефективності заходів та стратегій ЄС.

ЄС виконує важливу роль у забезпеченні глобальної продовольчої безпеки через свої програми та стратегії. Проте, щоб досягти повноцінного успіху, необхідно постійно оцінювати ефективність цих заходів.

Глобальна продовольча безпека є складною проблемою, і ЄС використовує різноманітні стратегії та заходи для її вирішення. Інтегрована політика розвитку, співпраця з міжнародними організаціями та підтримка країн-партнерів у розвитку сільського господарства є лише деякими з них. ЄС прагне досягти сталого зростання та забезпечити, щоб жодна людина не страждала від голоду.

Список використаної літератури

1. Стратегія продовольчої безпеки - <https://pag-journal.iei.od.ua/archives/2022/30-2022/22.pdf>
2. Заходи ЄС для забезпечення глобальної продовольчої безпеки - <https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/ukrayina-ta-hlobalna-prodovolcha-bezpeka-v-umovakh-viynu>
3. Оцінка ефективності заходів - <https://sigmaweb.org/publications/SIGMA-Paper-No-57-Strategy-Toolkit-2018-Ukrainian.pdf>

Як можливі економічні кризи в одній країні впливають на безпеку інших країн?

Економічні кризи у країні мають далекосяжні наслідки, які можуть відчутно впливати на безпеку інших країн. Розглянемо деякі можливі механізми, за якими економічні збої в одній країні можуть мати вплив на міжнародну безпеку.

Можливі ефекти економічних криз на міжнародну безпеку:

1. Фінансова нестабільність: Економічні кризи можуть призвести до фінансової нестабільності, яка може розповсюджуватися на міжнародний ринок. Зростання фінансової вразливості в одній країні може призвести до глобальних рецесій та зниження інвестиційної активності в інших країнах.

2. Погіршення міжнародної торгівлі: Економічні кризи можуть призвести до зменшення обсягів міжнародної торгівлі та викликати заходи протекціонізму в інших країнах. Це може призвести до збільшення торговельних конфліктів та економічних суперечностей між державами.

3. Міграційні та соціальні проблеми: Економічні кризи можуть спричинити масову міграцію та соціальні напруги в країні, що впливають на стабільність сусідніх держав. Зростання безробіття та зменшення доходів може стимулювати міграційні потоки та підживлювати соціальні конфлікти.

4. Політична нестабільність: Економічні кризи можуть призвести до зростання політичної нестабільності в країні, що може мати наслідки для міжнародних відносин. Зміни у внутрішній політиці та владних структурах можуть спричинити геополітичні зміни та викликати реакцію інших країн.

Висновок: Економічні кризи в одній країні можуть мати серйозний вплив на безпеку інших країн через фінансову нестабільність, зміни у міжнародній торгівлі, міграційні та соціальні проблеми, а також політичну нестабільність. Розуміння цих механізмів є важливим для розробки стратегій управління ризиками та забезпечення міжнародної стабільності.

Список використаної літератури

1. Острі, Джонатан Д., Пракаш Лунгані та Давіде Фурсері. «Неолібералізм: перепроданість?». *Фінанси та розвиток* 53.2 (2016): 38-41.

2. Родрік, Дані. «Парадокс глобалізації: демократія та майбутнє світової економіки». *WW Norton & Company*, 2011.

3. Стігліц Джозеф Е. «Глобалізація та її невдоволення». *WW Norton & Company*, 2002.

Як можна запобігти майбутнім глобальним продовольчим кризам?

Глобальні продовольчі кризи – це не лише проблема недостатку їжі, але й складна мережа економічних, соціальних та екологічних проблем, що виникають через порушення балансу між виробництвом доступністю та споживанням продуктів харчування. Для запобігання майбутнім кризам потрібно приділяти увагу різноманітним аспектам сталого розвитку та ефективного використання ресурсів.

Одним з ключових інструментів є реалізація цілей сталого розвитку ООН, (SDG, Sustainable Development Goals) особливо № 2 «Подолання голоду розвиток сільського господарства», № 12 «Відповідальне споживання та виробництво» та № 15 «Захист та відновлення екосистем суші». У додатках ви можете побачити всі цілі сталого розвитку. Досягнення цих цілей сприятиме зменшенню нерівності у доступі до продовольства, збереженню родючості ґрунтів та біорізноманіття, а також створенню стійких систем виробництва харчів. Крім того, цілі сталого розвитку є важливим інструментом для координації зусиль країн у боротьбі з глобальними викликами, такими як зміна клімату та економічна.

Ефективне використання ресурсів також є ключовим аспектом запобігання продовольчим кризам. Зокрема, раціональне використання водних ресурсів у сільському господарстві може покращити врожайність та зменшити втрати врожаю внаслідок посух та повеней. Технологічні інновації, такі як крапельний полив, сучасні системи зрошення та моніторинг погоди з допомогою вегетаційних індексів (NDVI, ReCI, MSAVI, NDRE тощо) дозволяють забезпечувати рослини водою лише у необхідній кількості, що допомагає ефективніше використовувати водні ресурси [3].

Помітну роль в запобіганні глобальним продовольчим кризам відіграє і ефективне управління виробництвом та розподілом продуктів харчування. Це включає в себе заохочення урбанізації, що може сприяти підвищенню ефективності сільськогосподарського виробництва та зменшенню втрат продукції під час транспортування. Крім того, розвиток інфраструктури для запобігання та переробки продуктів харчування може допомогти зменшити витрати виробництва та підвищити доступність їжі для населення.

Усі ці заходи повинні супроводжуватися ефективною політикою та міжнародним співробітництвом. Країни повинні спільно працювати над розробкою стратегії зменшення глобальних нерівностей у доступі до

продовольства, сприяти технологічному обміну та підтримувати країни з низьким рівнем розвитку побудові стійких систем виробництва харчів.

Отже, запобігання майбутнім глобальним продовольчим кризам, у висновку, вимагає комплексного підходу, що враховує як економічні так і соціальні та екологічні аспекти. Реалізація цілей сталого розвитку, ефективне використання ресурсів та співробітництво між країнами є ключовими складовими успішної стратегії у боротьбі з цією проблемою.

ГЛОБАЛЬНІ ЦІЛІ Сталого Розвитку

Список використаних джерел

1. Національний інститут стратегічних досліджень. "Державна політика сталого розвитку на засадах зеленої економіки." URL: <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/nacionalna-bezpeka/derzhavna-politika-stalogo-rozvitku-na-zasadakh-zelenoi-ekonomiki> (Дата звернення: 15.04.2024).
2. Українська Вікіпедія. "Цілі сталого розвитку." URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Цілі_сталого_розвитку (Дата звернення: 15.04.2024).
3. EOS. "Стале сільське господарство: принципи та переваги." URL: <https://eos.com/uk/blog/stale-silске-hospodarstvo/> (Дата звернення: 16.04.2024).
4. Державне агентство з питань е-урядування. "Цілі сталого розвитку." URL: <https://business.diia.gov.ua/handbook/sustainable-development-goals/cili-stalogo-rozvitku> (Дата звернення: 15.04.2024).

Як і чому за останні десятиліття змінювалися регіони Європи та їхні відносини з державами?

За останні десятиліття країнам Європи довелося пережити чимало значних подій, які назавжди змінили вектор їх політичного, економічного та культурного розвитку. Холодна війна, розпад Радянського Союзу, заснування Європейського Співтовариства, розширення Європейського Союзу з 1973 року, падіння Берлінської стіни у 1989 році, фінансові кризи 2010-2012 років, міграційні кризи – лише основні епізоди шляху становлення і розвитку європейських країн, які згодом визначили сучасний образ Європи для світової спільноти, а також зіграли основну роль у вибудовуванні ділових зав'язків та економічних відносин з іншими країнами. У цій доповіді піде розмова про країни Європи та їх об'єднання, але слід пам'ятати, що на їх розвиток так чи інакше у різні часи вплинули країни інших частин світу (наприклад, у випадку з міграційними кризами, коли через загострення конфліктів на Близькому Сході Європа зіткнулася із великим впливом мігрантів та біженців, що у підсумку призвело до розгортання активних дебатів та розробки нових політичних стратегій).

Проблема активних змін на Європейському континенті є актуальною у 2024 році через розгортання бойових дій на Сході України у 2014 році й початку повномасштабного озброєного вторгнення Росії з підтримкою Білорусі та деяких інших країн на територію України у 2022 році. Ці трагічні події неабияк вплинули на настрої європейських громадян та їх відношення до зазначених країн, а також на розвиток світової, у тому числі європейської, геополітики.

Перші суттєві зміни, які можна віднести до подій останніх десятиліть, спіткали Європу в 1958 році. Саме тоді відбулося створення Європейської економічної спільноти, що стало важливою частиною процесу політичного реформування країн Західної Європи після Другої світової війни. Сприйняття Союзу як єдине ціле, а не окремої держави стало значною складовою процесу європейської інтеграції. Утворення ЄЕС мало вплив на Францію: завдяки Західній Німеччині, яка прийняла умови, що висунула Франція, дана країна мала змогу брати активну участь під час розбудови Європи. Із плином часу ЄЕС продовжувала географічно розширюватися і набувати нових амбіцій. Так, у 1992 році було підписано Маастрихтський договір, в якому йшлося про утворення Європейського Союзу та план дій його розвитку. Пізніше, у 1999 р. єдина валюта – євро – була введена в хід у країнах Союзу. З часом до ЄС приєднувалися інші країни, які шукали стабільності, зокрема і посткомуністичні країни Східної Європи [1].

Ще однією важливою і водночас несподіваною подією для Європи став розпад Радянського Союзу. Економіка СРСР почала переживати складні часи ще в 1980-х рр., незважаючи на попередні спроби реформування, які виявилися невдалими. Намагання Горбачова впровадити реформи призвели до повалень комуністичних режимів у країнах Східної Європи у 1989 р. У 1990 р. відбулося возз'єднання Східної та Західної Німеччини, а вже у 1991 р. Радянський Союз припинив існувати, а країни, які входили до його складу, такі як Україна, набули незалежності. Однак вже у 2008 р. Росія намагається повернути колишню владу і спрямовує свої війська спочатку в Грузію, а у 2014 р. і в Україну [1].

Більшість змін серед регіонів Європи останніх десяти років пов'язані саме зі становленням і розвитком Європейського Союзу. Як вже зазначалося, ЄС утворився у 1992 р. і з тих пір пережив чотири основних розширення. Так, перше розширення відбулося у 70-х рр. минулого століття і протікало разом з розвитком регіональної політики, навколишнього середовища і технологій. Також у ті часи було впроваджено інституційну реформу та розпочато тісне співробітництво у сфері політики. Друге та третє розширення датується 80-ми роками минулого століття і характеризується активним розвитком Структурних Фондів. Поміж іншого, в цей період було переглянуто процес розподілу ресурсів на користь менш впливових країн-членів та прийнято Єдиний Європейський Акт. Четверте розширення відбулося у 1990-х рр. і відзначилося приєднанням таких країн, як Австрія, Фінляндія та Швеція. Каталізатором для цих подій послужило затвердження Маастрихтських Угод. У підсумку, із шістьох країн у 1957 році, серед яких були Бельгія, Франція, Італія, Нідерланди, Німеччина і Люксембург Європейський Союз розширився до двадцяти сімох країн, які приєднувалися до Союзу аж до 2013 року [2].

Наступним етапом змін країн Європи став Копенгагенський саміт 1993 р., під час якого був визначений ряд критеріїв, яким повинна відповідати держава, яка має наміри потрапити до ЄС. Серед них є такі пункти, як конкурентоспроможна та функціонуюча економіка, фокус на правах людини, політична стабільність, захист національних меншин, активна боротьба з корупцією та інше [3].

Ще одним важливим кроком для розвитку ЄС стало прийняття «Білої книги» у 1995 р., повна назва якої звучить так: «Підготовка асоційованих країн Центральної і Східної Європи до інтеграції у внутрішній ринок Європейського Союзу». Цей документ включає в себе список законодавчих актів, які складають 30 розділів, відповідно до яких структуровано стандарти, яким повинні відповідати країни, що є кандидатами на вступ [3].

Отже, останні десятиліття відзначилися для європейського континенту значними змінами та активним розвитком, а також міжнародною співпрацею.

Каталізатором для цих подій послужило заснування Європейського Співтовариства у 50-х рр. ХХ століття, завдяки якому стали можливі інтеграція та тісна співпраця між країнами Європи. Події наступних десятиліть, такі як розширення ЄС, розпад СРСР, падіння Берлінської стіни та інше не змогли залишити Європу незмінною. Прогрес Європейського розвитку та співпраця з іншими світовими державами свідчить про те, що можна спостерігати повільний, але впевнений рух до єдиного, стійкого та впливового континенту як світової спільноти. Проте для гармонійного розвитку потрібно проробити ще немало роботи, навчитися розв'язувати виникаючі конфлікти, постійно покращувати життя своїх громадян та приймати нових країн-членів у свої ряди. Можливо, незабаром Україна також стане частиною цього мінливого, але перспективного товариства і внесе свій вклад в його розвиток.

Список використаної літератури

1. Блек Джеремі. Історія світу від найдавніших часів до сьогодення. Харків, 2021. 256 с.
2. Чорноморський національний університет імені Петра Могили: Управління в ЄС та політика європейської інтеграції. URL: <https://eugov.chmnu.edu.ua/miltymediinyi-posibnyk/модуль-1-розділ-2-чотири-розширення-єс-у/>
3. Ужгородський національний університет: Політичні трансформації у країнах центральної Європи наприкінці ХХ – на початку ХХІ століть. URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/32183>

Які можливості для співпраці та партнерства існують між ЄС та іншими країнами для підтримки глобальної продовольчої безпеки?

Європейський Союз (ЄС) – це унікальний економічний та політичний союз, що складається з 27 європейських держав. Сама суть створення цього союзу полягає у забезпеченні миру, ефективної економічної діяльності та стабільності. Завдяки єдиній системі законів, що застосовується у всіх країнах Європейського союзу, було створено спільний ринок, що забезпечує вільне пересування людей, товарів, капіталу та послуг. Більшість країн ЄС прийняли єдину валюту – євро як офіційну, що об'єднує їх у валютний союз – Єврозону, що забезпечує стабільність грошової одиниці. Якщо брати в цілому, то діяльність Європейського союзу спрямована на: охорону здоров'я, охорону навколишнього середовища, сильну економіку, що розвивається, міжнародну політичну та внутрішню безпеку, економічну та фінансову стабільність, міжнародні партнерства, захист населення, торгівлю, забезпечення правосуддя і так далі.

Однією з важливих складових Європейського союзу вважається Шенгенська зона – це територія зі скасованим паспортним контролем (прикордонним контролем) та безвізовим режимом між країнами ЄС. Це величезна перевага, тому що це сприяє функціонуванню єдиного ринку, спрощує торгівлю, дає можливість вільно переміщатися та покращує економічний розвиток. У Європейському союзі товари, що переміщуються між його членами, не піддаються митному контролю чи митам. Однак це не означає, що товари в ЄС не перевіряються зовсім. Митний союз ЄС забезпечує безпеку товарів на єдиному ринку, всередині якого встановлюються загальні правила безпеки та інші нормативи, яким повинні відповідати всі товари, незалежно від того, де вони вироблені чи продаються – рівні умови, тобто навіть, якщо товари всередині ЄС не піддаються митному контролю при кожному переміщенні, вони все одно мають бути зроблені та продані відповідно до встановлених норм, але навіть при цьому, це набагато спрощує внутрішню торгівлю. Європейський союз – найбільший експортер і другий за величиною імпортер товарів та послуг у світі, що бере участь у Світовій організації торгівлі «Європейські Співтовариства» і третина його ВВП залежить від торгівлі, що підкреслює значущість у світовій економіці. Сільське господарство є важливим у забезпеченні продовольчої безпеки. Єдина сільськогосподарська політика ЄС забезпечує стабільне постачання продовольства для величезної кількості людей за мінімальними цінами для фермерів, а також підтримує їх та виділяє кошти – виплати для

фермерських господарств та створює різноманітні програми розвитку для сільських регіонів. Співпраця з ЄС може бути дуже вигідна, тому що:

- по-перше, співпраця та партнерство з іншими країнами та міжнародними організаціями має право укласти міжнародні договори, що відкриває великі можливості спільних проєктів та ініціатив у галузі продовольчої безпеки;

- по-друге, ЄС – стабільний та надійний партнер у галузі безпеки та оборони;

- по-третє, ЄС представляє інтереси країни, обмін інформацією, проведення переговорів, встановлення та підтримання дипломатичних відносин та вирішення питань співпраці та представництва у найважливіших міжнародних організаціях, таких як Організація Об'єднаних Націй (ООН), Світова організація торгівлі (СОТ), Велика сімка та Група двадцяти – активний учасник у вирішенні світових проблем. До того ж, ще й сприяє економічному розвитку, зміцненню демократичних інститутів, покращенню рівня життя та створенню робочих місць, що у свою чергу сприяє стабільності та врегулюванню конфліктів та криз. Україна теж прагне бути в Європейському союзі і навіть подала заявку 28 лютого 2022 року після початку повномасштабної війни. До речі, Європейський союз підтримує Україну та допомагає боротися проти ворога виділивши кошти з фонду ЄС, 4,5 мільярда євро як фінансова підтримка - це дозволить зміцнити позиції у боротьбі за мир і стабільність в Україні.

Виходячи з усього перерахованого вище, можна зробити висновок, що ЄС дійсно вважається унікальним економічним і політичним союзом, що об'єднує 27 європейських країн забезпечивши їм процвітання, стабільність і розвиток, що не мало важливо, а також ефективну торгівлю, прикладає зусилля вирішуючи глобальні проблеми, активний учасник міжнародних організацій, що надає допомогу своїм членам та іншим країнам, включаючи підтримку в галузі охорони здоров'я, освіти та екології, прагне зміцнити світовий порядок та домагатися справедливості - це справді приклад і відповідь на те, чому багато країн мають приєднуватись і вже учасники Європейського союзу.

Список використаної літератури

1. Про Європейський союз та напрямки його діяльності. URL: https://op.europa.eu/webpub/com/eu-what-it-is/ru/#chapter2_12

2. Європейський союз. URL: https://european-union.europa.eu/index_en

3. Вступ України до ЄС: переваги для громадян та бізнесу. URL: https://jurliga.ligazakon.net/ru/analitics/211004_vstuplenie-ukrainy-v-es-preimushchestva-dlya-grazhdan-i-biznesa

4. Загальна сільськогосподарська політика: короткий огляд. URL: https://agriculture.ec.europa.eu/common-agricultural-policy/cap-overview/cap-glance_en

5. Commission disburses first €4.5 billion of bridge financing to Ukraine under the Ukraine Facility. URL: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_24_1579

Як військові дії впливають на глобальну продовольчу кризу?

Підтримувати та забезпечувати належний рівень продовольчої безпеки – це проблема загальносвітового масштабу, яка дедалі загострюється. Це викликано цілим переліком явищ, таких, як: подальше збільшення населення планети; суттєва зміна погодних умов (клімату); виснаження ґрунтів; економічні кризи та ін. Це питання стало ще більш актуальним внаслідок вторгнення росії на територію України. 24 лютого 2022 року – день, коли росія почала повномасштабну війну проти України, після восьми років тліючого конфлікту на Донбасі. Зрозуміло, що це призвело до глобальних військових, політичних, економічних та продовольчих змін та нестабільності у цілому світі. Вочевидь, що «як раніше» вже не буде ніколи, а «як буде?» – достеменно незрозуміло.

До повномасштабного вторгнення економіка світу і так була нестабільною та послабленою, що було спричинено пандемією COVID-19. Росія почала своє вторгнення саме в час економічної кризи. Ціни на продукти харчування на початку 2022 року сягали історичного максимуму – продовольчої кризи 2011 року. На початок лютого 2022 року 161 мільйон людей у 42 країнах страждали від скрути та критичної нестачі харчових продуктів. Але російсько-українська війна призведе до набагато не безпечніших та страшних наслідків [1].

Наша країна – провідна аграрна держава, яка спроможна забезпечити продуктами харчування приблизно 500 млн населення [2]. Окуповані території (площа засіяної землі скоротилась майже на чверть), небезпека прифронтових зон, знищення сільськогосподарської техніки, зерносховищ, загибель сільськогосподарських тварин, шкода, завдана ґрунту від вибухів боєприпасів, мінування полів, блокування портів – всі ці показники негативно впливають на агробізнес і створюють загрозу у сфері забезпечення продовольчої безпеки.

Доля загального світового експорту пшениці складає майже 30% України та росії, майже 20% світового експорту кукурудзи й приблизно 80% виробів з насіння соняшнику, у тому числі і олії. Від початку повномасштабного вторгнення росія зменшила експорт власних зернових та заблокувала морські шляхи у Чорному та Азовському морях, які дозволяли вивезення зерна з України. Така блокада порушила налагоджені ланцюги постачання. Росія і Білорусь найбільші виробники сільськогосподарських добрив в світі. Ці країни наразі під санкціями, що негативно відображається на ціновій політиці добрива, а також його наявності на складах, що не може не відобразитися на урожаї. Також ціни на пальне значно підвищилися через санкції, які забороняють купувати російські енергоносії та природний газ, а це збільшує витрати промисловості та знижує

реальні доходи споживачів. Промисловість вимушена призупиняти роботу енергоємних виробництв та піднімати ціни на промислову продукцію. Так, наприклад, станом на 8 квітня 2022 року світові ціни на зерно та олію зросли на 17% від початку війни [3].

У 2021 році Україна експортувала 45,8 мільйона тонн зерна. Найбільший покупець – Китай (65% кукурудзи та 35% пшениці від загальної кількості імпорту в країну). Друге місце займає Єгипет (55% кукурудзи та 40% пшениці). На третьому місці Індонезія та Іспанія (частка імпорту українських зернових 5,8%). У великій мірі такі країни, як Туреччина, Бангладеш, Туніс, Південна Корея та Лівія залежні від української пшениці та кукурудзи. В Лівію, Саудівську Аравію, Мавританію, Мальдіви, Сінгапур і Ірак постачалося халяльне м'ясо з України.

В Україні через бойові дії було припинено регулярні поставки продукції, порушене продовольче забезпечення на тимчасово окупованих територіях. Набагато гіршим став асортимент та якість харчових продуктів. Україну було занесено ООН до 20-ки країн світу, яким загрожує голод.

Але і розвинені країни Європи також відчували на собі порушення ланцюгів постачання і продовольчу кризу. Наприклад, у Великобританії деякий час діяло обмеження продаж соняшникової олії «в одні руки». Європейські фермери були вимушені купувати генно-модифіковані корма для худоби, коли припинилися поставки з України кукурудзи. Тобто, країни ЄС вимушені були відмовлятися від високих екологічних та продовольчих стандартів, яких вони досягали на протязі останнього десятиліття [1].

Звісно, є країни, які в більшій мірі страждають від продовольчої кризи. В першу чергу, голод і недоїдання загрожує мільйонам людей в Африці та на Близькому Сході. Наприклад, Африканський континент на 60% залежить від імпорту зерна, а ціна на нього підвищилася більш ніж на 25%. Сотні тисяч людей вже знаходяться за межою бідності, вони вимушені більшу частку свого бюджету, якщо не взагалі весь бюджет, витратити на їжу. Це посилює соціальну нерівність, суспільну напругу та поглибить бідність населення, що спровокує нові протести за заворушення у країнах Африки [1].

Стає зрозумілим, що війна затягується, через військову агресію росії щодо України продовольча безпека буде тільки посилюватися. Потрібно шукати шляхи вирішення проблеми, яка наближається, і мінімізувати ризики лиха всій світовій спільноті разом.

Тому, з метою запобігання найбільшій гуманітарній кризі в світі у найближчий час необхідно вжити таких заходів:

– деблокувати та намагатися звести до мінімуму ризик логістичних шляхів у Чорному морі. 22 липня 2022 року за посередництвом Туреччини та ООН була

укладена «зернова угода». Це домовленість про морські коридори, яка націлена на розблокування українських портів, для того, щоб мати змогу експортувати зерно, в тому числі і в голодуючі країни. Росія постійно погрожувала вийти із "зернової угоди", проте кілька разів продовжувала її. Після 17 липня 2023 року росія вийшла з «зернової угоди». Для продовження домовленостей вона мала низку умов. Звісно, ці умови були відкинуті, санкції, які запровадили до росії, навпаки, збільшуються, тому 16 липня український порт покинуло останнє судно в рамках «зернової угоди» [4].

– торгівельні обмеження мають бути переглянуті в сторону зменшення. Зазвичай уряд країни обмежує ввезення товарів і послуг, які вироблені в інших країнах, щоб захистити вітчизняні підприємства. Але в умовах війни міжнародна торгівля продовольчими товарами та добривами повинна бути безперешкодною та прозорою, щоб уникнути дефіциту та задовільнити внутрішній і світовий попит; використати «буферні» запаси, які і були створені для нагального закриття потреб;

– країни, які мають потенціал, повинні збільшити пропозицію зерна, що продається на світовому ринку; трансформувати сільське господарство для підвищення урожаю; налагодити безперервне і постійне функціонування ланцюгів постачання, передивитися логістичні шляхи і знайти нові альтернативні напрямки;

– країни, які залежні від імпорту продовольчих товарів з України та росії, повинні намагатися знайти альтернативних постачальників, щоб мати змогу задовільнити свої продовольчі потреби. Збільшити своє внутрішнє виробництво, також розглянути можливість ефективно використовувати свої продовольчі запаси;

– надати грошову та гуманітарну допомогу найбільш постраждалим країнам і найбільш уразливим групам населення. Такі заходи допоможуть у забезпеченні продовольчої безпеки, задовільнять власні потреби людей, допоможуть і нададуть захист, харчування та підтримку засобів для існування;

– важливим кроком є забезпечення країн, які приймають біженців, надають доступ до систем соціального захисту та можливості працевлаштування;

– оптимізувати використання земельних ресурсів; знайти шляхи мінімізації світових харчових відходів; розглянути можливості виробництва альтернативних продуктів харчування;

– посилити санкції щодо росії, навіть ізолювати її. Ввести нові обмеження: припинити прямі продажі російського газу до Європи, Японії, Південній Кореї та Тайваню, заборонити імпорт російської нафти та вугілля. Вжити заходів для подальшого скорочення доходів росії від продажу енергоносіїв. Обмежити

доступ росії до сучасних технологій. Посилити фінансові санкції – запровадити санкції проти провідних банків росії та вимагати виходу західних банків з РФ [5].

Отже, ця війна показала світовій спільноті, наскільки крихким може бути мир, як за дуже короткий час руйнується стала економіка, яку будували багато років, як на очах змінюються світові стандарти і пріоритети. Але підтримка України багатьма країнами доводить, що «українська криза» не лише українська. Рішучі спільні скоординовані дії Європи допоможуть швидко адаптуватися економіці до продовольчої небезпечної ситуації в світі та подолати її.

Список використаних джерел

1. Свеженцева І. Бомбардування "хлібного кошика": як війна Росії проти України поглиблює світову продовольчу кризу. Суспільні новини. 2022. URL: <https://suspilne.media/241836-bombarduvanna-hlibnogo-kosika-ak-vijna-rosii-proti-ukraini-pogliblue-svitovu-prodovolcu-krizu/>

2. Продовольча безпека України і світу в умовах війни: як посилити можливості права для її забезпечення? Юридичний вісник України. 2023. URL: <https://lexinform.com.ua/dumka-eksperta/prodovolcha-bezpeka-ukrayiny-i-svitu-v-umovah-vijny-yak-posylyty-mozhlyvosti-prava-dlya-yiyi-zabezpechennya/>

3. Григоренко Ю. Вплив агресії: що чекає на світову економіку через війну РФ та України. GMK Center. 2022. URL: <https://gmk.center/ua/posts/vpliv-agresii-shho-chekaie-na-svitovu-ekonomiku-cherez-vijnu-rf-ta-ukraini/>

4. Тишкевич І. Зернова угода: Росія "образилася" і виходить, але скоро повернеться. УНІАН. 2023. URL: <https://www.unian.ua/economics/agro/zernova-ugoda-2023-rosiya-obrazilasya-i-vihodit-ale-skoro-povernetsya-12331704.html>

5. Росія на межі фінансової кризи. Які ще санкції необхідно ввести, щоб економіка РФ просіла на 8%? Розрахунки КСЕ. Київська школа економіки. Forbes.ua. 2023. URL: <https://forbes.ua/money/rosiya-na-mezhi-finansovoi-krizi-yaki-shche-sanktsii-neobkhidno-vvesti-shchob-ekonomika-rf-prosila-na-8-rozrakhunki-kse-24032023-12616>

Які стратегії та програми міжнародної спільноти і гуманітарних організацій спрямовані на подолання глобальної продовольчої кризи внаслідок військових конфліктів?

Військові конфлікти створюють серйозні загрози для продовольчої безпеки та життя мільйонів людей по всьому світу. У зв'язку з цим, міжнародна спільнота та гуманітарні організації розробляють та впроваджують стратегії та програми для подолання глобальної продовольчої кризи, спричиненої військовими конфліктами [1].

1. Гуманітарна допомога та екстрені програми (Міжнародні гуманітарні організації, такі як Міжнародний Комітет Червоного Хреста та Червоний Півмісяць): ці гуманітарні організації надають гостру допомогу та екстрену допомогу, включаючи харчі, медикаменти та інші необхідні ресурси для людей, які постраждали від військових конфліктів. Дані програми допомагають врятувати життя та зменшити страждання населення. Швидка реакція на кризові ситуації та розгортання гуманітарних місій для надання допомоги населенню, що постраждало від війни.

Програма Світового продовольчого програми (World Food Programme, WFP): WFP є однією з провідних гуманітарних організацій, яка надає харчову допомогу в зонах конфлікту та кризових ситуаціях. Вони забезпечують необхідні харчі населенню, що постраждало від військових дій, та координують розподіл гуманітарної допомоги з іншими організаціями.

Міжнародний Комітет Червоного Хреста (International Committee of the Red Cross, ICRC): ICRC діє в зонах конфліктів для забезпечення гуманітарної допомоги та захисту прав людини. Вони надають медичну допомогу, воду та санітарні послуги, а також координують зусилля звільнення заручників та пошуку зниклих осіб.

Червоний Півмісяць (Red Crescent): подібно до Червоного Хреста, Червоний Півмісяць надає гуманітарну допомогу в зонах конфліктів, зокрема, забезпечує харчі, медичну допомогу та притулок населенню, що постраждало від військових дій [2,3].

2. Політичні стратегії та миротворчі дії: Міжнародна спільнота зосереджує зусилля на врегулюванні конфліктів та встановленні миру, що створює умови для відновлення сільськогосподарської діяльності та доступу до продовольства. Миротворчі дії можуть включати мирні переговори, дипломатичні посередництва та розгортання миротворчих місій для забезпечення безпеки цивільного населення.

3. Розвиток сільського господарства та підтримка фермерів: програми розвитку сільського господарства спрямовані на відновлення сільськогосподарської інфраструктури та підтримку фермерів, які постраждали від військових дій[3]. Ці заходи допомагають забезпечити стабільні умови для виробництва продовольства. Розвиток сільського господарства в зонах конфлікту допомагає забезпечити стабільне джерело продовольства для місцевого населення та сприяє відновленню економіки.

Програма розвитку Організації Об'єднаних Націй (United Nations Development Programme, UNDP): UNDP працює над розвитком сільського господарства та підтримкою економічного відновлення в районах, постраждалих від конфліктів. Вони фінансують проекти з відновлення інфраструктури та підтримують сільськогосподарські ініціативи для стабілізації ситуації та покращення життя місцевого населення [4].

4. Освіта та навчання: програми освіти та навчання спрямовані на підвищення освітнього рівня населення в зонах конфлікту, що сприяє покращенню управління ресурсами та сільськогосподарськими практиками. Знання та навички, набуті через освітні програми, можуть допомогти людям забезпечити собі життя після військових конфліктів та підняти їхній рівень життя.

Європейська комісія допомоги та розвитку (European Commission's Humanitarian Aid and Civil Protection department, ECHO): ECHO надає фінансову та технічну підтримку гуманітарним організаціям, що працюють в зонах конфлікту. Вони фінансують проекти з розподілу харчів, медичної допомоги та інших гуманітарних послуг для людей, які постраждали від військових дій[4].

Стратегії та програми, розроблені міжнародною спільнотою та гуманітарними організаціями, грають важливу роль у подоланні глобальної продовольчої кризи внаслідок військових конфліктів. Вони спрямовані на надання гострої допомоги, встановлення миру та стабільності, розвиток сільського господарства та підвищення освітнього рівня. Ці заходи є важливими для забезпечення безпеки та добробуту тих, хто найбільше постраждав від військових конфліктів, і вони сприяють покращенню життя мільйонів людей по всьому світу.

Список використаних джерел

1. Війна в Україні може спричинити голод до 100 мільйонів людей – експерт. URL: <https://www.dw.com/uk/viina-v-ukraini-mozhe-sprychynytyholod-do-100-milioniv-liudei-ekspert-a-61107084/a-61107084>

2. Євросоюз та ООН шукають, як уникнути продовольчої кризи через війну РФ в Україні URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3457045->

francia-evropa-ta-oon-sukaut-ak-uniknuti-prodovolcoi-krizi-cerez-vijnu-rf-vukraini.html

3. Україна та глобальна продовольча безпека в умовах війни URL: <https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/ukrayina-ta-hlobalnaprodovolcha-bezpeka-v-umovakh-viyny>

4. Задоя А.О., Федулова С.О., Ключник Р.М. Архітектура європейської безпеки: нові виклики та загрози: навчальний посібник [Електронний ресурс]. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2024. 297 с.

Які основні стратегії та заходи ЄС вживає для забезпечення глобальної продовольчої безпеки?

Розглянемо основні стратегії та заходи, які Європейський Союз (ЄС) вживає для забезпечення глобальної продовольчої безпеки.

По-перше, важливим аспектом політики ЄС є забезпечення стабільності аграрного сектору в межах самого союзу. Це досягається шляхом реалізації програм субсидій та фінансування сільського господарства, що сприяє підтримці місцевого виробництва та зменшенню залежності від імпорту.

По-друге, ЄС активно сприяє розвитку сільського господарства в країнах партнерах, особливо в країнах Африки та розвинутих країнах. Це здійснюється через надання фінансової та технічної допомоги, а також шляхом обміну досвідом та технологіями.

По-третє, ЄС активно сприяє збереженню природних ресурсів та біорізноманіття шляхом впровадження екологічно чистих методів сільського господарства та регулювання використання пестицидів та генетично модифікованих організмів.

По-четверте, в рамках своєї зовнішньої політики, ЄС активно підтримує міжнародні ініціативи з метою боротьби з голодом та недохіддям, такі як Програма Світового харчового фонду та інші подібні ініціативи.

Крім того, Європейський Союз активно сприяє розвитку міжнародної торгівлі сільськогосподарською продукцією шляхом укладення та підтримки міжнародних торговельних угод, що сприяє розширенню доступу до ринків та підвищенню економічного зростання у країнах-партнерах [1].

Однією з ключових стратегій ЄС є підтримка досліджень та інновацій у галузі сільського господарства. Це містить в собі фінансування дослідницьких програм, спрямованих на підвищення врожайності, покращення методів вирощування та зменшення втрат у виробництві та транспортуванні.

ЄС активно працює над розвитком міжнародних стандартів щодо безпеки та якості продовольчих продуктів. Це сприяє забезпеченню високого стандарту якості харчових продуктів, що перетинають міжнародні кордони, та сприяє створенню умов для взаємно вигідної торгівлі.

Важливою частиною стратегії ЄС є підтримка малих та середніх сільськогосподарських підприємств. Це досягається через різноманітні програми фінансової підтримки, консультацій та навчання, спрямованих на збільшення ефективності та конкурентоспроможності цих підприємств [1].

Європейський Союз також активно працює над підвищенням своєї власної автономії в галузі продовольчої безпеки шляхом розвитку внутрішніх ресурсів та зменшення залежності від імпорту.

Загалом, ЄС вживає комплексних заходів та стратегій для забезпечення глобальної продовольчої безпеки, враховуючи як власні потреби, так і інтереси країн-партнерів, та спираючись на принципи сталого розвитку, співпраці та інновацій.

Також, ЄС активно працює над підвищенням своєї реакції на кризові ситуації у галузі продовольчої безпеки, такі як природні катастрофи, хвороби тварин та інші надзвичайні події. Це містить в собі розвиток систем моніторингу та реагування, швидку розгортання допомоги та координацію з іншими міжнародними організаціями.

Важливим аспектом стратегії ЄС є підтримка розвитку сільських та міських спільнот, зокрема через ініціативи з розвитку сільського туризму та агроекологічного розвитку. Це сприяє збереженню сільських територій, підтримці традиційних методів виробництва та стимулює розвиток місцевих економік [1].

Європейський Союз активно сприяє розвитку системи глобального управління продовольством та сільським господарством через участь у міжнародних організаціях, таких як Організація Об'єднаних Націй для Харчових та Сільськогосподарських Питань (ФАО) та Всесвітня організація з продовольства (WFO) [2].

Нарешті, ЄС надає пріоритетне значення партнерству з цільовими країнами та регіонами для спільного розв'язання проблем продовольчої безпеки, включаючи обмін досвідом, технологіями та ресурсами.

Усі ці стратегії та заходи свідчать про серйозний зобов'язання Європейського Союзу забезпечувати глобальну продовольчу безпеку та сприяти сталому розвитку сільського господарства як на внутрішньому, так і на міжнародному рівнях.

Одним із цікавих аспектів стратегії ЄС є її підхід до розвитку аграрного сектору, орієнтований на збалансованість між економічними, соціальними та екологічними аспектами. Це відображається в реалізації політики сприяння розвитку сільських громад, зокрема за допомогою фінансової підтримки, навчання та консультацій.

Крім того, ЄС активно впроваджує програми та ініціативи з підтримки місцевого виробництва та розвитку малих сільськогосподарських підприємств. Це сприяє стимулюванню регіональної економіки, збереженню культурної спадщини та розвитку стійкого туризму.

Також варто відзначити зусилля ЄС у сфері інновацій та впровадження новітніх технологій у сільському господарстві. Це охоплює такі напрями, як цифрові технології, робототехніка, агроекологічне виробництво та інші, що сприяють підвищенню ефективності та стійкості аграрного сектору [2].

У висновку можна зазначити, що стратегія Європейського Союзу у сфері продовольчої безпеки є комплексною та багатогранною. Її основні принципи полягають у забезпеченні сталого розвитку сільського господарства, підтримці малих та середніх сільськогосподарських підприємств, розвитку інновацій та впровадженні новітніх технологій, підтримці місцевого виробництва та сприянні розвитку сільських громад.

Ця стратегія не лише спрямована на забезпечення доступу до продовольства та підвищення виробництва, але й має за мету створення умов для сталого розвитку, збереження культурного спадку та забезпечення благополуччя сільських спільнот як у межах самого ЄС, так і в його міжнародних партнерах. Такий підхід свідчить про відповідальність ЄС перед своїми громадянами та глобальною спільнотою, а також про готовність до співпраці для досягнення спільних цілей у сфері продовольчої безпеки та розвитку сільського господарства.

Список використаної літератури

1. Глобальна стратегія Європейського Союзу:
https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%93%D0%BB%D0%BE%D0%B1%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B0_%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%96%D1%8F_%D0%84%D0%B2%D1%80%D0%BE%D0%BF%D0%B5%D0%B9%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D0%B3%D0%BE_%D0%A1%D0%BE%D1%8E%D0%B7%D1%83

2. СТРАТЕГІЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ: ЄВРОПЕЙСЬКІ ГОРИЗОНТИ:
https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/project-result-content/0fbb50ba-f863-42c4-bdfa-df77a29bfe4d/Sustainable_Development_Strategy_Textbook_Kyiv_NUFT_2022_Final.pdf

Які основні стратегії та заходи ЄС вживає для забезпечення глобальної продовольчої безпеки?

Глобальна продовольча безпека знаходиться сьогодні під загрозою. Війна в Україні показала, що наша країна є одним із найважливіших постачальників сільськогосподарських культур у всьому світі. У країнах Африки, Азії, Близького Сходу зростає ризик нестачі, а то й відсутності найважливішого продукту харчування – пшениці. Кровопротитна війна, що триває, тільки посилює це становище.

Для виходу з ситуації, що склалася, ЄС робить певні дії, для поліпшення обстановки. Гуманітарні потреби та витрати, ймовірно, зростуть та створять додаткове навантаження на гуманітарну допомогу. З 2015 року ЄС витрачав щонайменше 350 мільйонів євро на рік на гуманітарну продовольчу допомогу. Тепер же було інвестовано 18 мільярдів євро на забезпечення продовольчої безпеки в усьому світі (2020-2024 рр.) [1].

Слід зазначити, що ЄС активно підтримує розвиток сільського господарства у своїй та інших країнах шляхом надання фінансової допомоги, технічної підтримки, навчання та консультування фермерів. Це допомагає підвищувати виробництво продуктів харчування, зменшувати залежність від імпорту та забезпечувати стабільність на ринку. Розвиток інфраструктури у сільських районах забезпечує ефективніше виробництво, зберігання та транспортування сільськогосподарської продукції.

ЄС активно розробляє та реалізує програми харчової допомоги для найвразливіших груп населення, які стикаються з проблемою недоїдання. Понад 70 країн отримують підтримку у підвищенні стійкості своїх продовольчих систем, наприклад [2]:

6 квітня 2022 року ЄС та держави-члени зобов'язалися виділити понад 1 мільярд євро на вирішення проблеми продовольчої безпеки в Сахелі.

26 квітня 2022 року ЄС та держави-члени пообіцяли виділити 633 мільйони євро на термінову підтримку, а також на зміцнення продовольчих систем та підвищення стійкості країн Африканського Рогу.

24 вересня 2022 року ЄС виділив 600 мільйонів євро найбільш вразливим країнам Африки, Карибського басейну та Тихого океану, які постраждали від продовольчої кризи.

14 листопада 2022 року Комісія оголосила про новий пакет гуманітарної допомоги на суму 210 мільйонів євро для 15 країн, які найбільше постраждали від руйнівних наслідків зростання відсутності продовольчої безпеки.

Для регіону Південного сусідства ЄС прийняв пакет підтримки у розмірі 225 мільйонів євро, щоб пом'якшити наслідки продовольчих криз, що потенційно виникають, через високу залежність від імпорту продовольства, порушеної війною.

ЄС сприяє впровадженню сталих методів виробництва харчових продуктів, таких як органічне виробництво, що допомагає зберігати родючість ґрунтів та зменшувати використання хімічних добрив та пестицидів. Також ЄС встановлює стандарти якості та безпеки для харчових продуктів, що виробляються та імпортуються на його територію, що сприяє забезпеченню безпеки харчових продуктів для споживачів.

Більше того, ЄС продовжуватиме рішуче виступати за уникнення експортних обмежень і заборон на експорт продуктів харчування, а також за єдиний ринок, що добре функціонує.

Ця глибока криза підтверджує, що нам необхідно прискорити у всьому світі перехід продовольчих систем до стійких, щоб краще підготуватися до майбутніх криз. За підсумками Саміту ООН з продовольчих систем 2021 року Комісія бере участь у роботі восьми глобальних коаліцій, кожна з яких має на меті трансформацію продовольчих систем, підвищення стійкості та стійке зростання продуктивності [3]. Необхідно вжити комплексних заходів з метою забезпечення глобальної продовольчої безпеки, враховуючи різноманітні аспекти, що впливають на цю проблему, від сільськогосподарського виробництва до регулювання та міжнародного співробітництва.

Список використаної літератури

1. Global Gateway: EU launches regional food security programme for the Caribbean to boost agriculture and fisheries sectors. URL: https://international-partnerships.ec.europa.eu/news-and-events/news/global-gateway-eu-launches-regional-food-security-programme-caribbean-boost-agriculture-and-2023-11-24_en#:~:text=EU%20commitment%20to%20tackling%20Food%20Security%20globally,resilience%20of%20their%20food%20systems.

2. EU actions to enhance global food security. URL: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/stronger-europe-world/eu-actions-enhance-global-food-security_en#:~:text=Since%202015%2C%20the%20EU%20has,in%20about%2070%20partner%20countries.

3. United Nations. THE FOOD SYSTEMS SUMMIT. URL: <https://www.un.org/en/food-systems-summit>

Регіони світу, що найбільше постраждали від глобальної продовольчої кризи через військовий конфлікт в Україні 2022 року

Глобальна продовольча криза, спричинена військовим конфліктом в Україні 2022 року, мала значний вплив на різні регіони світу, особливо ті, які тісно пов'язані з продовольчим постачанням України.

Однією з найбільш постраждалих територій була сама Україна, де війна спричинила значні втрати сільського господарства та скоротила виробництво продовольства. З 24 лютого 2022 року Україна втратила 19,3% посівних площ. Більшість територій під поля поблизу фронту заміновано або завалено уламками, нерозірваними снарядами та бойовими частинами від ракет. У Херсонській області треба обстежити та розмінувати понад 208 тис. га, у Харківській області – майже 160 тис. га, а в Миколаївській – понад 85 тис. га. Найбільші проблеми для агросектору – це втрата території, нестача поливної води через підриг російськими окупантами Каховської дамби, обмеження експорту через українські порти, руйнування інфраструктури та обладнання [1].

Крім того, сусідні європейські країни також відчували на собі кризу через обмеження поставок продукції з України та зростання цін на світовому ринку. Через заблоковані порти Херсонщини, Одещини та окуповані порти Маріуполя та Бердянська перевезення великої кількості врожаю стало неможливо. Через це сталось різке зростання світових цін на пшеницю і кукурудзу в ЄС. Котирування зросли на безпрецедентні 150 доларів за тонну через очікування оновленого та сильного попиту з Близького Сходу та Північної Африки.

Певні регіони в Азії, Африці, Латинській Америці та навіть Північній Америці також можуть постраждати від змін у світових цінах і співвідношеннях поставок і посилення конкуренції за ресурси.

Найбільше ціни зросли в США - до 162 доларів за тонну, враховуючи суху погоду в Канзасі, Оклахомі та Техасі, яка викликала занепокоєння щодо посівів озимої пшениці. За даними Міжнародної ради по зерну (IGC), ціни на кукурудзу в найбільшому експортері (США) вперше за 20 років досягли 350 доларів за тонну. На початку березня відсоткові ставки в п'яти великих компаніях-експортерах досягли рекордних значень. Наприклад, ціна на кукурудзу в Україні зросла на 56 доларів і досягла 340 доларів за тонну [2].

У Афганістані зростання цін через вторгнення Росії в Україну погіршило економічну кризу в Афганістані після виведення сил США. За даними ООН 4,4 мільярда доларів будуть спрямовані на покриття збільшених витрат на харчування.

В Індії у квітні 2022 року спека призвела до зниження врожайності, підвищення місцевих цін і підвищення цін на добрива, що зробило ринок менш сприятливим для експорту та призвело до дефіциту. Падіння врожайності в першу чергу пов'язано зі спекою в Індії 2022 року, яка значно знизила урожайність пшениці. Розраховувати на українське зерно не було сенсу через заблоковані або захоплені порти України [3].

Навіть Китай зазнав шкоди від війни в Україні. Блокування експорту української кукурудзи викликало питання щодо загрози скорочення поголів'я свиней у Китаї та відповідного падіння виробництва продукту. Популяція цих тварин у Китаї становить понад 400 мільйонів. І він найбільший у світі. Для годування цієї кількості худоби знадобиться щонайменше 120 мільйонів тонн фуражного зерна. Середньорічна частка української кукурудзи в цьому обсязі становила понад 8%, або 101,444 млн. тонн.

Також інші великі та малі країни світу зазнали шкоди від блокади українських портів. Серед них опинилися Єгипет, Ємен, Індонезія, Бангладеш, Ефіопія, Ліван та Пакистан. Майже усі країни, що наразі опинилися перед загрозою катастрофічного дефіциту продовольства, є покупцями української зернової продукції, причому Україна до останнього моменту була для них головним постачальником [2].

У результаті глобальна продовольча криза має комплексний вплив на різні регіони світу, що призводить до зростання цін, дефіциту пропозиції та загального погіршення доступу до їжі.

Список використаних джерел

1. Украина потеряла 19,3% посевных площадей из-за войны. [Електронний ресурс]: <https://www.epravda.com.ua/rus/news/2024/01/12/708698/>
2. ГЛОБАЛЬНА ПРОДОВОЛЬЧА КРИЗА ЯК НАСЛІДОК РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ. [Електронний ресурс]: <https://zounb.zp.ua/wp-content/uploads/2022/08/Ukrainskij-vibir.-2-kv.-2022-r.pdf>
3. Продовольча криза. [Електронний ресурс]: (2022)[https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D0%BB%D1%8C%D1%87%D0%B0_%D0%BA%D1%80%D0%B8%D0%B7%D0%B0_\(2022\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D0%BB%D1%8C%D1%87%D0%B0_%D0%BA%D1%80%D0%B8%D0%B7%D0%B0_(2022))

Які регіони світу найбільше постраждали від глобальної продовольчої кризи через військові дії?

Глобальна продовольча криза, спричинена військовими конфліктами, становить серйозне загроза безпеці харчування та життя мільйонів людей по всьому світу. Військові дії в різних регіонах призводять до знищення сільськогосподарських інфраструктур, перешкоджають вирощуванню їжі та обмежують доступ до продовольства для місцевого населення. Ця проблема має глибокі соціальні, економічні та геополітичні наслідки і вимагає негайного уваги та дії з боку міжнародної спільноти [1].

У контексті глобальної продовольчої кризи через військові конфлікти, деякі регіони світу стикаються з особливо важкими умовами. Знищення сільськогосподарських угідь, заблоковані шляхи доставки продуктів харчування та масове переселення населення створюють серйозні перешкоди для забезпечення харчової безпеки. До цих регіонів зазвичай належать ті, де військові конфлікти тривають тривалий час або мають особливо високий рівень інтенсивності. Аналіз ситуації в таких регіонах є важливим кроком для розуміння масштабів проблеми та розробки ефективних стратегій для подолання глобальної продовольчої кризи через військові конфлікти. Цей огляд допоможе визначити основні тенденції, фактори та наслідки, що впливають на стан продовольчої безпеки в умовах війни, та відзначити можливі шляхи вирішення цієї проблеми [1].

Ми можемо виділити деякі регіони, які традиційно стикаються з серйозними проблемами у забезпеченні продовольства через воєнні конфлікти.

Близький Схід і Північна Африка. Цей регіон відомий своїми довготривалими конфліктами та нестабільністю. Такі країни, як Сирія, Ірак, Йемен та Лівія, стали жертвами військових дій, що призвели до зруйнування сільськогосподарських інфраструктур, зменшення виробництва їжі та переселення населення. Глобальна продовольча криза в цих країнах посилюється через обмежений доступ до гуманітарної допомоги та блокади з постачанням продуктів харчування.

Афганістан. Довготривалі військові конфлікти у цій країні призвели до серйозних проблем з продовольчою безпекою. Збройні сутички і нестабільність

обмежують можливості сільського господарства та доступ до продуктів харчування для місцевого населення.

Африка. Країни з регіону Сахелі і Західної Африки, такі як Нігерія, Сомалі, Судан, також стикаються з продовольчими кризами через внутрішні конфлікти та нерівномірний розподіл ресурсів. Постійні сутички і нестабільність урізають доступ до землі для вирощування їжі, що призводить до голоду та харчової небезпеки для місцевого населення [1].

Україна. Конфлікт на сході України, спровокований російською агресією, також має серйозні наслідки для продовольчої безпеки країни. Знищення сільськогосподарської інфраструктури, обмеження доступу до землі та втрата контролю над виробництвом призводять до зростання кількості людей, що потребують гуманітарної допомоги [2]. Ситуація значно ускладнилася після повномасштабного вторгнення російської федерації. По перше, населення України опинилося на грані виживання, майже на всій території була гуманітарна катастрофа, але українці вистояли і дали відсіч ворогу, нажалі ціною жертв серед військових та цивільного населення. По друге, через блокаду Чорного моря погіршилося забезпечення інших регіонів планети продовольством з України. Ця проблема вирішувалася різними шляхами, зокрема «Зерновою ініціативою», хоча реальний прогрес у вирішенні даної проблеми спостерігається в процесі знищення чорноморського флоту країни агресора. Нажаль агресивні дії терористів мають на меті підірив світової продовольчої інфраструктури [3].

Ці регіони відображають лише частину глобальної картини продовольчої кризи через військові конфлікти. Важливо враховувати, що криза продовольства виникає не лише через військові дії, але й через ряд інших факторів, таких як економічна нестабільність, кліматичні зміни та соціальні проблеми. На мою думку, вирішення проблем з продовольством через військові конфлікти можливий, необхідна консолідація цивілізованих країн та систематичне пригнічення технологічного, економічного та військового розвитку терористичних країн та анклавів.

Список використаної літератури

1. Бойко В., Бойко Л. Продовольча безпека та ризики для аграрного виробництва під час війни в Україні. Економіка та суспільство. 2022. № 41. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-41-27> (дата звернення: 05.05.2024).
2. Галущенко Г. Заборона експорту мазуту, вугілля і газу українського видобутку збільшує можливості успішного проходження ОЗП 2022/2023.

Міністерство енергетики України. URL: <https://www.mev.gov.ua/novyna/herman-halushchenko-zaborona-eksportu-mazutu-vuhillya-i-hazu-ukrayinskoho-vydobutku> (дата звернення: 06.05.2024).

3. Продовольча та екологічна безпека у воєнний і післявоєнний часи: правові виклики для України та світу: тези доповідей учасників Міжнародної науково практичної онлайн/офлайн конференції (м. Київ, 16 вересня 2022 р.). Київ: ФОП Ямчинський О.В., 2022. 299 с.

Визначте як наукова дипломатія співвідноситься з геополітичним і геоекономічним суперництвом держав

Наукова дипломатія - це важливий аспект міжнародних відносин, який враховує значення наукових досліджень, технологічних інновацій та експертного знання у формуванні політики та прийнятті рішень. Вона відіграє ключову роль у сприянні співпраці між країнами у галузі науки, технологій та освіти, а також у вирішенні глобальних проблем

Взаємозв'язок наукової дипломатії з геополітичним і геоекономічним суперництвом держав, можна відзначити, що наукова співпраця часто відображає та підсилює політичні та економічні інтереси країн. Наприклад, країни можуть вести наукові дослідження та спільні проекти з метою зміцнення своїх позицій у глобальних конкурентних аренах, таких як технологічна інновація, виробництво та торгівля.

У той же час, наукова дипломатія може виступати як засіб зменшення напруженості у геополітичних та геоекономічних конфліктах. Спільні наукові проекти та обмін експертизою можуть сприяти зближенню держав та зменшенню можливих конфліктів шляхом спільного розв'язання проблем.

Важливо враховувати, що наукова дипломатія також може стати об'єктом геополітичних та геоекономічних стратегій. Деякі країни можуть використовувати наукові зв'язки як інструмент впливу та контролю над іншими державами, наприклад, шляхом обмеження доступу до ключових технологій або наукової інформації.

Наукова дипломатія має складний взаємозв'язок з геополітичним і геоекономічним суперництвом держав. Вона може виступати як засіб співпраці та розвитку, але також може бути використана для досягнення політичних та економічних цілей.

Список використаних джерел

1. Гольдштейн Дж. С. и Пивхаус Дж. К. (2017). Международные отношения (11-е изд.). Пирсон. URL: https://biz.ligazakon.net/ru/temy/meghdunarodnye_otnoshenia
2. Мелиссен Дж. (Ред.). (2013). Новая публичная дипломатия: мягкая сила в международных отношениях. Пэлгрейв Макмиллан. URL: <https://archive.interconf.center/index.php/2709-4685/article/view/1478>

3. Най, Дж. С. (2008). Публичная дипломатия и мягкая сила. АННАЛЫ Американской академии политических и социальных наук, 616 (1), 94–109. URL: <https://doi.org/10.1177/0002716207311699>

4. Смит С. и Хэдфилд А. (2017). Глобализация мировой политики: введение в международные отношения (7-е изд.). Издательство Оксфордского университета. URL: <https://hal.science/hal-03360591/document>

Збільшення важливості регіонів як одиниць економічного, політичного та культурного розвитку не викликає сумніву, але яке це має загальне значення?

Безумовно можна сказати, що в основі формування кожного регіону лежить економічний розвиток. Регіони – це не просто географічні утворення, вони є економічними силами з різноманітними галузевими утвореннями, ресурсами. Визнання та підтримка яких має вирішальне значення для загального національного розквіту.

Регіони також мають значний вплив на екологічну стійкість. Ці висловлювання можна підтвердити на прикладі головного індустріального центру Німеччини – Баварії. Саме цей регіон відомий своїми передовими виробничими і машинобудівними секторами. Цей регіон відзначається основними рисами сучасної промисловості: високий рівень технічного обладнання і розвитку у всіх сферах виробництва, провідна позиція у машинобудуванні, хімічній промисловості, електроенергетиці та металургії; концентрація ключових промислових підприємств.

Завдяки своєму вигідному розташуванню у центрі Європейського Союзу, Баварія є осередком для цілого ряду галузей промисловості, адже тут розташовано безліч компаній міжнародного та місцевого значення. Баварія закріпила за собою звання домівки промислових кластерів, які представляють такі галузі, як машинобудування, будівництво, механіка та автомобілебудування. Політика, яка підтримує ці сильні сторони регіону, наприклад інвестиції в інфраструктуру, фінансування досліджень і розробок, а також цільові податкові стимули, не тільки зміцнює місцеву економіку, але й робить значний внесок у національний ВВП. Малий та середній бізнес є основою економіки Баварії, гарантом добробуту мешканців та фундаментом для створення перспективних робочих місць. Він представляє майже 600 000 підприємств, якими створено 3,6 млн робочих місць з системою соціального страхування, є динамічним та ефективним по всій Баварії. [1] Малий і середній бізнес у сільській місцевості є так само успішним, як і у містах, це стосується різних галузей промисловості, торгівлі, туризму, сфери послуг та вільних професій. Будь-який інвестор має у своєму розпорядженні широкий спектр інноваційних постачальників, клієнтів та партнерів.

Крім того, регіони є магнітами для інновацій і підприємництва. Інновації часто концентруються навколо певних регіонів, де дослідницькі установи, стартапи та відомі компанії об'єднуються, щоб сформувати більше можливостей

для творчості та прогресу. Регіон Силіконова долина в Сполучених Штатах є яскравим прикладом, де культура ризику та співпраці призвела до новаторських технологічних досягнень. Уряди, які визнають важливість регіонів, можуть створювати середовище, сприятливе для інновацій, залучення талантів та інвестицій, які стимулюють економічне зростання та глобальну конкурентоспроможність.

У сфері політичного розвитку регіони відіграють ключову роль у забезпеченні ефективного управління та представництва. Якщо б різноманітною не була нація, її регіони часто мають чіткі політичні ландшафти, сформовані місцевою історією, культурою та пріоритетами. Передача повноважень регіональним органам влади дозволяє створювати структури управління, які більше пристосовані до цих місцевих особливостей, що веде до політики, яка краще відображає потреби та бажання людей.

Федеральні системи, як-от у Німеччині, Канаді чи Сполучених Штатах, демонструють важливість регіонів у політичному розвитку. Ці системи врівноважують національну єдність із регіональною автономією, дозволяючи регіонам керувати певними аспектами своїх справ, одночасно беручи участь у ширшій національній структурі. Це не тільки сприяє розвитку почуття місцевої причетності та підзвітності, але й гарантує, що різні голоси будуть почуті в процесі прийняття рішень.

Крім того, регіони мають вирішальне значення для культурного розвитку та збереження. Оскільки, вони оберігають регіональні традиції, мову, мистецтво та спадщину, яка визначає ідентичність нації. Наприклад, в Іспанії різні культури Каталонії, Країни Басків та Андалусії вносять свій внесок у яскраву мозаїку іспанської ідентичності. Політика, яка сприяє культурним обмінам, збереженню спадщини та підтримці місцевих митців і традицій, не тільки збагачує життя громадян, але й приваблює туристів, створюючи економічні вигоди.

Регіони також служать освітніми центрами, де місцеві історії та традиції передаються з покоління в покоління. Інвестуючи в культурні установи, музеї, фестивалі та освітні програми на регіональному рівні, уряди можуть забезпечити збереження та прославлення різноманітних культур, сприяючи почуттю гордості та єдності серед громадян.

Отож, беззаперечною є важливість регіонів як одиниць економічного, політичного та культурного розвитку, оскільки вони є двигунами економічного зростання, інновацій і хранителями культурної спадщини. Уряди, які вкладаються в свої регіони, не лише отримують економічні вигоди, але й сприяють соціальній єдності, політичній стабільності та міжнародній співпраці. Саме завдяки синергії регіонального розмаїття суспільство справді може впевнено просуватися до світлого майбутнього.

Список використаних джерел

1. Bayerisches Staatsministerium für Wirtschaft, Landesentwicklung und Energie. Bavaria's Economy Facts and Figures 2023. URL: <https://www.stmwi.bayern.de/publikationen/detail/pub-bavarias-economy-facts-and-figures-2023/>
2. State of Bavaria. Ключові показники економіки. URL: <https://www.bavariaworldwide.de/uk/pro-bavariju/ekonomika/>

Як впливають військові конфлікти на інфраструктуру енергетики та безпеку постачання в ЄС?

Війна росії проти України швидко й глибоко змінює європейську енергетичну систему та має більш масштабний глобальний вплив із негайними та тривалими наслідками. Справедливо сказати, що війна призвела до жорстокого розриву енергетичних відносин між більшістю європейських країн і росією, поклавши край більш ніж 50-річним енергетичним відносинам через широку мережу інфраструктурних і комерційних угод, які переросли в найбільш тісно взаємопов'язані енергетичної системи в світі.

Україна є ключовим транзитним коридором для транспортування енергоресурсів, зокрема газу, на європейський ринок. Конфлікти на її території призвели до порушень у постачанні цих ресурсів до країн ЄС. Україна вже майже рік є частиною Європейської мережі операторів систем передачі електроенергії. 24 лютого 2022 року в Україні розпочалися планові випробування енергосистеми в острівному режимі, які мали тривати три дні та підтвердити стійкість енергосистеми України як передумови для синхронізації з європейською енергосистемою у 2023 році. Проте, повномасштабне вторгнення росії в Україну того ж дня, призвело до того, що Україна назавжди була відключена від енергосистеми агресора. І менш ніж за місяць, відбулася одна з найважливіших подій для розвитку та безпеки енергетики України – синхронізація енергосистем України та Молдови (UA/MD) з ENTSO-E [1]. Це аварійне з'єднання є важливою віхою в інтеграції України до європейських енергетичних ринків.

У Версальській декларації, ухваленій у березні 2022 року, лідери 27 держав-членів ЄС погодилися якнайшвидше припинити залежність ЄС від російського викопного палива. А 31 травня 2022 року Європейська Рада погодила заборону на імпорт майже 90% усієї російської нафти до кінця 2022 року – за винятком сирої нафти, що постачається трубопроводами [2].

Через значні обмеження, Україна сильно постраждала від російської агресії, яка призвела до значних пошкоджень української енергетичної інфраструктури. Зокрема, було пошкоджено або взагалі зруйновано газопроводи, нафтосховища, електростанції та електромережі. Це призвело до перебоїв у постачанні енергоносіїв як в Україні, так і в сусідніх країнах.

Через пошкодження енергетичної інфраструктури знизився обсяг виробництва енергії та обмежилось її постачання. Війна в Україні також призвела до значного зростання цін на енергоносії. І це пов'язано з кількома факторами, зокрема:

– Зменшення постачання енергоносіїв з росії: росія скоротила поставки природного газу та нафти до ЄС у відповідь на санкції, запроваджені проти неї [3].

– Зростання попиту на альтернативні джерела енергії: Європейські країни почали шукати альтернативні джерела енергії, щоб замінити російські енергоносії. Це призвело до зростання попиту на такі джерела енергії, як СПГ (зріджений природний газ) та вугілля, що, в свою чергу, призвело до зростання цін на ці джерела енергії.

– Невизначеність щодо майбутнього постачання енергоносіїв: Невизначеність щодо того, як довго триватиме війна в Україні та як вона вплине на постачання енергоносіїв, призвела до зростання волатильності на ринку енергоносіїв.

Швидка трансформація європейської енергетичної системи пов'язана з викликами та можливостями для південних сусідів ЄС у Середземномор'ї. Після відмови від російської нафти, ЄС шукала альтернативний спосіб живлення та опалення, щоб подолати енергетичну кризу, зокрема в газовій сфері допомогли Алжир, Італія та більший експорт СПГ – Єгипет, тоді як європейці разом із Туреччиною вжили заходів, щоб підштовхнути Росію до відкриття зернового коридору для експорту української продукції.

Підсумовуючи, можна зазначити, що війна в Україні має негативні наслідки для ЄС. Цей вплив відчувається у вигляді перебоїв у постачанні енергоносіїв, зростання цін на енергоносії та негативні наслідки для європейської економіки. Зростання цін на енергоносії призводить до інфляції та зниження економічного зростання. А це, в свою чергу, призводить до збільшення енергетичної бідності, оскільки людям стає важче платити за рахунки за електроенергію та опалення.

Усі ці фактори підкреслюють важливість міжнародного співробітництва, дипломатії та розвитку альтернативних джерел енергії для зменшення залежності від конфліктогенних регіонів. ЄС з має відігравати активну роль у забезпеченні енергетичної безпеки та сприянні розвитку стійких та альтернативних джерел енергії, що не тільки забезпечать безпеку постачання, але й сприятимуть більш стійкому та стабільному світовому енергетичному ландшафту.

Список використаної літератури

1. Як Україна синхронізувалася з енергосистемою ЄС і чому це важливо для енергетичної безпеки країни? URL: <https://energysecurityua.org/news/how-did-ukraine-synchronize-with-the-eu-s-power-system-and-why-is-it-important-for-the-country-s-energy-security/>

2. Вплив вторгнення Росії в Україну на ринки.
URL: <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/eu-response-ukraine-invasion/impact-of-russia-s-invasion-of-ukraine-on-the-markets-eu-response/>

3. Вплив війни в Україні на енергетичні ринки єврозони.
URL: https://www.ecb.europa.eu/press/economic-bulletin/focus/2022/html/ecb.ebbox202204_01~68ef3c3dc6.en.html

Як військові дії впливають на глобальну продовольчу кризу?

Військові дії можуть мати значний вплив на глобальну продовольчу кризу, а саме:

1. Припинення сільськогосподарської діяльності: через війну зазвичай сильно уповільнюється або ж повністю зупиняється робота сільськогосподарських об'єктів, що й сталося на окупованих росією ділянках. Агресор не приховує наміри знищення усіх таких об'єктів, бо саме ця галузь забезпечує Україні значну частку ВВП. Через руйнування було знищено майже 60.000 тон зерна – які могли б прокормити близько 270.000 людей протягом року [1].

2. Відсутність продовольчої безпеки серед цивільного населення: у зонах близьких до лінії розмежування все ще знаходиться багато людей, а через постійні обстріли вони просто не мають доступу до достатньої кількості їжі та питної води. Через те, як росія веде цю війну, волонтерам дуже складно доставитися таких людей й регулярно підвозити харчі [2].

3. Економічний вплив: війна призводить до великого стресу у бюджеті, що сприяє значному збільшенню інфляції, через що люди, які більш вразливі від коливання цін не мають змогу дозволити собі навіть добову норму калорій, голодують й діти. Середня ціна на експортні продукти з України значно зростає, що призводить до зменшення купувальної спроможності людей у бідних країнах [2].

4. Переміщення та біженці: військові конфлікти часто призводять до масштабного переміщення населення як всередині країни, так і через кордони. Переміщені особи та біженці часто стикаються з гострою продовольчою безпекою через втрату засобів до існування, обмежений доступ до продовольчих ресурсів і перенаселені умови проживання в таборах або тимчасових поселеннях [2].

5. Довгостроковий вплив на продовольчі системи: через війну ми ще довго не зможемо вийти на довоєнний рівень експорту зерна та інших видів продовольства. Велика частина цих галузей пошкоджена або зруйнована, або знаходиться в окупації й може працювати на ворога [3].

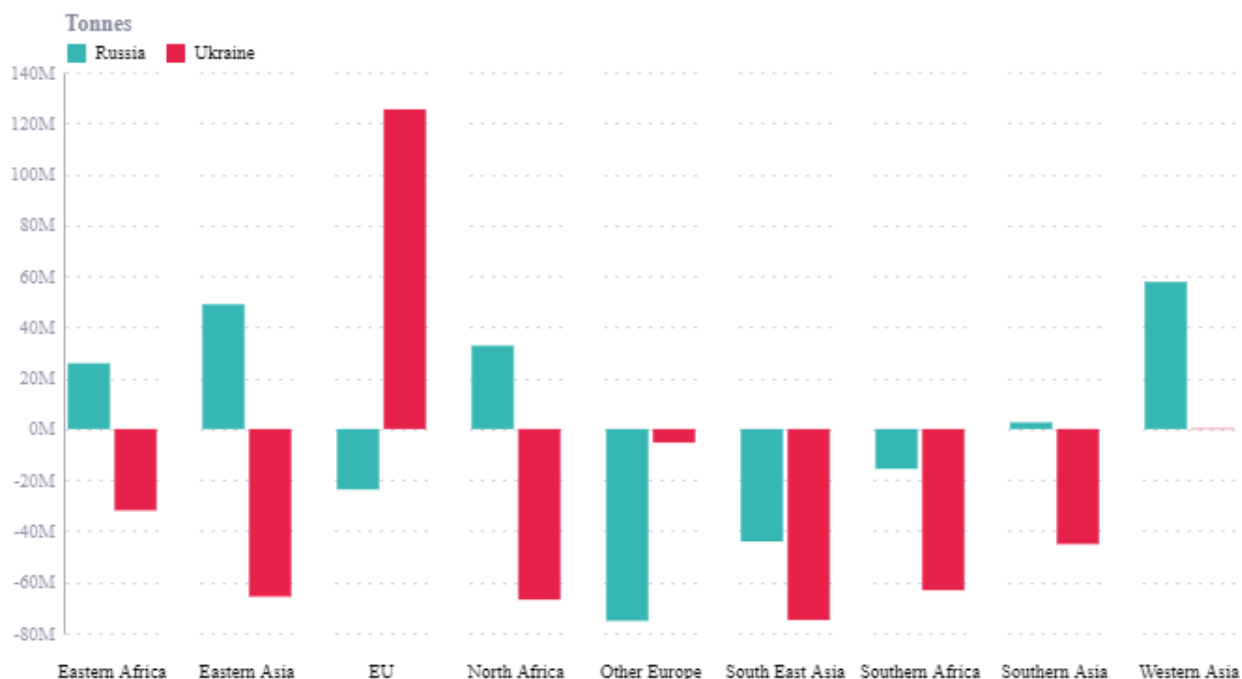

Рис. 1. Зміни експорту агропродукції у 2022-2023 роках порівняно із 2021 роком [1]

Як показано на графіці, до війни багато країн з бідних регіонів орієнтувалися на українське зерно, але через війну й проблеми із морськими шляхами через Чорне море Україна перелікувала експорт на європейські країни, але все ще не в змозі цілком покрити потреби населення. Росія ж, користуючись ситуацією, значно збільшила експорт до тих країн, де раніше домінувало українське зерно.

Узагальнюючи, ми бачимо війну на знищення не тільки українців, а й усього цивілізованого світу. Провокування глобальної продовольчої кризи було однією з багатьох руйнівних цілей вторгнення, із спробами підкорити зерновий ринок та розпочати голодування у Європі.

Список використаної літератури

1. How is the war in Ukraine affecting global food prices? URL: <https://www.economicsobservatory.com/update-how-is-the-war-ukraine-affecting-global-food-prices>
2. How the Russian invasion of Ukraine has further aggravated the global food crisis. URL: <https://www.consilium.europa.eu/en/infographics/how-the-russian-invasion-of-ukraine-has-further-aggravated-the-global-food-crisis>
3. How Russia threatens world food security during the war in Ukraine. URL: <https://war.ukraine.ua/food-security/>

Як можливі економічні кризи в одній країні впливають на безпеку інших країн?

Економічні кризи, що виникають в одній країні, не залишаються локалізованими. Їхні наслідки, як хвилі, розходяться по всьому світу, впливаючи на економіки та безпеку інших країн. Сьогодні, коли світ стає все більш взаємопов'язаним, ця проблема стає дедалі гострішою і ми бачимо на реальному прикладі те, як військові дії та політична нестабільність в Україні вплинули на світову економіку, спричинивши зростання світових цін на енергоресурси через введені санкції проти країни-агресорки росії, збільшення ціни на зерно та інші товари, експортером яких є Україна, та і загалом після початку війни в Україні вже маємо нові світові «точки кипіння» у вигляді війни Ізраїлю з Палестиною, агресивної ескалації ситуації Китаю на рахунок Тайваню, та бойових дій в Судані. В цій роботі ми проаналізуємо те, як можливі економічні кризи в одній країні, впливають на безпеку інших країн.

Спочатку, треба дати визначення явищу «економічна криза». Економічна криза – це різке погіршення економічного стану країни, що характеризується значним спадом виробництва, зростанням безробіття, інфляцією, девальвацією валюти та іншими негативними явищами [1]. Основні причини економічних криз наведемо далі [2]:

1. Економічні дисбаланси. Надлишок виробництва, коли виробництво товарів та послуг перевищує платоспроможний попит, **нестача інвестицій**, коли обсяг інвестицій в економіку недостатній для підтримки її зростання. **Фінансові дисбаланси**, коли обсяг боргів у країні стає занадто великим, або коли ціни на активи різко падають («фінансові бульбашки»).

2. Зовнішні шоки. Економічні кризи в інших країнах, адже економічні кризи в одних країнах можуть призвести до криз в інших країнах через торгові та фінансові зв'язки. Стихійні лиха, такі як землетруси, цунамі, повені, можуть призвести до значних економічних збитків. Війни, які можуть призвести до руйнування економіки, людських втрат, а також до значних економічних витрат.

3. Політичні фактори. Неefективна економічна політика, помилки уряду в економічній політиці можуть призвести до криз. Політична нестабільність, яка може призвести до зниження інвестицій, відтоку капіталу та економічного спаду.

4. Інші фактори, такі як демографічні зміни, наприклад, старіння населення може призвести до зростання витрат на пенсії та соціальне

забезпечення, що може стати тягарем для економіки. Швидкі технологічні зміни, які можуть призвести до втрати робочих місць і структурних змін в економіці.

Важливо зазначити, що економічні кризи не є неминучими і за допомогою ефективної економічної політики та обережного управління ризиками, можна значно знизити ймовірність виникнення криз. Але загалом, то кризи мають циклічний характер і це пояснюється таким явищем, як «економічний цикл», яке означає періодичне повторення впродовж плину часу таких фаз економіки, як: криза, спад (рецесія), депресія, поживлення, піднесення та пік, і потім знову падіння (криза). Для більшого розуміння наведемо дане явище на рисунку 1:

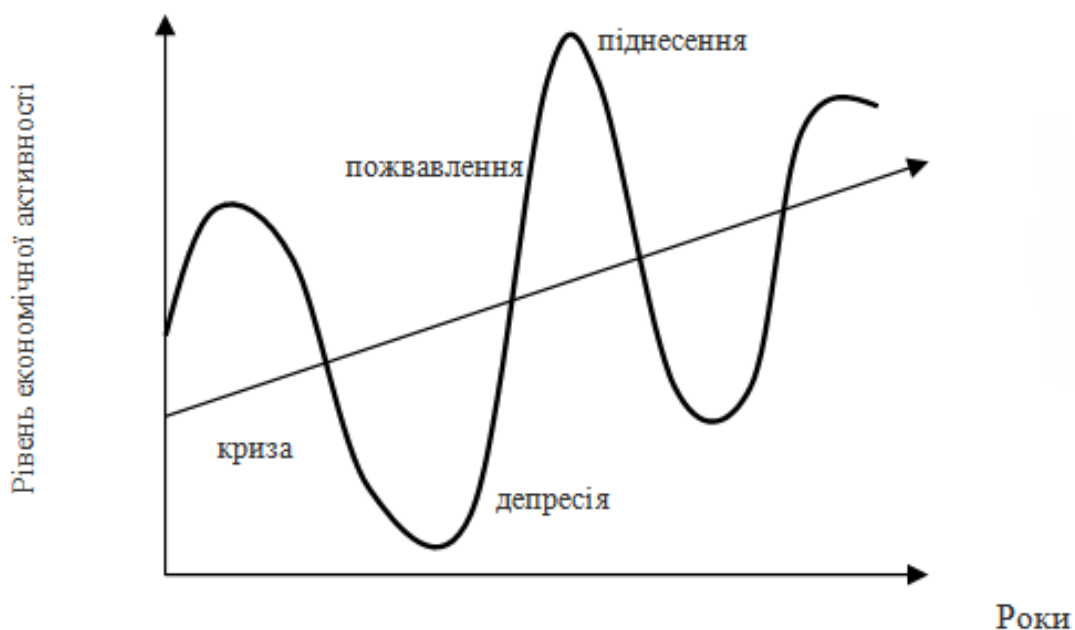

Рис.1. Фази економічного циклу [3]

Виходячи з рисунку 1, можемо сказати, що за допомогою розуміння фаз економічного циклу, можливо прогнозувати економічні кризи та розробляти відповідні методи для ефективного протистояння їм.

Економічні кризи, що виникають в одній країні, можуть мати значний вплив на безпеку інших країн. Цей вплив може бути прямим або непрямим, короткостроковим або довгостроковим. Стосовно прямого впливу, то економічні кризи часто призводять до рецесії, що веде до скорочення обсягів торгівлі, що може негативно вплинути на економіки країн, які є торговими партнерами країни, що переживає кризу. Інвестори можуть втратити віру в економіку країни, що переживає кризу, і вивести свої капітали, що може призвести до девальвації валюти та погіршення економічної ситуації в країні. Також економічні кризи часто призводять до зростання безробіття, що може призвести до соціальних заворушень і дестабілізації країни [1].

Якщо розглядати непрямий вплив, то економічні кризи можуть мати "ефект доміно" і поширюватися на інші країни, що може призвести до глобальної економічної кризи, яка може мати серйозні наслідки для безпеки у всьому світі. Економічні кризи можуть призвести до зростання злочинності, включаючи торгівлю людьми, контрабанду та тероризм. Люди, які втрачають роботу в країні, що переживає кризу, можуть мігрувати до інших країн. Це може призвести до соціальних проблем і дестабілізації в країнах, які приймають мігрантів [4].

Економічні кризи не залишаються локалізованими в межах однієї країни. Їхні наслідки можуть поширюватися на інші країни світу, впливаючи на безпеку та добробут людей. Розглянемо три приклади:

Глобальна економічна криза 2008 року, що почалася в США, стала яскравим прикладом цього явища. Рецесія, що охопила багато країн світу, призвела до різкого зростання безробіття, бідності та соціальних заворушень. Цей коктейль зневіри та нестабільності став живильним середовищем для екстремізму, тероризму та інших загроз безпеці [5].

Економічна криза в Греції, що розпочалася в 2010 році, продемонструвала, як фінансові проблеми однієї країни можуть дестабілізувати цілий регіон. Девальвація драхми та рецесія в Греції негативно вплинули на економіки сусідніх країн, а також на єврозону в цілому. Криза в Греції також призвела до зростання міграції, що стало додатковим викликом для країн Європи [5].

Економічна криза у Венесуелі, що розпочалася в 2013 році, також стала жахливим прикладом того, як економічний колапс може призвести до гуманітарної катастрофи та загрози безпеці. Гіперінфляція, дефіцит товарів та рецесія в Венесуелі спричинили масове зубожіння населення, зростання злочинності та міграцію мільйонів людей до сусідніх країн. Ця криза стала не лише гуманітарною трагедією, але й серйозним викликом для безпеки регіону [6].

Ці три приклади свідчать про те, що економічні кризи не залишаються локальними проблемами. Їх наслідки можуть мати далекосяжні наслідки, дестабілізуючи інші країни та регіони, посилюючи соціальні проблеми, провокуючи міграцію та створюючи сприятливі умови для екстремізму та тероризму. І слід розуміти, що криза – це завжди падіння доходів та рівня життя населення, а безробіття і голод, завжди змушує людей йти на безкомпромісні рішення та дії, що в підсумку і призводить до початку війн та інших абсолютно не виправданих дій.

Список використаних джерел

1. Гриценко В. Світова фінансова криза: діагностика та нові підходи до виживання на фінансовому ринку. Вісник НБУ. 2011. № 2. С. 20–26.
2. Антикризове корпоративне управління: теоретичні та прикладні аспекти / С. С. Гасанов, А. М. Штангрет, Я. В. Котляревський та ін. К.: ДННУ “Акад. фін. управління”, 2012. 301 с.
3. Основи економічної теорії: навч. посібник / І. В. Кокарев. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2020. 100 с.
4. Конспект лекцій навчальної дисципліни «Основи економічної теорії» для здобувачів вищої освіти 1-го та 2-го курсу ФПФОДР, ФПФПКП, ФПФПД та ФЗН ПП ННІ ПОЗН. Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2016. 32 с.
5. Єршов М. «Світова фінансова криза: причини і наслідки» / М. Єршов // «Питання економіки». № 12. 2008 р.
6. Лазня А. Фінансова криза: причини виникнення та вплив на світову економіку. Світ фінансів. 2012. № 2. С. 54–62.

Які можливості для співпраці та партнерства існують між ЄС та іншими країнами для підтримки глобальної продовольчої безпеки?

Продовольча безпека залишається однією з найактуальніших глобальних проблем 21 століття. Зі зростанням населення, зміною кліматичних моделей і геополітичною напруженістю забезпечення доступу до достатньої, безпечної та поживної їжі для всіх є головним. Європейський Союз з його значними сільськогосподарськими ресурсами, передовими технологіями та прихильністю до сталого розвитку відіграє головну роль у вирішенні глобальних проблем продовольчої безпеки. Однак ефективні рішення вимагають співпраці та партнерства між ЄС та іншими країнами.

Європейський Союз може відігравати вирішальну роль у сприянні глобальній продовольчій безпеці через торговельну та економічну співпрацю з іншими країнами. Спрощуючи торговельні угоди та зменшуючи торговельні бар'єри, ЄС може допомогти покращити доступ до продовольчих ринків для країн, що розвиваються. Європейський Союз може підтримати країни, що розвиваються, у підвищенні продуктивності сільського господарства та інфраструктури через прямі іноземні інвестиції та програми технічної допомоги [1].

Співпраця в галузі досліджень та інновацій є ще одним напрямком партнерства між ЄС та іншими країнами для підтримки глобальної продовольчої безпеки. ЄС зробив значні інвестиції в сільськогосподарські дослідження та інновації через такі програми, як Horizon Europe. Ділячись знаннями, досвідом і технологіями з іншими країнами, ЄС може допомогти вдосконалити методи ведення сільського господарства, виростити посухостійкі культури та пом'якшити вплив зміни клімату на виробництво продуктів харчування.

Розвиток потенціалу та технічна допомога є важливими компонентами співпраці між ЄС та іншими країнами для посилення продовольчої безпеки. ЄС може надати навчальні програми, стипендії та семінари для підвищення кваліфікації фермерів, політиків і сільськогосподарських спеціалістів у країнах, що розвиваються. Європейський Союз може запропонувати технічну допомогу в таких сферах, як практики сталого ведення сільського господарства, стандарти безпеки харчових продуктів і управління після збору врожаю для покращення систем виробництва та розподілу продуктів харчування.

Зміна клімату становить значну загрозу глобальній продовольчій безпеці, впливаючи на продуктивність сільського господарства, доступність води та мережі розподілу їжі. ЄС з його зобов'язаннями щодо кліматичних заходів може

співпрацювати з іншими країнами для пом'якшення впливу зміни клімату на сільське господарство та продовольчі системи. Це включає підтримку ініціатив зі скорочення викидів парникових газів у сільському господарстві, сприяння кліматично розумним методам сільського господарства та інвестиції в стійку до клімату інфраструктуру.

Багатостороннє партнерство та взаємодія з міжнародними організаціями є важливими для ЄС для ефективного вирішення глобальних проблем продовольчої безпеки. ЄС може працювати через такі інституції, як Продовольча та сільськогосподарська організація ООН (FAO), Всесвітня продовольча програма (WFP) і Міжнародний фонд сільськогосподарського розвитку (IFAD), щоб координувати зусилля, обмінюватися передовим досвідом і мобілізувати ресурси для підтримки продовольчо-небезпечних регіонів [2].

Зусилля ЄС щодо співпраці та партнерства з підтримки глобальної продовольчої безпеки мають узгоджуватися з Цілями сталого розвитку (ЦСР). Інтегруючи цілі продовольчої безпеки в ширші стратегії розвитку, ЄС може сприяти подоланню бідності, економічному зростанню та соціальній стабільності в країнах-партнерах [3].

Таким чином, Європейський Союз відіграє значну роль у вирішенні глобальних проблем продовольчої безпеки через співпрацю та партнерство з іншими країнами. Використовуючи свої ресурси, досвід і прагнення до сталого розвитку, ЄС може допомогти підвищити продуктивність сільського господарства, вдосконалити системи харчування та забезпечити доступ до поживної їжі для всіх. Завдяки торговельно-економічній співпраці, дослідженням та інноваціям, розбудові потенціалу, пом'якшенню наслідків зміни клімату, багатостороннім партнерствам і узгодженню з ЦСР Європейський Союз може зробити свій внесок у побудову світу, більш безпечного для продовольства для майбутніх поколінь.

Список використаних джерел

1. Продовольча безпека країн ЄС. URL: https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/6221/1/statya_mostova_strateg%C3%ACy_i_prodoVOLchoyi_bezpeki_krayin_ES.pdf
2. Державне регулювання продовольчої безпеки. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6203>
3. Продовольча безпека країн. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/147038619.pdf>

Як співвідносяться Realpolitik і права людини?

Realpolitik – тип політики, яка ставить національні інтереси й геополітику на перше місце, керуючись перш за все холодним розумом і практичними міркуваннями, вважаючи, що емоції і ідеали відволікають від прийняття необхідних рішень. Здебільшого це також спосіб ведення саме зовнішньої політики. Вперше realpolitik втілював в життя французький Кардинал Рішельє, а за ним її плідно використовував Отто фон Бісмарк, за що і став відомим – його активна зовнішня політика мала на меті розширити вплив Німеччини на Європу [1].

Realpolitik бере за основу реалістичний погляд на ситуацію та зважає на потреби країни, часто нехтуючи при цьому моральними принципами. Для радикально налаштованих громадян така політика видавалась найбільш ефективною задля швидкого досягнення суттєвих трансформацій у нестабільний для країни час. Проте були і ті, хто засуджував такі, за їх думкою, цинічні дії; зокрема можна було часто почути як realpolitik критикують за неетичність.

Ця тема є актуальною, адже зараз, в умовах численних світових конфліктів і війн, деякі чиновники замислюються про застосування realpolitik, тож варто оцінити чи буде це етично правильно, оскільки усі цивілізовані країни мають захист людських прав і мораль за пріоритет.

Тож, щоб зрозуміти чому realpolitik – не етична політика, варто поговорити про права людини. Від народження кожен громадянин наділяється певними свободами і можливостями, які є непорушними. Простими словами кожен може робити що заманеться, якщо це не суперечить закону чи не шкодить іншим — це і є базовими правами людини [2].

Отже, коли ми намагаємось співставити realpolitik і права людини, можемо згадати наглядні приклади застосування цієї політики, а саме досвід Генрі Кіссінджера і Річарда Ніксона. Часи, коли вони були на посадах, не вирізнялися демократичністю і були доволі темним розділом в історії США. Ось кілька «заслуг» Ніксона і Кіссінджера, які суперечать усім правам людини: з метою припинення поставок зброї В'єтнаму, США бомбардували Камбоджу, яка не була стороною конфлікту; підтримка геноциду вчиненого проти бенгальських націоналістів; підтримка війни Пакистану проти Індії; США кинула курдів напризволяще, попередньо обіцяючи допомогти, що теж призвело до геноциду; підтримка Кіссінджером окупації українських територій росією [3]. Такі дії були безперечно лише вибором політичних діячів, які здебільшого можна було уникнути або пом'якшити наслідки.

Тож на історичних прикладах можна дослідити, які права людини порушуються, коли лідери застосовують *realpolitik*. Одне з найголовніших прав людини – на життя, свободу і особисту безпеку, і окрім того, що воно було неоднократно порушено Ніксоном, про що було згадано раніше, інший яскравий приклад – Адольф Гітлер і Друга світова війна, крім того він порушував право на рівність, свободу від дискримінації і низку інших непорушних свобод [4]. Також вже раніше згаданий Отто фон Бісмарк, ведучи свою політику жорстоко і прагматично, так само порушував базові людські права, наприклад, антисоціалістичним законом, він порушував свободу думки. Ну і звісно його численні війни, теж не можна назвати етичними. Під час правління Йосипа Сталіна, було скоєно багато злочинів проти людства, чи не кожна стаття прав людини була порушена, проте його приклад контроверсійний, адже одні кажуть він застосовував *realpolitik*, коли інші стверджують він був ідеократом [5], я все ж схильюсь до першого варіанту і вважаю його чудовим прикладом негативного впливу *realpolitik* та її прямої суперечності зі захистом людських прав.

Realpolitik – практична і реалістична політика, яка не зосереджена на ідеалістичних питаннях, таких як мораль. Прихильники такої політики цинічно прагнуть до отримання переваг і, часто, особистої користі шляхом використання влади без будь-яки моральних обмежень [1]. *Realpolitik* не має нічого спільного з правами людини і майже в усіх випадках призводить до їх грубого порушення, що в сучасності є неприйнятним.

Список використаних джерел:

1. Understanding *Realpolitik*. URL: <https://lawliberty.org/understanding-realpolitik/>
2. Права людини. URL: https://vue.gov.ua/%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B0_%D0%BB%D1%8E%D0%B4%D0%B8%D0%BD%D0%B8
3. Kissinger and *realpolitik* in US foreign policy. URL: <https://theconversation.com/a-tortured-and-deadly-legacy-kissinger-and-realpolitik-in-us-foreign-policy-192977>
4. Human rights. URL: http://hrlibrary.umn.edu/edumat/hreduseries/hereandnow/Part-5/8_udhr-abbr.htm
5. Ideocracy or *Realpolitik*? URL: <https://www.jstor.org/stable/20100222>

Проаналізуйте як реглобалізація може сприяти створенню більш стійкого й безпечного світу

В умовах сучасного світу, коли глобалізація призводить до зростання взаємозалежності країн тема реглобалізації є вкрай актуальною. Реглобалізація призводить до того, що компанії диверсифікують свої виробництва та ланцюги поставок. Країни в свою чергу підтримують вітчизняне виробництво, місцеву економіку. Та як це може призвести до створення більш стійкого й безпечного світу?

Зростання глобальних конфліктів призвело до поступової реглобалізації, яка підтримує диверсифікацію виробництва та постачання з різних більш стабільних регіонів з метою підвищення стійкості ланцюгів поставок. Наприклад, до вторгнення Росії в Україну, ці країни домінували на світовому експортному ринку різних металів, включаючи алюміній, платину та паладій, також Російський газ\нафта. Однак з початку війни ціни на цю сировину зазнали значних коливань та країнам імпортерам прийшлося шукати нові шляхи та рішення. Нині багато компаній інвестують у диверсифікацію своїх виробництв у різних регіонах. Гарним прикладом є технологічний гігант Apple, який раніше значною мірою залежав від Китаю у збірці Iphone. Через торговельні напруженості США та Китаю компанія розширює свої виробництва на такі країни Індія та В'єтнам, прагнучи до стабільності та стійкості. Малі підприємства можуть розглянути можливість регіоналізації своїх ланцюгів поставок або використання місцевих ресурсів для досягнення подібних цілей. Така диверсифікація не тільки зводить до мінімуму ризику збоїв, але також може відкрити нові ринки, зміцнити відносини на місцевому рівні та стимулювати інноваційні рішення. Також Мексика може стати ключовою альтернативою Китаю для США. Інтегровані логістичні лінії між США та Мексикою та преференційний торговий режим в рамках USMCA сприяють створенню можливостей для інвестицій за кордоном. "Імпортери, а навіть деякі китайські експортери, які прагнуть диверсифікувати свої ланцюги поставок, поспішають зайняти промислові площі в Мексиці, рівень завантаження яких у 2022 році досяг 97,5%. Попит на склади та інші промислові об'єкти особливо високий вздовж кордону неподалік від Тіхуани, де відсоток вакантних площ у промисловості наближається до нуля." - говорить у статті. Ще одним важливим центром для компаній, які прагнуть диверсифікувати свою діяльність поза Китаєм стає В'єтнам. Наприклад, протягом останніх семи років імпорт меблів з В'єтнаму до США в контейнерах зріс на 186% у порівнянні з лише 5% зростанням такого

імпорту з Китаю. Тож реглобалізація може призвести до значних змін у сфері зайнятості. Оскільки компанії розміщують свої виробничі бази, у цих нових регіонах буде рости попит на широкий спектр навичок. Це означає можливість створення висококваліфікованих робочих місць у областях які раніше були орієнтовані на низько кваліфікаційні галузі. Зростаюча залежність від автоматизації та штучного інтелекту також означає, що працівникам необхідно перекваліфікуватися або підвищити кваліфікацію. Уряди також можуть почати формувати нові альянси для збереження доступу для найважливішої сировини, незважаючи на економічні та геополітичні потрясіння. Приклад, у травні 2023 року Конгрес США запропонував закон про податкову угоду з Тайванем, заохочуючи тайванських виробників мікрочіпів створювати бази в США.

Перелічу деякі наслідки які може включати в себе реглобалізація: Уряди інвестують у стійкі вітчизняні виробничі сектори, щоб підвищити самодостатність та стійкість до збоїв у глобальних ланцюгах поставок. Глобальний акцент на диверсифікації спонукає галузі країн, що розвиваються, модернізувати свою інфраструктуру. Регіональні економічні блоки зміцнюються у міру того, як країни починають більш тісно співпрацювати у торгівлі та виробництві, сприяючи регіональній стабільності та зростанню. Уряди надають пріоритету освіченості робочої сили, що призводить до того, що населення, конкурентоспроможне в глобальному масштабі і що володіє цифровою грамотністю, буде краще підготовлене до роботи в майбутньому. Збільшення конкуренції між країнами за залучення глобального бізнесу, що веде до конфліктів чи загострення регіональної напруги. Ці приклади показують, що реглобалізація може мати як позитивний, так і негативний вплив на економічну та політичну безпеку країн. Важливо, щоб країни розробляли стратегії, які допомагали б їм максимізувати переваги та мінімізувати недоліки цього процесу.

Список використаної літератури

1. Світова торгівля змінює ланцюжки постачань: хто замінить китайський ширужиток. Мінфін. 2023. URL: <https://minfin.com.ua/ua/2023/05/08/105437938/>
2. Мировая торговля вступает на путь "реглобализации": Bloomberg объяснил, о чем речь. УНІАН. 2023. URL: <https://www.unian.net/economics/other/mirovaya-torgovlya-vstupayet-na-put-reglobalizacii-bloomberg-obyasnil-o-chem-rech-12247743.html>

Як військові дії впливають на глобальну продовольчу кризу?

Продовольча безпека є не лише питанням національного виміру, але й ключовим аспектом глобальної стабільності та розвитку. В умовах сучасного світу, де населення швидко зростає, а кліматичні зміни та соціальні-економічні труднощі стають нагальними викликами, важливо розуміти насправді які фактори впливають на глобальну продовольчу кризу. Проблема голоду, що виникає з багатьох чинників, включає в себе такі ключові аспекти: бідність, відсутність доступу до питної води та електроенергії, стихійні лиха, соціальні проблеми та воєнні конфлікти. Воєнні дії, зокрема, мають катастрофічний вплив на продовольчі системи, забираючи ресурси, руйнуючи інфраструктуру, призводячи до зупинки сільськогосподарського виробництва. Військові конфлікти та збройні сутички призводять до серйозних людських жертв, включаючи загибель населення, мобілізацію працездатного населення для військових дій. Крім того, військові дії негативно впливають на економіку країни, змушуючи уряд витратити значні кошти на озброєння та військові цілі. У контексті України, ці негативні тенденції проявились особливо вразливо.

Військові дії поглибили вже існуючі проблеми з продовольчим забезпеченням у ряді країн та виявили різні недоліки в системі харчової безпеки на міжнародному рівні[1]. Воєнні дії, які росія веде на території України серйозно шкодять продовольчій системі з негативними наслідками:

1. Порушення ланцюгів постачання сільськогосподарської та харчової продукції, від виробництва до реалізації, що загрожує виробництву, переробленню та споживанню харчових товарів.

2. Зрив пасівної компанії, особливо небезпечних через високі ціни на газ та мінеральні добрива, що призведе до зменшення врожайності та експорту зернових культур.

3. Ускладнений експорт української продукції[2].

Україна зі своєю родючою землею та великим потенціалом для виробництва харчових продуктів страждає від воєнних дій. Україна зберігає стабільну позицію серед провідних світових експортерів зернових культур та їх переробних продуктів, що має велике значення для глобальної продовольчої безпеки. Проте блокування Чорноморських портів росією, якими основним чином здійснюється експорт продуктів, а саме зерна та рослинної олії, призводить до вагомих обмежень у міжнародній торгівлі. Особливо це відчувається в країнах, які традиційно стикаються з дефіцитом продовольства, де

очікується стрибок цін на харчові продукти через відсутність доступу до українських експортних товарів. Такі дисбаланси в умовах глобального ринку можуть призвести до соціальних та політичних нестабільностей, зокрема до масової міграції населення з регіонів з високим рівнем терористичної активності країн близького сходу та голодної Африки.

У світлі цих подій викликає питання про істинність проблем голоду та продовольчої кризи у сучасному світі. Можливо, все ж таки істинна проблема полягає виключно в тому що світ не хоче її вирішувати. Адже, у 2021, та 2022 роках світові витрати на озброєння сягнули величезних сум - понад 2 трильйони доларів щороку[3]. Ці величезні суми можуть бути використані для вирішення більш нагальних проблем, зокрема, у сфері продовольчої безпеки.

Отже, проблема голоду та продовольчої кризи у світі вимагає негайного та ефективного вирішення, особливо в контексті зростаючих військових конфліктів та витрат на озброєння. Основним пріоритетом має стати забезпечення продовольчої безпеки для всіх народів світу. Для ефективного вирішення проблеми голоду та продовольчої кризи в умовах військових конфліктів розглядаються різноманітні стратегії. Серед них важливе значення мають дипломатичні зусилля та припинення воєнних дій та повернення усіх територій до складу України, це сприятиме відновленню сільськогосподарської інфраструктури та виробництва харчових продуктів. Крім того, необхідно розвивати гуманітарну допомогу та міжнародну співпрацю для забезпечення доставки харчових ресурсів в потребуючі зони для підтримки місцевого населення. Одночасно важливо розвивати технології та інновації в аграрному секторі. Саме такі заходи допоможуть збільшити врожайність та стійкість сільськогосподарського сектору до воєнних дій та природних катастроф.

Список використаної літератури

1. Війна та глобальна продовольча криза: наслідки та шляхи подолання. URL: <https://ev.fmm.kpi.ua/article/view/264629>
2. Україна та глобальна продовольча безпека в умовах війни. URL: https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/ukrayina-ta-hlobalna-prodovolcha-bezpeka-v-umovakh-viyny#_ftn1
3. Витрати світу на армію сягнули нового рекорду у понад \$2 трильйони. Хто витрачає найбільше? URL: <https://www.epravda.com.ua/news/2023/04/24/699428/index.amp>

Яким чином можна стимулювати енергоефективність та зменшення споживання енергії в Європі?

За останні роки Європейський Союз зіткнувся з багатьма викликами і проблемами в енергетичній сфері. Залежність від імпорту енергоносіїв Росії стала вагомим проблемою, бо ця країна їх використовує як політичну зброю. Прикладом є вторгнення країни-терориста в Україну. Та слід зазначити, що є й інша причина, аби відмовитись від енергоносіїв Росії – це мета стати вуглецево нейтральним до 2050 року. Через те, що Росія використовує викопне паливо це загрожує навколишньому середовищу та створює загрозу екології через зміну клімату. Та це не єдиний приклад. Глобальна залежність від того ж викопного палива проявляється у внутрішньому конфлікті в Лівії та військовому перевороті в Нігері.

Іншим викликом є повна відмова від нафти та газу у майбутньому. І тут також є залежність країн ЄС від Росії. Але у Європи є вже певний план як позбутися від залежності не тільки від Росії, але і від інших країн. Тоді постає питання, а яким чином зменшити споживання енергії та як стимулювати енергоефективність в Європі. І тут є вже кілька стратегій та завдань, що потрібно зробити [1].

Одним із головних проєктів ЄС є REPowerEU – доступна, безпечна та стійка енергія для Європи.

REPowerEU, запущений у травні 2022 року, допомагає ЄС :

- економити енергію;
- виробляти чисту енергію;
- диверсифікувати постачання енергії.

Завдяки цій програмі захищені громадяни і бізнес ЄС від нестачі енергії, запроваджена підтримка України, послабивши військову міць Росії, а також відбулося прискорення на перехід до чистої енергії.

Хоча цей план був запроваджений нещодавно, вже є певні досягнення [2]:

- зменшення своєї залежності від російського викопного палива;
- заощадження майже 20% споживаної енергії;
- подвоєння додаткового розгортання відновлюваних джерел енергії.

Не менш важливим є диверсифікація енергопостачання. Коли Росія вторглася в Україну, стало ще очевидніше, що ЄС потребує альтернативних шляхів забезпечення свого енергопостачання. Хоча це правда, що деякі держави-члени історично імпортували більше російського газу, ніж інші, але через наслідки можливих перебоїв постраждали б усі разом. Ось чому вкрай важливо,

щоб усі держави-члени були разом готові ділитися газом зі своїми сусідами у разі потреби.

З вересня 2022 року на російський газ припадає лише 8% усього трубопровідного газу, імпортованого до ЄС, у порівнянні з 41% імпорту ЄС із Росії в серпні 2021 року.

Завдяки плану REPowerEU було досягнуто успіху в диверсифікації енергопостачання головним чином за рахунок [2]:

- укладення угод з іншими третіми країнами щодо трубопровідного імпорту;
- інвестування в спільну закупівлю скрапленого природного газу (СПГ);
- забезпечення стратегічного партнерства з Намібією, Єгиптом і Казахстаном для забезпечення безпечного та сталого постачання відновлюваного водню;
- підписання угод з Єгиптом та Ізраїлем про експорт природного газу до Європи.

Інфраструктура, яку ЄС використовує для газу сьогодні, може бути використана для чистого водню в майбутньому. Це дуже важливо, оскільки водень в майбутньому може замінити нафту і газ.

Щодо економії енергії, енергозбереження є найдешевшим, найбезпечнішим і найчистішим способом зменшити залежність від імпорту викопного палива з Росії. Європейські громадяни, підприємства та промисловість зробили свій внесок у це.

Іншим не менш важливим на мою думку фактором, яке допоможе плану REPowerEU досягти своїх цілей є відновлювальна енергія. Насамперед, це добре для клімату, енергетичної незалежності ЄС (для безпеки постачання), і це створює робочі місця в ЄС.

План REPowerEU прискорює зелений перехід і сприяє масовим інвестиціям у відновлювані джерела енергії. За останній рік вдалося збільшити виробництво та потужності: генеруючи, вперше, більше електроенергії з вітрових і сонячних джерел. 39% електроенергії тепер надходить з відновлюваних джерел.

У березні 2023 року ЄС ухвалив більш жорстке законодавство для збільшення своїх потужностей з відновлюваних джерел енергії, підвищивши обов'язкову ціль ЄС на 2030 рік до 42,5%. Амбіція досягти 45% – це майже подвоїти існуючу частку відновлюваної енергії в ЄС [2].

Щоб підтримати цей чистий перехід, люди повинні покращити розвиток власної промисловості – від водню до хімікатів, від біотехнологій до нанотехнологій. Щоб досягти цього плану, у лютому 2023 року було

запропоновано промисловий план «Зеленої угоди» для Європи. Головною даного плану метою є позбутися викидів CO₂.

Ця стратегія підвищує конкурентоспроможність європейської промисловості з нульовим чистим споживанням і прискорює перехід до кліматичної нейтральності. Це досягається шляхом створення більш сприятливого середовища для збільшення виробничих потужностей ЄС для технологій і продуктів з нульовим виведенням, необхідних для досягнення амбітних кліматичних цілей Європи. Щоб забезпечити місце Європи як засновника промислових інновацій і чистих технологій, промисловий план «Зеленої угоди» охоплюватиме чотири основні напрямки: передбачуване та спрощене регуляторне середовище, швидший доступ до фінансування, підвищення навичок та кваліфікації і відкрита торгівля для стійких ланцюгів поставок.

Іншою не менш важливою стратегією є «Довгострокова стратегія ЄС до 2050 року» – прагнення стати першим у світі кліматично нейтральним континентом до 2050 року. ЄС прагне бути кліматично нейтральним до 2050 року – мати економіку з нульовими викидами парникових газів. Ця мета лежить в основі Європейської зеленої угоди та є юридично обов'язковою метою завдяки Європейському кліматичному закону. Перехід до кліматично нейтрального суспільства – це можливість побудувати краще майбутнє для всіх, не залишаючи нікого осторонь. Усі частини суспільства та економічні сектори відіграватимуть роль – від енергетичного сектору до промисловості, транспорту, будівель, сільського та лісового господарства. Прагнення до кліматичної нейтральності також узгоджується зі зобов'язаннями ЄС щодо глобальних кліматичних дій згідно з Паризькою угодою. ЄС подав свою довгострокову стратегію до Рамкової конвенції ООН про зміну клімату (РКЗК ООН) у березні 2020 року [2].

Також, держави-члени ЄС розробили національні довгострокові стратегії щодо того, як вони планують досягти скорочення викидів парникових газів, необхідного для виконання своїх зобов'язань за Паризькою угодою та метою ЄС щодо кліматичної нейтральності. Довгострокові стратегії повинні узгоджуватися з інтегрованими національними енергетичними та кліматичними планами (NECP) держав-членів на період 2021-2030 років. Регламент управління вимагав від держав-членів подати Комісії свої перші національні довгострокові стратегії до 1 січня 2020 року. Наступні стратегії мають бути представлені до 1 січня 2029 року та кожні 10 років після цього. Держави-члени повинні, за необхідності, оновлювати свої стратегії кожні п'ять років.

Окрім основних перелічених стратегій, є й багато інших, такі як : «Енергетичний союз», «Платформа рівності в енергетичному секторі», «Тиждень сталої енергії в ЄС (EUSEW)» та інші.

У підсумку, можна зазначити, що Європа дуже рішуче підійшла до питання зменшення споживання енергії. Насамперед, ЄС дуже швидко відреагувала на проблему вторгнення Росії в Україну і запровадила певні плани та стратегії, які зможуть позбутися викопного палива та перейти до «чистої енергії» у майбутньому, завдяки «REPowerEU», «Зеленій угоді», «Довгостроковій стратегії ЄС до 2050 року» та інших стратегій. Також, вважаємо, що відновлювальна енергія відіграє одну з основних ролей у Європі. Але, на нашу думку, повністю забезпечити енергію від відновлювальних джерел буде неможливо через малу потужність.

Список використаних джерел

1. Виклики енергетичної політики ЄС. Представництво Європейського Союзу в Україні. URL: <https://www.eeas.europa.eu/delegations/ukraine/>
2. Energy strategies. European Commission. URL: <https://energy.ec.europa.eu/>

Як міжнародні економічні санкції впливають на безпекову стабільність країн?

Міжнародні економічні санкції стали важливим інструментом в зовнішній політиці країн та міжнародних організацій. Вони використовуються для впливу на поведінку країн, які порушують міжнародні норми та стандарти, або здійснюють дії, що загрожують міжнародній безпеці та стабільності. Проте, ефективність та наслідки таких санкцій можуть бути різними, особливо в контексті безпекової стабільності країн.

Метою застосування санкцій ООН є припинення такого правопорушення й забезпечення виконання державою-правопорушником обов'язків, які випливають із правовідносин відповідальності [1].

По-перше, міжнародні економічні санкції можуть призвести до загострення конфліктів та погіршення міжнародних відносин. Країни, що стають об'єктом санкцій, можуть відповісти на них агресивною риторикою, зростанням військової активності або навіть введенням контрсанкцій. Це може загострити конфлікт та зробити ситуацію менш передбачуваною, що погіршує безпекову стабільність в регіоні.

По-друге, економічні санкції можуть призвести до економічного занепаду та соціального розладу в цільовій країні. Зменшення обсягів торгівлі, інвестицій та доступу до фінансових ресурсів може призвести до зростання безробіття, знецінення валюти та зростання цін на життєво важливі товари. Це може спровокувати соціальні протести, громадські заворушення та загрозу внутрішньої стабільності.

По-третє, економічні санкції можуть змінити політичний ландшафт в цільовій країні, зробивши уряд більш агресивним або авторитарним. Уряд, що стає об'єктом санкцій, може використовувати введення санкцій як можливість для зміцнення своєї влади та контролю над населенням. Це може призвести до загострення внутрішніх конфліктів та зростання рівня репресій.

Дефолт справді впливає на рф. Поки що він більшою мірою має символічне значення, але лише тому, що основний удар економіці росії санкції вже завдали. Проте навіть у разі припинення повномасштабної війни з Україною та зняття міжнародних обмежень економіці росії буде важко відновитися й залучати нові інвестиції саме через дефолт. Його результат можна побачити в довгостроковій перспективі [2].

Однак, не слід забувати, що міжнародні економічні санкції можуть мати і певні позитивні наслідки. Вони можуть викликати політичний тиск на уряд

цільової країни для зміни своєї поведінки або політики, що порушує міжнародні стандарти. Також вони можуть стимулювати реформи та модернізацію у відповідній країні. Щодо позитивних наслідків міжнародних економічних санкцій, які вже було зазначено, вони можуть змусити російський уряд переглянути свою політику та дії, що може призвести до політичних та економічних реформ. Такі реформи можуть сприяти модернізації та розвитку російської економіки у довгостроковій перспективі.

Тому, дефолт, поєднаний з міжнародними економічними санкціями, може мати значний вплив на економічну та політичну ситуацію в Росії. Важливо враховувати всі можливі наслідки та розробляти стратегії управління кризовою ситуацією для забезпечення стабільності та здоров'я економіки країни.

У юридичній та економічній літературі санкції досліджуються з погляду змісту законодавчих актів і нормативних документів, а також їх наслідків для окремих держав, секторів економіки, компаній та корпорацій. Однак такий підхід упускає з поля зору політичну функцію санкцій, які використовуються в міжнародних відносинах як інструмент панування й нав'язування волі одних країн іншим [3].

Отже, міжнародні економічні санкції можуть мати значний вплив на безпеку стабільність країн. Важливо, щоб при їх використанні були враховані всі можливі наслідки та здійснювалися з метою забезпечення міжнародної безпеки та стабільності, а не загострення конфліктів чи погіршення гуманітарної ситуації.

Список використаної літератури

1. Декларація тисячоліття ООН. Прийнято резолюцією 55/2 Генеральної Асамблеї від 8 вересня 2000 р. Розділ II: Світ, безпека та роззброєння. П. 9. URL: http://www.un.org/ua/documents/decl_conv/declarations/summitdecl.shtml
2. Доповідь Групи високого рівня з загроз, викликів та змін «Більш безпечний світ: наша загальна відповідальність». A/59/565, 2 December 2004. Ч. 2: Колективна безпека та завдання запобігання. Гл. VIII: Роль санкцій. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://www.un.org/russian/secureworld.htm>
3. Калінін, А. В. (2015). Економічні санкції ООН та односторонні екстра-територіальні заходи економічного примусу: порівняльний аналіз. Юрист-міжнародник, No 4.

Як військові дії впливають на глобальну продовольчу кризу?

Коли росія вторглася в Україну в лютому 2022 року, конфлікт швидко викликав побоювання глобальної продовольчої кризи. Ціни на продукти харчування вже були високими після пандемії COVID-19, і багато країн зіткнулися з серйозною проблемою продовольчої безпеки. Україна, відома як "житниця Європи", є одним з найбільших експортерів зернових культур, олії та інших продуктів харчування. Війна призвела до значного скорочення виробництва та експорту цих продуктів, що негативно вплинуло на ціни на продовольство в усьому світі.

З середини 2020 року світові ціни на врожай і продовольство зростають. Неспровокована та невинуватена агресія Росії проти України ще більше підвищила ціни. Це призвело до серйозних проблем із продовольчою безпекою для мільйонів людей у всьому світі. Дії ЄС і ООН допомогли стримати зростання цін, але перспективи залишаються складними.

Продовольча та сільськогосподарська організація ООН (ФАО) прогнозує, що мільйони людей все ще будуть хронічно недоїдати у 2030 році через війну росії [1]. Наслідки знищення росією сільськогосподарського сектора України виходять за межі глобальної продовольчої безпеки, оскільки росія використовує власний сільськогосподарський експорт для впливу на Глобальний Південь. Безвихідь Конгресу щодо допомоги Україні загрожує відновленню українського сільськогосподарства та глобальній продовольчій безпеці, а також ризикує зміцнити основний інструмент м'якої сили росії: її експорт продовольства.

Перш за все, війна призводить до знищення сільськогосподарських угідь, зниження врожаю та виробництва продуктів харчування. Захоплення або руйнування аграрних підприємств позбавляє населення доступу до продовольства та порушує продовольчі ланцюги постачання. За оцінками експертів, у 2022 році виробництво пшениці в Україні скоротилося на 40%, ячменю - на 50%, кукурудзи - на 25%.

По-друге, до війни близько 90% сільськогосподарського експорту України транспортувалося морським транспортом. А зараз, росія блокує українські порти на Чорному морі, що робить неможливим експорт зерна морським шляхом. Це призводить до накопичення мільйонів тонн зерна на українських складах, яке не може бути доставлено до світових ринків. Але після дій, вжитих ЄС для впровадження альтернативних транспортних маршрутів (« смуги солідарності »), а також ООН і Туреччиною щодо розблокування портів (« Зернова ініціатива в

Чорному морі»), експорт зріс, але ціни на продовольство неухильно знижуються [2].

Крім того, війна може впливати на експорт та імпорт продуктів харчування. Захоплення ключових транспортних маршрутів чи портів може призвести до зупинки або значного обмеження експорту продуктів харчування з країни, що може вплинути на світовий ринок.

Також, потрібно пам'ятати, що військові конфлікти призводять до вимушеного переміщення людей, яке часто супроводжується голодом та нестачею продовольства серед біженців та внутрішньо переміщених осіб. Понад п'ять мільйонів осіб є внутрішньо переміщеними особами в Україні; майже вісім мільйонів приєдналися до зростаючих рядів біженців у Європі [3].

Сьогодні приблизно кожна третя родина в Україні відчуває нестачу їжі. Майже третина населення є безробітними. Зараз багато хто пережив холодну зиму без електроенергії.

Через протипіхотні міни та інші уламки війни деякі сільськогосподарські угіддя стали надто небезпечними для посівів і це серйозна поразка для однієї з найбільших житниць світу.

Отже, військові дії в Україні безпосередньо впливають на глобальну продовольчу кризу шляхом знищення сільськогосподарських угідь, порушення продовольчих ланцюгів постачання, перешкод у транспортуванні та розподілі продуктів, обмеження експорту та імпорту, а також змушеного переміщення населення. Тому вирішення конфлікту та відновлення стабільності в Україні має важливе значення для зменшення глобальної продовольчої кризи.

Список використаної літератури

1. Росія, Україна та глобальна продовольча безпека: оцінка за два роки. URL: <https://www.csis.org/analysis/russia-ukraine-and-global-food-security-two-year-assessment>
2. Як російське вторгнення в Україну ще більше посилило світову продовольчу кризу. URL: <https://www.consilium.europa.eu/en/infographics/how-the-russian-invasion-of-ukraine-has-further-aggravated-the-global-food-crisis/#0>
3. Війна в Україні: як гуманітарна трагедія підживила глобальну кризу голоду. URL: <https://www.wfp.org/stories/war-ukraine-how-humanitarian-tragedy-fed-global-hunger-crisis>

Проаналізуйте як реглобалізація може сприяти створенню більш стійкого й безпечного світу

Нинішня модель економічної інтеграції та розпаду в різних економіках і секторах найкраще описується як "реглобалізація". Реглобалізація – це процес перегляду та перетворення глобальних структур, інститутів і взаємозв'язків з метою більш ефективного і радикального вирішення глобальних проблем. Це визначення походить від складання слів "ре-" (що означає "знову") і "глобалізація", що вказує на необхідність переосмислення глобального співтовариства та його взаємодії в умовах сучасних викликів.

На нашу думку, ключова концепція реглобалізації полягає в тому, що в умовах глобальних проблем, таких як зміна клімату, пандемії Covid 19, економічні кризи, тероризм тощо, існує потреба в універсальних та ефективних рішеннях, які вимагають спільних зусиль країн і глобальних спільнот. Реглобалізація передбачає переосмислення підходів до глобального управління, реформування міжнародних організацій та встановлення нових і сучасних механізмів співпраці для ефективного вирішення проблем [1].

Деякі науковці передбачають процес глобалізації закінченим. При цьому інтеграційні процеси економіки через трансграничну торгівлю продемонстрували вражаючу стійкість в умовах війни, пандемії. За останні три роки доля міжнародної торгівлі у вимірі загального світового виробництва декілька зменшилась, але в цілому залишається у відповідності до історичних тенденцій

Глобалізація повинна еволюціонувати у відповідь на нові виклики, і її потрібно супроводжувати відповідними внутрішніми політиками. Технологічний розвиток надає нові можливості для розширення торгівлі на більшу кількість економік, людей і секторів – допомагаючи вирішувати глобальні екологічні, соціальні і безпекові проблеми. Щоб скористатися цими перевагами, потрібно зміцнити міжнародну співпрацю у сфері торгівлі та широкого спектру інших питань [2].

Розглядаючи реглобалізацію як засіб створення більш стійкого та безпечного світу, слід звернути увагу на її потенційні переваги в різних сферах. Одним з головних напрямків, де реглобалізація може принести користь, є економіка.

За допомогою реглобалізації, країни мають можливість об'єднати зусилля у вирішенні економічних проблем, що є важливим кроком до створення стабільного світового порядку. Шляхом співпраці в сферах торгівлі, інвестицій

та інновацій, країни можуть сприяти розвитку стійкої економічної бази, яка забезпечить економічне зростання та добробут для всіх [4].

Крім того, реглобалізація може допомогти зміцнити міжнародні відносини та зменшити конфлікти між країнами. Спільна робота над глобальними викликами, такими як зміна клімату, пандемії та бідність, може сприяти зростанню довіри та взаєморозуміння, що, у свою чергу, зменшить напруженість та конфлікти на міжнародній арені.

Реглобалізація може відіграти ключову роль у зміцненні безпеки в контексті конфлікту між Україною та Росією. Війна, яка розпочалася у 2014 році, стала серйозним випробуванням для міжнародної безпеки та стабільності, а її вирішення вимагає глобальних зусиль. Напрямок реглобалізації передбачає спільну роботу країн у боротьбі з тероризмом, збройними конфліктами та іншими загрозами безпеці. Шляхом обміну інформацією, проведення спільних розвідувальних операцій та співпраці на міжнародному рівні країни можуть забезпечити більш ефективний захист як своїх громадян, так і міжнародного порядку.

Війна в Україні є одним із тих збоїв, які мають глибокі наслідки для глобалізації та її майбутньої траєкторії. Війна не тільки завдала людських страждань та економічних збитків Україні та її сусіднім країнам, а й спричинила ширшу геополітичну напруженість і конфлікти, які підірвали глобальну співпрацю та довіру. Крім того, війна виявила вразливість і крихкість глобальних ланцюжків поставок, які залежать від іноземних ресурсів, ринків і транспортних мереж [3].

Об'єднання країн у спільній боротьбі зі загрозами допомагає зменшити напругу, покращити дипломатичні відносини та сприяє встановленню мирного порядку. Такий підхід підсилює впливовість глобального співробітництва в забезпеченні безпеки та стабільності в сучасному світі.

Список використаної літератури

1. Global trade in 2023. Natham House, The Royal Institute of International Affairs. URL: <https://www.chathamhouse.org/2023/01/global-trade-2023/new-era-reglobalization>
2. Erik van der Marel. Re-Globalisation. European Centre for International Political Economy (ECIPE). 2021. URL: <https://ecipe.org/blog/re-globalization/>
3. Neumann S. Ukraine War: A Turning Point for Globalization? *Moderndiplomacy*. 2023. URL: <https://moderndiplomacy.eu/2023/08/04/ukraine-war-a-turning-point-for-globalization/>
4. WORLD TRADE REPORT 2023. WTO. URL: https://www.wto.org/english/res_e/booksp_e/wtr23_e/wtr23_ch0c_e.pdf

Як вирішити проблему голоду та недостатнього харчування в районах, що потерпають від військових конфліктів?

За даними Організації Об'єднаних Націй, майже 800 мільйонів людей голодують, а понад 2 мільярди людей страждають від дефіциту їжі. Ці шокуючі цифри відображають серйозність продовольчої проблеми, з якою стикається сучасний світ. Парадоксальним є той факт, що під час того, як одиниці людей голодують, інші стикаються з проблемою ожиріння. Науковці підтверджують, що за останні сорок років кількість випадків ожиріння вдвічі збільшилася серед чоловіків та більш ніж утричі серед жінок. Водночас, кількість людей з недостатньою вагою також зросла, але менше, ніж тенденція до ожиріння. З прогнозами на зростання населення до 9 мільярдів до 2050 року, виникає серйозне питання щодо забезпечення достатнього харчування для всіх [1]. Однак, це складне завдання стає ще складнішим через глобальну зміну клімату. Мінливість погоди призводить до шкоди виробництву продовольства. Повені, посухи та спека знищують врожаї в усьому світі, а нерозумне ведення сільського господарства веде до виснаження ґрунту і втрати поживних речовин. Україна, яка стикається з військовими конфліктами в деяких зонах свого територіального простору, особливо схильна до цих викликів. Проте, незважаючи на всі труднощі, розв'язання проблеми голоду і недостатнього харчування в цих районах є нагальним і обов'язковим завданням.

У світовій продовольчій кризі відбуваються значні зміни, які впливають на розподіл і доступ до продуктів харчування, зокрема в районах, що постраждали від військових конфліктів. Якщо у 2019 році ключовими факторами глобальної проблеми голоду визначалися зміни клімату, то з 2020 року і до теперішнього часу вони, здебільшого, віддані військовим, політичним та економічним причинам. Проблема голоду та недостатнього харчування в районах, що потерпають від військових конфліктів в Україні, є актуальною і загрожує життю мільйонів людей. Один із таких районів - Ємен. Від початку напруженої політичної та безпекової ситуації у 2014 році, країна пережила відкритий громадянський конфлікт, який призвів до жорсткого дефіциту продовольства. За оцінками ООН, на початку 2023 року понад 17,4 мільйона жителів Ємену стикаються з нестачею продовольства, а 1,6 мільйона з них відчувають "надзвичайний рівень голоду". Криза загострилася 2022 року через перерви в постачанні пшениці з України, спричинені російсько-українською війною. У квітні 2023 року Україна, в рамках гуманітарної продовольчої програми "Зерно з України", направила до Єменської Республіки 30 тисяч тонн пшениці. Однак,

варто зазначити, що Україна є важливим постачальником продовольства для Ємену та Росії, припадаючи на третину імпорту харчових продуктів у 45 країнах Африки. Це особливо важливо з огляду на вразливість цього континенту до коронавірусної кризи та змін клімату. Відомо, що без українського зерна, Сомалі, Туніс, Лівія, Мавританія та Гамбія - п'ять країн, які найбільше залежать від пшениці з України, стають найуразливішими до голоду та нестачі продовольства [2].

Проблема голоду та недостатнього харчування в районах, що стали ареною військових конфліктів в Україні, набуває ще більшого значення через деструктивну політику Росії. Кремль використовує продовольчу кризу як зброю для тиску на світове співтовариство, знищуючи українську інфраструктуру, перешкоджаючи зерновому експорту через блокування портів, а також застосовуючи військові дії проти продовольчих складів і сільськогосподарських угідь. Незважаючи на цей тиск, Україна проявляє надзвичайну стійкість і волю до виживання. Навіть у таких умовах країна змогла провести посівну та успішно зібрати врожай. Однак, це лише часткове вирішення проблеми, оскільки недостатнє фінансування та невпевненість у майбутньому становлять серйозні виклики для сталого забезпечення населення продовольством.

Для вирішення цієї проблеми необхідно не лише залучити міжнародну підтримку, але й розробити стратегії збереження та відновлення сільськогосподарських ресурсів. Держава має прийняти ефективні заходи для захисту аграрних земель та інфраструктури від агресії з боку Росії, а також забезпечити місцевому населенню доступ до необхідних ресурсів та технологій для сільськогосподарського виробництва [3]. Наприклад: гуманітарна допомога засобами харчування, розвиток сільського господарства та відновлення інфраструктури можуть сприяти подоланню голоду. Надання фінансової підтримки для місцевих підприємств та бізнесів, особливо у сфері сільського господарства, може сприяти економічному відновленню районів, постраждалих від військових дій. Освіта та навчання з питань сільського господарства, правильного харчування та технологій обробітку ґрунту можуть підвищити самозабезпеченість населення та його здатність до вирішення проблеми голоду. Залучення міжнародних організацій та міжнародних партнерів для координації та забезпечення гуманітарної допомоги може також виявитися ефективним. Ці підходи можуть бути використані окремо або у поєднанні для забезпечення належного харчування та подолання проблеми голоду в районах, що потерпають від військових конфліктів в Україні. Лише через спільні зусилля національних та міжнародних акторів ми зможемо забезпечити належний розвиток та здорове харчування для всіх жителів України, незважаючи на труднощі, які створює військовий конфлікт та геополітична напруга.

Подолання проблеми голоду та недостатнього харчування в районах, що постраждали від військових конфліктів, вимагає негайних та ефективних заходів як на національному, так і на міжнародному рівнях. Незважаючи на спроби Росії використовувати голод як інструмент тиску, Україна демонструє велику стійкість та здатність до самоврядування. Щоб досягти успіху у вирішенні цієї проблеми, необхідно впроваджувати комплексний підхід. Тільки через спільні зусилля місцевих, національних та міжнародних діячів можна забезпечити належний розвиток та здорове харчування для всіх жителів миру, незважаючи на труднощі, які створює військовий конфлікт та геополітична напруга.

Список використаної літератури

1. EconomistUA. Голод, нестача продовольства, війни. URL: <https://economistua.com/golod-nestacha-prodovolstva-vijny/>
2. Суспільне новини. Розблокування українських портів: чому це так важливо для світу і де найбільше очікують на українське зерно. URL: <https://suspilne.media/263661-rozblokuvanna-ukrainskih-portiv-comu-ce-tak-vazlivo-dla-svitu-i-de-najbilse-ocikuut-na-ukrainske-zerno/>
3. Едуард Кузовкін. Аграрні відносини під час війни: як держава допомагає аграріям з регіонів, що постраждали від воєнних дій. URL: <https://yur-gazeta.com/dumka-eksperta/agrarni-vidnosini-pid-chas-viyini-yak-derzhava-dopomagaе-agrariyam-z-regioniv-shcho-postrazhdali-vid-.html>

Як використання технологій індустрії 4.0 може впливати на розвиток та безпеку європейської енергетики?

Концепція Індустрії 4.0 описує сучасну тенденцію автоматизації та обміну даними в виробничих технологіях. Вона включає кібер-фізичні системи, Інтернет речей, хмарні обчислення та когнітивні технології. Основні характеристики Індустрії 4.0 включають інтеграцію цифрових та фізичних систем, підвищення гнучкості та ефективності виробничих процесів, а також здатність систем до самооптимізації та автономної роботи[1].

Ця концепція також передбачає створення “розумних” заводів, де виробничі системи можуть моніторити фізичні процеси, створювати віртуальну копію фізичного світу та приймати децентралізовані рішення. Через цифрову комунікацію та аналіз великих даних, Індустрія 4.0 дозволяє фабрикам бути більш гнучкими та ефективними, а також краще реагувати на потреби клієнтів.

Європейська енергетика охоплює різноманітні аспекти виробництва, розподілу та споживання енергії в країнах Європейського Союзу. Вона спрямована на забезпечення безпечного, конкурентного та сталого енергопостачання. Основні виклики для європейської енергетики включають:

1. Зміни клімату: ЄС прагне зменшити викиди парникових газів, збільшити частку відновлювальної енергії у своєму енергетичному портфелі та підвищити енергоефективність, щоб боротися з глобальним потеплінням.

2. Енергетична безпека: Залежність від імпорту енергоресурсів та необхідність диверсифікації джерел та маршрутів постачання є ключовими питаннями. ЄС прагне зменшити цю залежність та забезпечити надійне постачання енергії.

3. Інтеграція енергетичних ринків: Створення єдиного енергетичного ринку, що дозволить вільний рух енергоресурсів між країнами-членами, є однією з цілей ЄС.

Ці виклики вимагають комплексного підходу, що включає реформування енергетичних ринків, розвиток відновлювальних джерел енергії, підвищення енергоефективності та забезпечення стійкості енергетичної інфраструктури до зовнішніх впливів.

Впровадження технологій Індустрії 4.0 є ключовим фактором для підвищення ефективності, гнучкості та безпеки європейської енергетики, оскільки ці технології дозволяють інтегрувати розумні системи управління енергопостачанням, оптимізувати виробництво та розподіл енергії, а також

забезпечити стійкість енергетичної інфраструктури до зовнішніх впливів та викликів, пов'язаних із змінами клімату.

Аналіз можливостей використання інтелектуальних систем управління енергетичними мережами для оптимізації ефективності та надійності енергопостачання

Інтелектуальні системи управління енергетичними мережами, відомі також як Smart Grid, пропонують значні можливості для оптимізації ефективності та надійності енергопостачання. Ось деякі ключові аспекти:

1. Оптимізація використання активів та ефективності роботи мережі: Інтелектуальні системи дозволяють краще використовувати існуючі активи, зменшуючи потребу в нових інвестиціях та підвищуючи загальну продуктивність системи.

2. Забезпечення якості електроенергії: Smart Grid можуть адаптуватися до змін у виробництві та споживанні, підтримуючи стабільність та якість електроенергії.

3. Працездатність в умовах фізичних та кібератак: Інтелектуальні мережі здатні швидко реагувати на порушення та автоматично відновлювати систему, забезпечуючи безперебійне енергопостачання.

4. Активна участь споживачів: Системи Smart Grid дозволяють споживачам бути більш активними управлінцями свого енергоспоживання, що може призвести до зниження витрат та підвищення ефективності.

5. Інтеграція відновлюваних джерел енергії: Інтелектуальні мережі сприяють інтеграції відновлюваних джерел, таких як сонячна та вітрова енергія, що робить енергосистему більш стійкою та екологічно чистою.

6. Моделювання та оптимізація: Використання передових алгоритмів та моделювання дозволяє оптимізувати режими роботи електричних мереж, знижуючи втрати енергії та підвищуючи надійність.

7. Економічна оцінка надійності: Розумні мережі дозволяють проводити більш точну економічну оцінку надійності, що сприяє кращому плануванню та управлінню ресурсами.

Використання інтелектуальних систем управління в енергетичних мережах може значно підвищити ефективність та надійність енергопостачання, а також забезпечити більш стійку та адаптивну інфраструктуру для викликів сучасної енергетики [2] [3] [4].

Роль штучного інтелекту та аналізу даних у прогнозуванні споживання енергії та управлінні енергетичними ресурсами.

Штучний інтелект (ШІ) та аналіз даних відіграють важливу роль у прогнозуванні споживання енергії та управлінні енергетичними ресурсами. Ось деякі ключові аспекти:

1. Прогнозування попиту на енергію: ШІ може аналізувати великі обсяги даних про попереднє споживання енергії, погодні умови та інші зовнішні фактори для точного прогнозування майбутнього попиту.

2. Оптимізація виробництва та розподілу: Штучний інтелект допомагає у вирішенні складних завдань оптимізації, таких як балансування виробництва та розподілу енергії, щоб забезпечити ефективне використання ресурсів.

3. Інтеграція відновлюваних джерел: ШІ сприяє кращій інтеграції відновлюваних джерел енергії, таких як сонячна та вітрова, шляхом прогнозування їх виробництва та управління варіабельністю.

4. Підвищення енергоефективності: Аналіз даних дозволяє виявляти неефективне використання енергії та рекомендувати заходи для підвищення ефективності, що може призвести до зниження витрат та викидів.

5. Автоматизація та самонавчання: ШІ може автоматично адаптуватися до змін у споживанні та умовах ринку, вдосконалюючи свої алгоритми для кращого управління енергетичними ресурсами.

6. Підтримка прийняття рішень: ШІ надає енергетичним компаніям інструменти для аналізу великих даних, що допомагає у прийнятті обґрунтованих рішень щодо інвестицій та розвитку.

7. Реагування на аварійні ситуації: ШІ може швидко реагувати на аварії в енергетичних системах, забезпечуючи швидке відновлення та мінімізацію збитків.

Використання ШІ та аналізу даних у сфері енергетики дозволяє підвищити ефективність, надійність та стійкість енергетичних систем, а також сприяє переходу до більш чистих та сталіших форм енергії [5].

Можливість впровадження розумних мереж та смарт-гридів для забезпечення більшої гнучкості та відповідності до вимог ринку

Впровадження розумних мереж та смарт-гридів відіграє ключову роль у трансформації енергетичної інфраструктури, забезпечуючи більшу гнучкість та адаптацію до вимог ринку. Ось деякі переваги цього підходу:

1. Підвищення ефективності: Розумні мережі зменшують втрати електроенергії в мережах, що призводить до економії ресурсів та зниження витрат.

2. Забезпечення якості електропостачання: Смарт-гриди покращують надійність електропостачання, скорочуючи час відновлення після перебоїв та знижуючи частоту відключень.

3. Інтеграція відновлювальних джерел енергії: Інтелектуальні мережі сприяють більш ефективному включенню відновлювальних джерел, таких як сонячна та вітрова енергія, в загальний енергобаланс.

4. Оптимізація роботи мережі: Смарт-гріди використовують передові технології для прогнозування та управління навантаженням, що дозволяє більш гнучко реагувати на зміни попиту.

5. Залучення споживачів: Розумні мережі надають споживачам інструменти для активного управління власним споживанням, стимулюючи енергозбереження та участь у програмах відповіді на попит.

6. Підвищення енергетичної безпеки: Смарт-гріди забезпечують кращий захист від кібератак та фізичних пошкоджень, підвищуючи загальну стійкість енергосистеми.

Уряд України схвалив Концепцію впровадження розумних мереж до 2035 року, що передбачає модернізацію електромереж та впровадження сучасних технологій для забезпечення високоякісного постачання електроенергії та її ефективного використання. Це дозволить Україні зменшити втрати електроенергії, забезпечити покращення якості та надійності електропостачання, а також відповідати європейським стандартам енергоефективності. [6] [7].

Порівняння різних видів відновлюваних джерел енергії та їх інтеграції з індустрією 4.0 для забезпечення сталого розвитку та енергетичної безпеки

Відновлювані джерела енергії, такі як сонячна, вітрова, гідроенергія, біомаса та геотермальна енергія, відіграють ключову роль у забезпеченні сталого розвитку та енергетичної безпеки. Їх інтеграція з концепцією Індустрії 4.0, яка включає автоматизацію, обробку даних, Інтернет речей (IoT), штучний інтелект (AI) та інші технології, може значно підвищити ефективність використання цих джерел, оптимізувати виробничі процеси та зменшити екологічний вплив[8].

Інтеграція відновлюваних джерел енергії з Індустрією 4.0 дозволяє створювати “розумні” енергетичні системи, які можуть прогнозувати попит на енергію, автоматично адаптуватися до змін умов виробництва та попиту, а також забезпечувати більшу надійність та безперебійність постачання енергії³. Такі системи також сприяють залученню приватних інвестицій та розвитку енергетичних кооперативів, що є важливим для економічного зростання та енергетичної незалежності[9].

У контексті сталого розвитку, відновлювані джерела енергії допомагають зменшити залежність від викопних палив, знижують викиди парникових газів та сприяють збереженню природних ресурсів. Вони також відіграють важливу роль у досягненні глобальних цілей зі зміни клімату та енергетичної безпеки, особливо в умовах зростаючих енергетичних потреб та екологічних викликів.

В Україні, наприклад, розвиток відновлюваної енергетики є частиною національної стратегії, спрямованої на збільшення частки відновлюваних джерел

у загальному енергобалансі країни. Це не тільки сприяє енергетичній безпеці, але й відкриває нові можливості для економічного розвитку та інновацій.

Висновки. Технології Індустрії 4.0 мають величезний потенціал для трансформації європейської енергетики. Вони сприяють створенню інтегрованих, автоматизованих та інтелектуальних енергетичних систем, які можуть ефективно управляти ресурсами, оптимізувати виробництво та споживання, та підвищити надійність енергопостачання. Це включає в себе використання Інтернету речей для моніторингу та управління енергетичними активами, штучного інтелекту для прогнозування попиту та оптимізації розподілу, а також кібер-фізичних систем для автоматизації та самонавчання.

Потрібно закликати до активного впровадження інновацій та співпраці між урядами, промисловим сектором та науковими установами. Це необхідно для досягнення цілей сталості, ефективності та безпеки в енергетиці. Спільні зусилля дозволять розробити та імплементувати передові технології, які можуть вирішити сучасні виклики, такі як зміни клімату та енергетична безпека, та забезпечити стійке майбутнє для наступних поколінь.

Перспективи розвитку європейської енергетики в контексті використання технологій індустрії 4.0 є надзвичайно обнадійливими. Інтеграція цих технологій може значно підвищити ефективність, зменшити викиди та підвищити гнучкість енергетичних систем. Це створює можливості для розвитку “розумних міст”, підвищення якості життя громадян та забезпечення сталого економічного зростання. Завдяки цьому, європейська енергетика може стати більш адаптивною, стійкою та конкурентоспроможною на глобальному рівні.

Список використаної літератури

1. Ковтанюк М.Ю. Індустрія 4.0: поняття, концепції, тенденції розвитку. International Scientific Journal “Internauka”. URL: <https://www.inter-nauka.com/uploads/public/16079006145782.pdf>
2. Організаційна структура науки в Україні. URL: <http://surl.li/runjq>
3. Баженов В. А. Моделювання та оптимізація електроенергетичних та електромеханічних систем: Навчальний посібник. [Електронний ресурс] : навч. посіб. 2023. 78 с. URL: <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/63baf631-ed16-4420-acc0-69a9d5ee1133/content>
4. Фактори, що впливають на надійність електропостачання. URL: https://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/34722/2/AZST_2020v2_Babiuk_S_M-Factors_affecting_the_reliability_84-85.pdf
5. Штучний інтелект в енергетиці. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2022-07/dopovid-ai-v-energetici-red_01-pogodzheno-sukhodolya_02-1.pdf

6. Уряд схвалив Концепцію впровадження «розумних мереж» в Україні до 2035 року. Кабінет Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/uriad-skhvalyv-kontseptsiiu-vprovadzhenia-rozumnykh-merezh-v-ukraini-do-2035-roku>

7. Розумні мережі (Smart Grid). НЕК "УКРЕНЕРГО". URL: <https://ua.energy/majbutnye-ukrenergo/smart-grid/>

8. Індустрія 4.0 – Платформа INDUSTRY4UKRAINE. URL: <https://www.industry4ukraine.net/category/publications/industry-4-0/>

9. Держенергоефективності розроблено проєкт Національного плану дій з розвитку відновлюваної енергетики на період до 2030 року. Кабінет Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/derzhenergoefektivnosti-rozrobleno-proekt-nacionalnogo-planu-dij-z-rozvitku-vidnovlyuvanoyi-energetiki-na-period-do-2030-roku>

Як вирішити проблему голоду та недостатнього харчування в районах, що потерпають від військових конфліктів?

Насправді, це дуже серйозна тема, і кожен повинен її проговорювати, бо зараз ми живемо у той час коли багато дорослих і дітей живуть під обстрілами і не можуть знайти їжу, щоб перекусити, я не кажу навіть про – нормально поїсти. Як ми з вами знаємо війна несе за собою тільки погані речі і ми не завжди можемо на це вплинути, на превеликий жаль. Перед тим як запропонувати варіанти для допомоги постраждалим, я хочу надати приклади, що сталися за всю історію людства, і як тоді була надана допомога або ситуації що відбуваються зараз:

1) Війна росії проти України. Ми розуміємо наскільки росія – терористична країна (організація) і що вона несе тільки смерть за собою. Зараз приблизно 20% процентів нашої території окуповано і багато людей залишаються там і чекають на ЗСУ, і в них нема багато їжі чи води – це нереально важке випробування для кожного з них, але як я знаю там надається гуманітарна допомога зі сторони росії (це не назвати прям допомогою, бо дають дуже мало їжі), і практично всю гуманітарну допомогу України блокується або розкрадається. Також я знаю багато волонтерів, які самі їздять і розвозять гуманітарку туди, де кожен день прилітають міни. Тож цей кейс розповідає про те, що прості волонтери готові йти на ризики, щоб забезпечити людей, які кожен день під обстрілами.

2) Другий приклад пов'язаний з війною в Ізраїлі. На жаль, кожен день гине багато мирних жителів, бо зараз йде блокада Гази. Це означає, що там нема ні води, ні їжі. Для того, щоб запобігти це уряд США та Великої Британії ухвалили гуманітарний пакет для біженців і людей, які живуть кожен день під обстрілами. Був придуманий план, щоб літак із США скинув багато тон гуманітарної допомоги людям (допомога включала їжу швидкого приготування, вода, медикаменти) і це дійсно посприяло покращенню ситуації.

Після того як ми з вами обговорили два приклади, як саме допомагають людям під обстрілами, я б хотів все таки надати свої вирішення даної проблеми і чому я вважаю їх ефективними:

- Організація Червоний Хрест. На мою думку, такі організації дуже впливають на багато речей, що можуть врятувати людей і тварин. Червоний Хрест отримує волонтерські гроші, зараз ми називаємо це донати, і також отримує інвестиції від ООН. Далі на ці гроші закуповується їжа і зразу їде до людей, які дійсно потребують цього.

- Мирний договір. Дві конфліктні сторони повинні дійти до якогось мирного компромісу, і перестати обстрілювати мирне населення. Авжеж сторона яка напала на іншу країну повинна відплатити людям, що постраждали від їхніх обстрілів.

- Прокачка фермерського господарства. Насправді, якщо над цим попрацювати, то фермери зможуть прокормити села та навіть якісь невеликі міста, які знаходяться під обстрілами. Так, це дуже небезпечно і навіть зараз на прикладі українських фермерів, вони роблять надзвичайно велику працю, і я їх називають “Герої”.

- Реформи. Мабуть, це одна із дійсно вартих ідей, що можуть змінити ситуації як мінімум в нашій країні. Такі реформи повинні бути направлені на корупцію і фермерську діяльність. Стосовно фермерської діяльності я думаю, що треба робити якусь велику фінансову допомогу фермерам: субсидії, оплата праці, маленькі податки і т.д.

Тож я розповів чотири варіанти вирішення або покращення ситуації в містах, селах, що страждають від війни. Я всім своїм серцем сподіваюсь на те, що дуже-дуже скоро ці варіанти вирішення взагалі не будуть потрібні і наша Україна зможе розвинутися до колосальних успіхів.

Список використаної літератури

1. Глобальні проблеми людства. URL: <https://geografi MOZIL2.jimdo free.com/%D0%B3%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%B0/%D0%B3%D0%BB%D0%BE%D0%B1%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D1%96-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D0%B5%D0%BC%D0%B8-%D0%BB%D1%8E%D0%B4%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%B0/>

2. ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ. Комітет з питань прав людини, національних меншин і міжнародних відносин. URL: http://lib.rada.gov.ua/static/LIBRARY/povni_text/parlament_sluhan/golodomor.html

Основні стратегії та заходи ЄС для забезпечення глобальної продовольчої безпеки

У ЄС існують певні стратегії забезпечення глобальної продовольчої безпеки продовольчих систем, заходи для забезпечення сталого та здорового харчування, як визначено Комітетом ФАО зі всесвітньої продовольчої безпеки. Створення сприятливих умов для цього можливе шляхом дотримання деяких основних принципів:

Систематичність злагожденість дій. Трансформація продовольчої системи має здійснюватися системним, міжгалузевим та науковим підходом та базуватися на об'єктивних даних. Необхідно враховувати характеристики загальної продовольчої системи, знання корінного населення та традиційні форми знань. Такий підхід має бути зосереджений на досягненні максимальних результатів у всіх аспектах стійкості, водночас уможливорюючи усунення різних причин усіх форм недоїдання.

Послідовність і адаптованість політичних заходів до конкретних ситуацій. Планування політичних заходів та пов'язаних з ними інвестицій здійснюється індивідуально з урахуванням конкретних умов шляхом скоординованих дій різних суб'єктів і всіх відповідних секторів на міжнародному, регіональному, національному, субнаціональному та місцевому рівнях.

Управління та звітність. Зусилля щодо зміцнення механізмів управління та підзвітності слід підтримувати, зокрема шляхом більшої участі громадянського суспільства в національних дебатах щодо продовольчої безпеки та харчування, а також через прозорі та інклюзивні процеси прийняття рішень.

Зосередження на здоров'ї людей і здоров'ї планети. Політичні заходи мають бути спрямовані на зміцнення засобів до існування людей, покращення стану здоров'я, підвищення рівня добробуту, забезпечення стійкості виробництва продуктів харчування та захист біорізноманіття та екосистем.

Гендерна рівність, розширення прав і можливостей жінок. Необхідно враховувати важливу роль жінки в піклуванні про сім'ю та дітей, освіту, охорону здоров'я та харчування, а також сприяти реалізації гендерної рівності, розширенню прав і забезпеченню можливостей. ЄС також визнає важливість створення умов для участі жінок у прийнятті рішень та їхньої активної участі в розробці харчових систем, які сприяють покращенню харчування.

Знання та обізнаність у сфері харчування. Це потрібно як окремим особам, так і громадам, з метою сприяння прийняттю рішень виробниками, підприємствами харчової промисловості та споживачами, а також стимулювання

розвитку інформованого вибору харчових продуктів для сталих і здорових партнерів харчування. Необхідно забезпечити активну підтримку, передачу знань та освіту в галузі харчування. Першим кроком є забезпечення навчання медичних працівників з питань харчування.

Реалізація права на повноцінне харчування. В рамках національної продовольчої безпеки забезпечити послідовну реалізацію права на достатнє харчування, не лише дотримуючись мінімальних вимог, але, зокрема, забезпечуючи доступ до достатньої харчової цінності.

Розвиток потенціалу. Створення та зміцнення людського та інституційного потенціалу для роботи над харчуванням і продовольчими системами, для трансформації продовольчих систем, для забезпечення сталого та здорового харчування населення, та сприяння відповідним харчовим перевагам [1].

Усі ці заходи введені для захисту здоров'я людей і стабільності природного середовища, а також для подолання нездорових тенденцій у сучасній культурі харчування людини. Усвідомлюючи нерозривний зв'язок між здоров'ям і стійкістю навколишнього середовища, ЄС прагне об'єднати та в повній мірі реалізувати застосування усіх перерахованих стратегій, щоб забезпечити здорове харчування жителів Європи через стійкі системи харчування.

Список використаних джерел

1. СТРАТЕГІЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ: ЄВРОПЕЙСЬКІ ГОРИЗОНТИ. [Електронний ресурс]: https://rep.btsau.edu.ua/bitstream/BNAU/7990/1/stratetiia_staloho.pdf

Проаналізуйте та обґрунтуйте, що ми маємо на увазі під «регіоном» і «регіоналізмом»?

Термін "регіон" використовується для опису відносно великих територіальних одиниць, які мають специфічні характеристики, які відрізняють їх від інших областей. Регіон може бути визначений за географічними, культурними, економічними, або політичними критеріями. Наприклад, в географічному контексті регіон може відноситися до конкретного континенту, країни, штату або провінції. У культурному аспекті регіон може включати території зі спільною мовою, традиціями або історією. З економічної точки зору регіон може бути визначений за спільними економічними інтересами, такими як виробництво певних товарів або послуг. Політичний регіон може охоплювати території зі спільною формою управління або входження до певного державного утворення.

Регіоналізм - це тенденція, коли різні регіони прагнуть зберегти свою унікальність та автономію. Це може виявлятися у політичних, економічних, культурних або соціальних аспектах. Ця концепція може мати як позитивні наслідки, сприяючи розвитку культурного різноманіття, так і негативні, викликаючи конфлікти або дискримінацію. Поняття "регіоналізм" виникло під час Французької революції як протест проти централізації влади, але сам термін походить з імені провансальського поета Берлюка-Перюссі. У цей період регіоналісти виступали проти індустріального капіталу та підтримували ідеї федералізму.

У подальшому термін "регіоналізм" зазнав трансформації відповідно до розвитку концепції "регіону". Сьогодні поняття "регіоналізм" найчастіше використовується для характеристики інтелектуальних напрямків і доктрин, які спрямовані на раціональне використання природних та історичних просторових відмінностей у сучасних суспільствах. Об'єктом наукового дослідження є передусім пасивний регіоналізм, що виражається у властивостях ідентичності, ландшафту та історії регіонів.

Одночасно, увага приділяється активним процесам впливу на формування регіональної ідентичності та створення регіональних політичних інститутів, як з боку центральних урядів, так і регіональних адміністрацій [1].

Регіоналізація світової економіки може бути визначена як процес формування інтеграційних об'єднань країн з подібним рівнем розвитку, що спрямований на економічну інтеграцію. Цей процес взаємодії між країнами на регіональному рівні можна краще зрозуміти через призму концепцій "старого" і

"нового" регіоналізму.

"Старий регіоналізм" був характерний для періоду холодної війни і характеризувався "згори вниз" підходом, коли політичні рішення зазвичай диктувалися від вищих ієрархій влади. Цей тип регіоналізму часто виявляв протекціоністські тенденції та більшу увагу до політичних аспектів, ніж до економічних.

Натомість, "новий регіоналізм" виник у середині 1980-х років і характеризується більш "знизу вгору" підходом, коли ініціатива зазвичай виходить від державних чи регіональних акторів. Цей підхід спрямований на відкрите співробітництво для розв'язання комплексних економічних, політичних, культурних та інших проблем.

Сучасна регіоналізація світової економіки відображає перехід від міжнародного співробітництва до наднаціонального рівня, де важливу роль відіграють міжнародні організації та угоди. Цей процес також сприяє формуванню регіональних культурних ідентичностей та спільних інтересів серед учасників регіональних об'єднань [2].

Регіон - це відносно велика територіальна одиниця зі специфічними характеристиками, що відрізняють її від інших областей. Ці характеристики можуть бути географічними, економічними, культурними, політичними тощо.

Приклади:

Географічний регіон: Наприклад, Європейський Союз поділяється на різні географічні регіони, такі як Північна, Південна, Західна та Східна Європа.

Культурний регіон: Наприклад, Південна Каліфорнія в США відома своєю унікальною культурою, яка включає пляжний стиль життя, голлівудську культуру та мексиканські впливи.

Економічний регіон: Наприклад, "Східне побережжя" США є економічно розвиненим регіоном з великою кількістю технологічних компаній, фінансових установ та інноваційних стартапів.

Регіоналізм - це явище або тенденція, коли окремі регіони прагнуть зберегти або підкреслити свою унікальність, ідентичність або автономію у відношенні до інших областей або центрального уряду.

Приклади:

Політичний регіоналізм: Наприклад, Каталонія в Іспанії має довгу історію боротьби за більшу автономію або навіть незалежність від центрального уряду.

Культурний регіоналізм: Наприклад, в Італії різні регіони мають свою власну мову, традиції та культурні особливості, які вони прагнуть зберегти та підтримати.

Економічний регіоналізм: Наприклад, країни Європейського Союзу спільно працюють в рамках регіональних економічних союзів, таких як

Єврозона, для спільного розвитку та зміцнення економічних зв'язків [3].

Список використаної літератури

1. РЕГІОНАЛІЗМ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [https://osvita.ua/vnz/reports/politolog/17465/#google_vignette](http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=EIU&P21DBN=EIU&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=eiu_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=TRN=&S21COLORTERMS=0&S21STR=Rehionalizm#:~:text=%D0%A0%D0%95%D0%93%D0%86%D0%9E%D0%9D%D0%90%D0%9B%D0%86%D0%97%D0%9C&text=%D0%A0%D0%95%D0%93%D0%86%D0%9E%D0%9D%D0%90%D0%9B%D0%86%D0%97%D0%9C%20%E2%80%93%20%D1%96%D0%B4%D0%B5%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F%20%D1%96%20%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%96%D1%8F%2C%20%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%D0%BC,%D0%BF%D0%BE%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D1%87%D0%B0%D1%82%D0%B8%D1%81%D1%8F%20%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B3%D0%BD%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%B4%D0%BE%20%D0%B7%D0%B1%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BA%D1%83%D0%BB%D1%8C%D1%82.- вільний.2. Поняття об'єднуючого регіоналізму[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <a href=)- вільний.
3. РЕГІОНАЛІЗМ І РЕГІОНАЛІЗАЦІЯ: ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ ТА ТИПОЛОГІЯ[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://law.karazin.ua/resources/doks/jm13-eu-201920.pdf> - вільний.

У чому геополітична сутність Східного партнерства?

У чому геополітична сутність Східного партнерства досить обширна і складна. Східне партнерство - це ініціатива, започаткована Європейським Союзом у 2009 році, спрямована на поглиблення співпраці з країнами Східної Європи та Південного Кавказу. Геополітична сутність цієї ініціативи полягає в кількох аспектах

Безпека та стабільність: Східне партнерство спрямоване на зміцнення безпеки та стабільності в регіоні. Це досягається шляхом спільних заходів у сфері боротьби з тероризмом, організованою злочинністю, контролю над зброєю та підтримки правової держави.

Економічний розвиток: Європейський Союз надає фінансову, технічну та експертну підтримку для розвитку економіки партнерських країн. Це може сприяти створенню нових ринків для європейських товарів і послуг, а також розвитку міжнародної торгівлі та інвестицій.

Енергетична безпека: Регіон Східної Європи має значний потенціал у сфері енергетики, зокрема у виробництві та транспортуванні природного газу та нафти. Східне партнерство спрямоване на забезпечення надійних поставок енергоресурсів та диверсифікацію енергетичних маршрутів.

Політична демократія та права людини: Європейський Союз вважає за важливе підтримувати демократичні процеси, права людини та правову державу у своїх сусідніх країнах. Східне партнерство спрямоване на підтримку реформ, спрямованих на зміцнення демократії та прав людини.

Загалом, геополітична сутність Східного партнерства полягає в утвердженні впливу Європейського Союзу в регіоні, зміцненні стабільності, економічному розвитку та сприянні демократії та правам людини.

Ініціатива охоплює як двосторонні відносини ЄС з країнами-партнерами, так і багатосторонній формат.

Суть «Східного партнерства» полягала також у фінансовій допомозі ЄС у проведенні необхідних економічних і політичних реформ, які згодом мали призвести до підписання Угоди про асоціацію з ЄС, створення зони вільної торгівлі, лібералізації візового режиму з ЄС, розвитку енергетичної галузі і підтримки стабільності й безпеки у регіоні. Попри це, за 10 років існування «Східного партнерства» кількість зон небезпеки у цих країнах лише збільшилась – тепер у п'яти з шести країн є конфліктні території.

Геостратегічне положення: Східні партнери займають ключове геостратегічне положення між Європою та Росією. Це робить їх важливими для

безпеки та стабільності в регіоні, а також для забезпечення енергетичної безпеки та розвитку транспортних маршрутів.

Інтеграція в європейські структури: Однією з ключових мет цієї ініціативи є підтримка реформ у партнерських країнах з метою наближення їх до європейських стандартів управління, правової системи та економіки. Це може в подальшому сприяти їхній інтеграції в Європейський Союз або інші європейські структури.

Реакція на геополітичні виклики: Створення Східного партнерства було відповіддю на геополітичні виклики, такі як конфлікт на сході України, тиск Росії та загрози енергетичної безпеки. Ця ініціатива допомагає підтримувати регіональну стабільність та зміцнювати присутність Європейського Союзу в східній частині континенту.

Міжкультурний діалог та співпраця: Східне партнерство сприяє розвитку міжкультурного діалогу та співпраці між різними національними, етнічними та релігійними групами. Це сприяє зміцненню взаєморозуміння та сприянню миру та стабільності в регіоні

Список використаної літератури

1. «Східне партнерство»: чого досягла Україна у співпраці з ЄС? 2019. Радіо свобода. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/tenth-anniversary-of-the-eastern-partnership/29938096.html>
2. Східне партнерство. 2021. Представництво України при ЄС. URL: <https://ukraine-eu.mfa.gov.ua/posolstvo/spivprasya-ukrayina-yes-u-sferi-zovnishnoyi-politiki-i-bezpeki/shidne-partnerstvo>
3. Міністерство інфраструктури України (МІУ). URL: <https://mtu.gov.ua/content/shidne-partnerstvo.html>

Коротко резюмуюте основні аргументи «за» та «проти» ймовірності «Європа регіонів» та «Європа націй»

У сучасному світі, коли глобалізація та транснаціональні взаємозв'язки стають все більш проникливими, питання структури та організації Європейського Союзу стають важливими об'єктами дискусій. Існує два основних підходи, «Європа регіонів» та «Європа націй», які відображають різні концепції та стратегії розвитку Європи як політичного, економічного та культурного об'єднання. Проаналізуємо основні аргументи як «за», так і «проти» кожного з цих підходів [1].

Європа регіонів: підхід «Європа регіонів» базується на ідеї зближення та співпраці різних регіонів Європи в межах Європейського Союзу. Основні аргументи «за». 1. Збереження культурної різноманітності: при підході «Європа регіонів» кожен регіон може зберегти свою культурну ідентичність та мову, що сприяє більш глибокому взаєморозумінню та співробітництву. 2. Розвиток місцевих економік: зосередження уваги на регіональному розвитку може сприяти більш ефективному використанню ресурсів та інвестицій, забезпечуючи стабільний розвиток для кожного регіону окремо. 3. Більш демократичний процес прийняття рішень: залучення місцевих урядових органів у процес прийняття рішень дозволяє краще відображати потреби та інтереси місцевого населення.

Однак, є також аргументи проти підходу «Європа регіонів». 1. Ризик виникнення фрагментації: занадто велике підкреслення регіональних ідентичностей може призвести до поділу та конфліктів між різними регіонами. 2. Потенційний дисбаланс у розвитку: можливий ризик, що деякі регіони можуть отримувати більше уваги та ресурсів, ніж інші, що призведе до дисбалансу у розвитку. 3. Складність координації та управління: забезпечення співпраці між різними регіонами може бути складним завданням, особливо коли йдеться про вирішення загальноєвропейських питань [2].

Європа націй: підхід «Європа націй», навпаки, покладає акцент на єдність національних держав у межах Європейського Союзу. Основні аргументи «за» цей підхід включають. 1. Сильніша політична та економічна єдність: об'єднання національних держав може забезпечити більш сильну групу впливу на міжнародній арені та більш ефективне прийняття рішень. 2. Зменшення бюрократії та складних структур: Європа націй може спростити процеси прийняття рішень та управління, зменшуючи бюрократичні бар'єри. 3. Збереження національної ідентичності: збереження суверенітету національних

держав дозволяє кожній країні зберігати свою культурну та політичну ідентичність.

Однак, є також аргументи проти підходу "Європа націй". 1. Потенційна загроза суверенітету: підкреслення суверенітету національних держав може призвести до конфліктів між ними та ускладнити процеси прийняття спільних рішень. 2. Менша ефективність вирішення глобальних проблем: умови сучасного світу вимагають глобального підходу до багатьох проблем, і недостатнє об'єднання національних держав може ускладнити вирішення таких проблем, як зміна клімату чи міграція. 3. Підвищення ризику націоналізму та етнічних конфліктів: підкреслення національних ідентичностей може призвести до зростання націоналістичних та етнічних конфліктів, що загрожує мирному співіснуванню у Європі [3; 4].

Обидва підходи мають свої переваги та недоліки, але на мою думку ні перший, ні другий не підходять у сучасному світі. "Європа регіонів" та "Європа націй" поступаються ідеї "Федерація Європи" Створення Сполучених Штатів Європи, або федерації Європи, може виявитися більш вигідним. Це дозволить Європі виступати як один з найвпливовіших гравців на світовій арені, конкуруючи з США та Китаєм. У федеральній системі країни-члени зберігають свою автономію, проте спільно приймають рішення на рівні федерального уряду. Це дозволяє ефективніше вирішувати загальноєвропейські питання, уникнути бюрократичних перешкод та забезпечити рівність прав для всіх громадян Європейського Союзу. Федерація Європи не вимагає від країн-членів відмовлятися від своєї культурної чи мовної ідентичності. Тобто це може бути найкращим підходом ніж два інших [5].

Список використаної літератури

1. Майбутнє Європейського Союзу: погляд Емманюеля Макрона. URL: <https://civildiplomat.com/publications/majbutnye-yevropejskogo-soyuzu-poglyad-emmanuelya-makrona>
2. «Європа регіонів» замінить Євросоюзу? URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/25387044.html>
3. Європа-нація: поворот до пан'європеїзму. URL: <https://plomin.club/europe-nation/>
4. Європа націй чи Європа-нація?. URL: <https://tyzhden.ua/ievropa-natsij-chy-ievropa-natsiia/>
5. Європейська Федерація: Левіафан піднімає голову. URL: <https://voxukraine.org/yevropejska-federatsiya-leviafan-pidnimaye-golovu>

Як впливає єдина аграрна політика ЄС на продовольчу безпеку в інших країнах та регіонах світу?

Єдина аграрна політика (ЄАП) ЄС має значний вплив на продовольчу безпеку в інших країнах та регіонах світу. Вплив ЄАП можна оцінити з кількох аспектів:

Позитивні впливи:

ЄАП сприяє стабільності постачання продовольства як у ЄС, так і в інших країнах через підтримку європейських фермерів та забезпечення високого рівня продуктивності сільського господарства. Це допомагає уникати різких коливань на світових ринках.

Великий крок у технологічних інноваціях. Інвестиції в наукові дослідження та розвиток нових технологій у сільському господарстві, які підтримуються ЄАП, можуть бути корисними для інших регіонів.

Високі екологічні стандарти та вимоги щодо якості продуктів, які запроваджує ЄС, можуть стимулювати інші країни до вдосконалення своїх систем виробництва та зменшення негативного впливу на довкілля.

Негативні впливи:

ЄАП підтримує європейських фермерів субсидіями, що робить європейську аграрну продукцію більш конкурентоспроможною на міжнародних ринках. Це може негативно впливати на фермерів з країн, що розвиваються, оскільки вони часто не можуть конкурувати з дешевшою європейською продукцією.

ЄС часом використовує експортні субсидії для своєї аграрної продукції, що може призводити до перенасичення ринків інших країн дешевими продуктами з ЄС. Це може підірвати місцеве виробництво та шкодити продовольчій безпеці в країнах, що залежать від власного сільського господарства.

Високі стандарти та регуляції ЄС щодо якості та безпеки харчових продуктів можуть створювати торговельні бар'єри для експортерів з інших країн, особливо з країн, що розвиваються, які можуть не мати ресурсів для відповідності цим стандартам.

Отже, Єдина аграрна політика ЄС має комплексний вплив на продовольчу безпеку в інших країнах та регіонах світу. Важливо, щоб ЄС враховував ці глобальні наслідки при розробці та впровадженні своєї аграрної політики, співпрацюючи з міжнародними партнерами для забезпечення справедливої та стійкої продовольчої системи у світі.

Список використаної літератури

1. Європейська Комісія. «Спільна аграрна політика (САП)». Офіційний веб-сайт Європейської Комісії. URL: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/project-result-content/8270200e-44c6-49be-bd89-ea519a66e3fe/Agricultural_policy_of_EU.pdf

2. Міжнародний науково-дослідний інститут продовольчої політики (IFPRI). «Звіт про глобальну продовольчу політику». URL: <https://www.ifpri.org/publication/global-food-policy-report-2023-rethinking-food-crisis-responses>

3. Світова організація торгівлі (СОТ). «Вплив сільськогосподарських субсидій на світову торгівлю та розвиток». URL: <https://www.iisd.org/articles/policy-analysis/wto-agricultural-subsidies-trade-offs>

Дослідіть в чому принципова різниця між поняттями глобалізація, реглобалізація та фрагментація як засобів глобального управління

Питання про те, як найкраще керувати глобальними процесами, є одним з найактуальніших в сучасному світі. Тому для цього роздивляються в чомусь схожі, а в іншому зовсім паралелі методики впливу на глобальне управління світом.

Глобалізація – це термін, яким зазвичай описують зростаючу взаємозалежність економік світу, їх культур та їх населення. Причини такого зв'язку є транскордонна торгівля послугами та товарами, до цього також відносять торгівлю технологіями, інвестиціями та інформацією. З'явився цей термін після холодної війни на початку 1990х років, не дивлячись на те, що й до цього країни будували різні економічні зв'язки, щоб забезпечувати обіг та переміщення торгівельних ринків [3].

«...зростаюча взаємозалежність світових економік у результаті зростаючого масштабу перехресних прикордонна торгівля товарами та послугами, потік міжнародного капіталу та широке та швидке поширення технологій. Це відображає постійне розширення та взаємну інтеграцію ринкових кордонів ... і швидке зростання значення інформації у всіх видах виробничої діяльності, а ринок є двома основними рушійними силами економічної глобалізації» - так описують значення глобалізації з економічно-політичної точки зору за даними Комітету з питань політики розвитку [1].

Переваги глобалізації, як системи управління. В цілому глобалізація, це не тільки про розвиток економічного чи фінансового явища, воно також охоплює ще багато різних сфер в яких є важливою складовою розвитку, наприклад:

- Розвиток транснаціональних корпорацій та НУО;
- Розвиток фінансової системи з міжнародними валютними та фінансовими біржами. Фондовий ринок – глобальне явище, від якого залежить усі світові ринки, і якщо в одній країні йде зростання, відповідно це проявиться позитивно й на інші ринки, або навпаки, падіння на одному фондовому ринку вплине з негативної сторони на інші ринки;
- Зв'язок між культурами країн, коли країни приймають світогляд, традиції інших націй;
- Глобалізація спричиняє розвиток багатьох міжнародних організацій, які будуються за схожими принципами, це ООН та ВООЗ та інші. Дії цих організацій виходять за межі однієї держави, що переноситься вже на глобальний рівень;

– Розвиток технологій у світі, за допомогою взаємозв'язків між людьми.

Недоліки глобалізації:

– Культурна втрата індивідуальності, цей взаємообмін культурами призводить ще й негативні наслідки для культурних особливостей країн, оскільки вони просто розвіюються та відходять на другий план.

– З економічної точки зору, глобалізація негативно впливає своєю неоднорідністю та нестабільністю доходів, багатства, торгівлею. Деяким це явище приносить вигоду і в той же час всім іншим – невдачу [3].

Реглобалізація – це процес, який є реакцією на глобалізацію, що характеризується посиленням акценту на національному суверенітеті, локальній ідентичності та автономії.

Так, як глобалізація вивела на інший, більш високий, рівень багато людей, але й призвела до того, найбідніші країни, не маючи достатнього ресурсного та технологічного потенціалу, не змогли повноцінно інтегруватися в глобальні економічні потоки, що призвело до їх відставання. Тобто, найбідніші країни так і залишились найбіднішими. Вони нічого не виграли від глобалізації. Тому, як раз реглобалізація прийшла на зміну глобалізації і на її шляху постає вирішення питань та врівноваження «балансу» рівнів між країнами. Та при цьому не розірвати ті самі зв'язки глобалізації та міжкультурних зав'язків, які призвели до розвитку.

Наприклад, перевагою реглобалізації є те, що країни не втратять своїх національних особливостей та тієї самої індивідуальності, а будуть розвиватися окремо, як країна у якій є можливість взаємообміну з іншою країною.

Реглобалізація є шансом для поштовху, який допоможе усунути нерівність, що виникла у ході розвитку глобалізації та обміну технологій, традицій і всього іншого.

Фрагментація – це система управління, яка також прийшла після наслідків глобалізації. Це певний поділ цілого на не пов'язані між собою частини, іншими словами, це відокремлення країн один від одної для їх безпеки на всіх економічних та політичних рівнях.

Перевага фрагментації є у тому, політичні та економічні спектри розширюються, а це призводить розширення виборців, тобто більше питань – більше організацій, які їх вирішують. Тобто це явище висвітлює більше варіантів, дає з чого вибрати.

Фрагментація має значний вплив на глобальне управління, роблячи координацію та співпрацю на міжнародному рівні більш складними. Це може призвести до низки негативних наслідків, таких як:

– Зменшення та уповільнення розвитку держав світу;

- Ускладнення процесу вирішення міжкультурних питань, щодо спільних проблем;
- Зменшення впливу глобальних організацій, як ООН;
- Зростання шансу до відкриття нових конфліктів між країнами [2].

Отже, дослідивши ці три поняття: глобалізація, реглобалізація та фрагментація, можемо спостерігати певний ланцюг розвитку. Спочатку була глобалізація, де керувались основною ідеєю, що все спільне і треба укріплювати взаємозв'язки, що дало поштовх до розвитку. Та не дивлячись на це, цю систему треба вдосконалювати та адаптувати, тому виникло явище реглобалізації, яке вимагало часткового відокремлення, для збереження особливостей держав світу. І у відповідь на це прийшла епоха фрагментації, яка є паралельною до глобалізації, та деє має спільну думку з реглобалізацією. Де головною ідеєю є відокремлення. В цьому і полягає їх головна відмінність.

А щодо питання, який спосіб є більш правильним для глобального управління, то важливо розуміти плюси та мінуси кожного з трьох підходів та використовувати їх у поєднанні, щоб максимально ефективно вирішувати проблеми та зберігати баланс.

Список використаної літератури

1. Economic globalization: Trends, risks and risk prevention Available at:https://www.un.org/en/development/desa/policy/cdp/cdp_background_papers/bp2000_1.pdf (Accessed: 17 April 2024).
2. The new anarchy: Globalisation and fragmentation in world politics at: <https://www.proquest.com/scholarly-journals/anarchy-globalization-local-global-intended/docview/1755759077/se-2> (Accessed: 17 April 2024).
3. What is globalization? examples, definition, benefits and effects (2024) youmatter. Available at: <https://youmatter.world/en/definitions/definitions-globalization-definition-benefits-effects-examples/> (Accessed: 17 April 2024).

Енергетична криза в Європі: реформування енергоринку. Як вирішити питання ефективності та конкурентоспроможності енергетичного сектору в умовах кризи?

Енергетична криза, що охопила Європу в 2021 році, стала серйозним викликом для економіки та добробуту мільйонів людей. Різке зростання цін на енергоносії, спричинене низкою факторів, змусило уряди країн вживати термінових заходів для подолання кризи та забезпечення енергетичної безпеки.

В цій ситуації реформування енергоринку стало не лише бажаним, але й вкрай необхідним кроком. Вирішення питання ефективності та конкурентоспроможності енергетичного сектору в умовах кризи потребує комплексного підходу, який охоплює як короткострокові, так і довгострокові заходи [1].

Короткий аналіз поточної ситуації

Енергетична криза в Європі 2021 року має глибокі корені, які сягають часів глобальної фінансової кризи 2008 року. Саме тоді почалося значне скорочення інвестицій в енергетичну інфраструктуру, що призвело до дефіциту потужностей та залежності від імпорту енергоносіїв.

Ситуацію загострила пандемія COVID-19, яка спричинила падіння попиту на енергоносії та різке зниження цін. Це призвело до скорочення видобутку та зупинки деяких нафтогазових проектів [2].

Війна в Україні стала ще одним каталізатором енергетичної кризи. Введення санкцій проти Росії, одного з ключових постачальників енергоносіїв до Європи, призвело до різкого зростання цін на газ та нафту.

В результаті цих факторів ціни на електроенергію в Європі сягнули рекордних значень. Це негативно вплинуло на діяльність багатьох підприємств, призвело до зростання інфляції та зниження рівня життя населення [2].

Виклики та можливості

Реформування енергоринку в Європі має вирішити низку ключових проблем:

- **Зменшення залежності від імпорту енергоносіїв:** Це потребує розвитку власних джерел енергії, таких як відновлювані джерела енергії (ВДЕ) та атомна енергетика.
- **Підвищення енергоефективності:** Це потребує модернізації енергетичної інфраструктури та впровадження енергозберігаючих технологій.

- **Збільшення конкурентоспроможності енергетичного ринку:** Це потребує створення прозорих та конкурентних умов для ведення бізнесу, а також демонополізації енергетичного сектору.

- **Захист довкілля:** Це потребує скорочення викидів парникових газів та переходу до чистої енергетики.

Водночас, енергетична криза відкриває й нові можливості для розвитку енергетичного сектору:

- **Стимулювання розвитку ВДЕ:** Зростання цін на викопне паливо робить ВДЕ більш економічно вигідними.

- **Впровадження інновацій:** Криза може стимулювати розробку нових енергетичних технологій та рішень.

- **Зміцнення енергетичної безпеки:** Зменшення залежності від імпорту енергоносіїв робить країни більш стійкими до зовнішніх шоків.

Рекомендації щодо реформування енергоринку

Для вирішення питання ефективності та конкурентоспроможності енергетичного сектору в умовах кризи рекомендується вжити таких заходів:

- **Збільшення інвестицій в енергетичну інфраструктуру:** Це потребує державної підтримки та залучення приватних інвестицій.

- **Стимулювання розвитку ВДЕ:** Це потребує запровадження пільгових умов для виробників та споживачів ВДЕ, а також розвитку систем зберігання енергії.

- **Підвищення енергоефективності:** Це потребує модернізації житлового фонду та промислових підприємств, а також запровадження державних програм з підтримки енергоефективності.

- **Спрощення процедур отримання дозволів на будівництво нових енергетичних потужностей:** Це дозволить швидше реагувати на зміни попиту та пропозиції на енергоринку.

- **Диверсифікація джерел постачання енергоносіїв:** Це дозволить знизити залежність від окремих країн-постачальників.

- **Впровадження механізмів накопичення та зберігання енергії:** Це дозволить використовувати надлишок енергії, виробленої з ВДЕ, в періоди дефіциту.

- **Підтримка вразливих верств населення:** Це потребує державних програм соціальної допомоги для компенсації зростання цін на енергоносії.

- **Міжнародне співробітництво:** Країнам Європи необхідно тісно співпрацювати для спільної реалізації проєктів у сфері енергетики, таких як будівництво нових газопроводів та ліній електропередач [3].

Енергетична криза в Європі стала серйозним викликом, але водночас і каталізатором для реформ. Реформування енергоринку потребує комплексного

підходу, який поєднує короткострокові заходи для подолання кризи з довгостроковою стратегією розвитку чистого, ефективного та конкурентоспроможного енергетичного сектору.

Впровадження запропонованих рекомендацій дозволить Європі подолати енергетичну кризу, зміцнити свою енергетичну безпеку та перейти до чистої енергетики. Це сприятиме сталому економічному розвитку регіону та збереженню довкілля для майбутніх поколінь.

Список використаної літератури

1. Європейська Комісія - офіційний сайт Європейської Комісії, розділ "Енергетика" [Електронний ресурс]. - Режим доступу: https://commission.europa.eu/index_en
2. Міжнародне агентство з енергетики - офіційний сайт Міжнародного агентства з енергетики [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.iea.org/>
3. Огляд світового ринку нафти - щорічний огляд світового ринку нафти від компанії BP [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.bp.com/en/global/corporate/energy-economics.html>